

EYFOR-III DÜZENLEME KURULU

Forum Onursal Başkanı

Prof. Dr. Filiz KILIÇ

Nevşehir Üniversitesi Rektörü

Forum Düzenleme Kurulu

Eş Başkan

Adem ÇİLEK

EYUDER Başkanı

Eş Başkan

Yard. Doç. Dr. Aysun ERGİNER

Nevşehir Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Düzenleme Kurulu Üyeleri

Yard. Doç. Dr. Özden TAŞĞIN

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Yard. Doç. Dr. Ergin ERGİNER

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Yard. Doç. Dr. Mahmut POLAT

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Yard. Doç. Dr. Selçuk AKPINAR

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Yard. Doç. Dr. Yunus ARSLAN

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Yard. Doç. Dr. Funda NALBANTOĞLU YILMAZ

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Yard. Doç. Dr. Mustafa TAHİROĞLU

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Yard. Doç. Dr. Vedat AKTEPE

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Yard. Doç. Dr. Şeyma AKKAYA DEVİREN

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Yard. Doç. Dr. Hicran ÇETİN

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Öğr. Gör. E. Zehra TURAN

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Öğr. Gör. F. Alkım ARI

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

Arş. Gör. Kadriye BAYRAM

Nevşehir. Ün. Eğitim Fak.

İbrahim Yaşar

EYUDER

Nazan ŞENER

EYUDER

Sefa KIZMAZ

EYUDER

Zeki GENCAN

EYUDER

Metin TÜRKMENÖĞLU

EYUDER

Sekreteryaya

Arş. Gör. Pınar ÜLGER

Arş. Gör. Hale ÇOTUK

Arş. Gör. Gökçe CAN

Arş. Gör. Mehmet SARIÇALI

Arş. Gör. Şifa Kevser ÇAKMAK

Arş. Gör. Serhat GÜNDOĞDU

EYFOR-III BİLİM KURULU

1	Prof. Dr.	A. Murat	Sünbül	Necmettin Erbakan Üniversitesi
2	Prof. Dr.	A. Seda	Saracaloğlu	Adnan Menderes Üniversitesi
3	Prof. Dr.	Abdurrahman	Tanrıöğen	Pamukkale Üniversitesi
4	Prof. Dr.	Ahmet	Duman	Muğla Üniversitesi
5	Prof. Dr.	Ali	Baykal	Boğaziçi Üniversitesi (E)
6	Prof. Dr.	Ali	Balcı	Ankara Üniversitesi i
7	Prof. Dr.	Ali İlker	Gümüşeli	Okan Üniversitesi
8	Prof. Dr.	Ayhan	Aydın	Osmangazi Üniversitesi
9	Prof. Dr.	Ayşen	Bakioğlu	Marmara Üniversitesi
10	Prof. Dr.	Battal	Aslan	Hakkari Üniversitesi
11	Prof. Dr.	Burhanettin	Dönmez	İnönü Üniversitesi
12	Prof. Dr.	Cengiz	Demir	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
13	Prof. Dr.	Cevat	Celep	Kocaeli Üniversitesi
14	Prof. Dr.	Coşkun	Bayrak	Anadolu Üniversitesi
15	Prof. Dr.	Erdoğan	Başar	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
16	Prof. Dr.	Esergül	Balcı	9 Eylül Üniversitesi
17	Prof. Dr.	Esmahan	Ağaoğlu	Anadolu Üniversitesi
18	Prof. Dr.	Fatma	Gök	Boğaziçi Üniversitesi
19	Prof. Dr.	Feyzi	Uluğ	TODAİE
20	Prof. Dr.	Galip	Yüksel	Gazi Üniversitesi
21	Prof. Dr.	H. Ferhan	Odabaşı	Anadolu Üniversitesi
22	Prof. Dr.	Hasan	Bacanlı	Gazi Üniversitesi
23	Prof. Dr.	Hayati	Akyol	Gazi Üniversitesi
24	Prof. Dr.	Hayriye	Sayhan	Ahi Evran Üniversitesi
25	Prof. Dr.	Hüseyin	Başar	Emekli
26	Prof. Dr.	Kazım	Kökçetin	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
27	Prof. Dr.	İsmail	Bircan	Atılım Üniversitesi
28	Prof. Dr.	Leyla	Küçükahmet	Gazi Üniversitesi
29	Prof. Dr.	M. Çağatay	Özdemir	Gazi Üniversitesi
30	Prof. Dr.	Mehmet	Kutlu	Kırıkkale Üniversitesi
31	Prof. Dr.	Mehmet Durdu	Karslı	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
32	Prof. Dr.	Mualla	Aksu	Akdeniz Üniversitesi
33	Prof. Dr.	Murat	Altun	Uludağ Üniversitesi
34	Prof. Dr.	Mustafa	Öner	Ege Üniversitesi
35	Prof. Dr.	Mustafa	Ergün	Afyon Kocatepe Üniversitesi
36	Prof. Dr.	Mustafa	Çelikten	Erciyes Üniversitesi
37	Prof. Dr.	Münevver	Çetin	Marmara Üniversitesi
38	Prof. Dr.	Münevver	Yalçınkaya	Ege Üniversitesi
39	Prof. Dr.	Necati	Demir	Gazi Üniversitesi
40	Prof. Dr.	Nejla	Kurul	Ankara Üniversitesi i

41	Prof. Dr.	Nesrin	Özsoy	Adnan Menderes Üniversitesi
42	Prof. Dr.	Nezahat	Güçlü	Gazi Üniversitesi
43	Prof. Dr.	Nurullah	Altaş	Atatürk Üniversitesi
44	Prof. Dr.	Ömer	Üre	Necmettin Erbakan Üniversitesi
45	Prof. Dr.	Recep	Kaymakcan	Sakarya Üniversitesi
46	Prof. Dr.	Ruhi	Sarpkaya	Adnan Menderes Üniversitesi
47	Prof. Dr.	Semra	Ünal	Marmara Üniversitesi
48	Prof. Dr.	Sencer	Sayhan	Ahi Evran Üniversitesi
49	Prof. Dr.	Songül	Altınışik	TODAİE
50	Prof. Dr.	Tahsin	Aktaş	Nevşehir Üniversitesi
51	Prof. Dr.	Tayyip	Duman	Gazi Üniversitesi
52	Prof. Dr.	Temel	Çalık	Gazi Üniversitesi
53	Prof. Dr.	Vehbi	Çelik	Mevlana Üniversitesi
54	Prof. Dr.	Yüksel	Kavak	Hacettepe Üniversitesi
55	Prof. Dr.	Zeki	Kaya	Gazi Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

OKULLARDA ÖRGÜTSEL ETİĞİN YAPILANDIRILMASINDA OKUL YÖNETİCİLERİNİN ROLÜ	10
Abdullah KARATAŞ	
ÖĞRETMENLERİN YETİŞTİRİLMESİ VE MESLEKİ İSTİHDAMI.....	11
Abdurrahman BORAN	
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK VE OKUL TERKLERİNE YÖNELİK OKUL YÖNETİMİ POLİTİKALARI	12
Adem ÇİLEK, Mustafa SOYSAL, Ülkü ÖZDEMİR	
BAKANLIK MÜFETTİŞLERİNİN DENETİM DAVRANIŞLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGI VE BEKLENTİLERİ	13
Atilla TOPRAK	
OKUL MÜDÜRLERİNİN ETİK LİDERLİĞİ İLE ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI VE İŞ DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİLER	14
Ayhan AYDIN, Canan MADENOĞLU, Şengül UYSAL, Yılmaz SARIER	
KAMU VE ÖZEL İLKÖĞRETİM OKULLARINDAKİ ÖRGÜTSEL DEĞERLERE YÖNELİK ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ.....	15
Mustafa LALEK, Aynur. B. BOSTANCI	
COMENIUS 1 PROJESİNE KATILAN OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLERİN PROJEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	16
Ayşegül KADI, Münevver YALÇINKAYA	
BİR ARAŞTIRMA METODU OLARAK HAYAT HİKÂYELERİ	17
Bahar ÖZGEN, Güzide BAYHAN	
BAZI AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ İLE TÜRKİYE ZORUNLU EĞİTİM SİSTEMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	18
Bilgen KIRAL, Erkan KIRAL, Zeynep UĞURLU	
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNDE ETİĞİN ÖNEMİ VE ÖĞRETMENLERİN SAHİP OLMASI GEREKEN ETİKSEL DAVRANIŞLARIN İNCELENMESİ.....	19
Birsel AYBEK, Remzi DEMİR	
ALMANCA DERSLERİNDE PROJE TABANLI ÖĞRENME YAKLAŞIMIYLA BİR UYGULAMA ÖRNEĞİ.....	20
Bülent KIRMIZI, Bahar İŞİGÜZEL	
İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİ ETKİNLİKLERİNDE VELİLERİN ROLÜ	21
Celal GÜLŞEN	
DEMOKRATİK VATANDAŞLIK VE İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ PROJESİ (Demokrasi Kuşağı)	22
İsmail ŞAKALAK	
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNDE ÜNİVERSİTEDEN ÇALIŞMA ALANINA GEÇİŞ: MESLEĞE YENİ BAŞLAYAN ÖĞRETMENLER ÜZERİNE NOTLAR.....	23
Dilek DEDE, Arif DEDE	

EĞİTİMSEL DEĞİŞMELERİN YÖNETİMİ KONUSUNDA AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİ (Uludağ Üniversitesi Örneği)	24
Feyyat GÖKÇE, İsa DEVECİ	
İSTANBUL İLİNDEKİ RESMİ OKUL VE KURUM MÜDÜRLERİNİN YER DEĞİŞTİRME SIKLIKLARI (2001-2011).....	25
Engin Şimşek	
ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ TERCİHLERİNDE ETKİLİ OLAN BAZI UNSURLAR VE MESLEKİ İSTİHDAM KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ	26
Fatma ALTUN, Hikmet YAZICI	
İSTİHDAM GARANTİLİ MESLEKİ EĞİTİMDE ÖZ-YETERLİĞİN MOTİVASYON VE YAŞAM TATMİNİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	27
Fatma İnce BALCI	
ÖRGÜTLERDE TOPLANTI YÖNETİMİ	28
Feyyat GÖKÇE Rıdvan UZGUR, Seval YUMUŞ	
EĞİTİMCİLERİN SESİNDEN LİSE TERK SORUNU.....	29
Gülşay DALGIÇ, Güzide BAYHAN	
NEO- LİBERAL POLİTİKALAR VE KÜRESELLEŞME EKSENİNDE TÜRKİYE’NİN YÜKSEKÖĞRETİM STRATEJİSİ	30
Habib ÖZGAN, Muhammed BAŞ	
İLKÖĞRETİM OKULLARINDA DEĞERLER VE DAVRANIŞ EĞİTİMİ İYİLİK AĞACI VE KUKLALAR ÖRNEĞİ.....	31
Hatice AKAR	
21. YÜZYIL BİLGİ TOPLUMUNDA ORTAÖĞRETİM ÖĞRETMENİNİN SAHİP OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER NELERDİR ?	32
Hayati DOKDEMİR	
TÜRKİYE’DE LİSANS DÜZEYİNDE TURİZM EĞİTİMİNİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	33
İbrahim YILMAZ	
STAJYER ÖĞRETMENLERİN İL EĞİTİM DENETMENLERİNDEN (EĞİTİM MÜFETTİŞLERİNDEN) BEKLENTİLERİ.....	34
İlhami SARIÇAM, Kamil YILDIRIM, Muhammed SARI	
ÖĞRETMEN PROFİLİ.....	35
İlkay ABAZOĞLU, Yılmaz YILDIZHAN, Osman YILDIRIM	
ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ EĞİTİMİ POLİTİKALARINA YÖNELİK YENİ YAKLAŞIMLAR: ÖĞRETMEN AKADEMİSİ VAKFI ÖRNEĞİ	36
İsmet KAYMAK	
KÜRESEL TEKNOLOJİK EĞİLİMLER VE EĞİTİMDE DEĞİŞİM: AZERBAJYAN ÖRNEĞİ.....	37
Jale AKHUNDOVA	

BİLİMSEL ARAŞTIRMALARDA KARŞILAŞILAN ZORLUKLAR VE İZLENEBİLECEK STRATEJİLER	38
Çetin TERZİ, Köksal BANOĞLU, Şengül UYSAL	
İLKÖĞRETİM UYGULAMALARININ EĞİTİM YÖNETİMİ MESLEKİ KABUL KRİTERLERİNE UYGUNLUĞUNA İLİŞKİN DENETÇİ ALGILARI	39
Mehmet ÖZBAŞ, Sait AKBAŞLI	
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ETİK KAVRAMI VE MESLEK ETİĞİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	40
Melike KARAHÜSEYİN, Bircan EYÜP	
MESLEK LİSELERİ MÜDÜRLERİNİN PROGRAM YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARI (Ankara İl Örneği)	41
Necati CEMALOĞLU, Bülent DURSUN, Nazan ŞENER	
MESLEK ÖNCESİ EĞİTİMİN ETKİLİLİĞİNE İLİŞKİN STAJYER ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	42
İlhami SARIÇAM, Kamil YILDIRIM, Muhammed SARI	
DEMOKRATİK OKUL KÜLTÜRÜ AÇISINDAN OKUL MÜDÜRLERİNİN GÖRÜŞLERİ.....	43
Metin ELKATMIŞ	
ÖĞRETMEN VE OKUL YÖNETİCİLERİNİN DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	44
Mustafa TAHİROĞLU, Turhan ÇETİN, Vedat AKTEPE	
OKULLARDA EĞİTİM ÖĞRETİM SÜREÇLERİNE GENEL BAKIŞ	45
Zeki UYSAL, Belma UYSAL, Münevver ÇETİN	
OKUL YÖNETİMİ HAKKINDA ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİLERİN GÖRÜŞLERİ	46
Nedime ŞANLI, Hülya YALÇINKAYA, Sevinç AKSAY ALBUZ, Filiz METE	
FARKLI DİSİPLİNLERİN OYUN ARACILIĞI İLE BİRLEŞTİRİLDİĞİ BİR DERS SÜRECİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ.....	47
Nihan ERBAY, Hülya DEMİR, Canan ÇOLAK, İhsan KOL	
ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİNİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ETKİLERİ	48
Osman YILDIRIM, Yılmaz YILDIZHAN, İlkay ABAZOĞLU	
EĞİTİM YÖNETİMİNDE FARKLI ÜLKE DENEYİMLERİNİN ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	49
Özlem AKIN, Tuncay ŞAKİR, Leyla AKTEPE	
LİSE ÖĞRENCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN VE DUYGUSAL ZEKA AKADEMİK BAŞARI İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	50
Öznur Tulunay ATEŞ	
TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDEKİ 4+4+4 DEĞİŞİKLİĞİNİN KARAR SÜRECİ AÇISINDAN İRDELENMESİ	51
Ruhi SARP KAYA, Ali Rıza ERDEM, Sadi YILMAZ	
SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEK OKULU YAŞLI BAKIM PROGRAMI VE ÇOCUK GELİŞİMİ PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN BÜTÜNLEME SINAVLARI ÖNCESİ ANKSİYETE DÜZEYLERİ VE SINAV BAŞARILARININ İNCELENMESİ	52
Kerimhan YILDIZ, Özlem YILMAZ, Ümmühan ÜNLÜ	

EĞİTİM DENETMENLERİNİN ZORUNLU YER DEĞİŞTİRME UYGULAMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	53
Salihpaşa MEMİŞOĞLU, Ümit DİLEKÇİ	
ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞININ DEMOGRAFİK FAKTÖRLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	54
Selda ÖZER	
YÖNETİMDE DÖNÜŞÜM: OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİR PROBLEM ÇÖZME SÜRECİ OLARAK DEĞİŞİMİ YÖNETMEDE SERGİLEDİKLERİ DEĞİŞİM AJANLIĞI ROLLERİ.....	55
Çiğdem ÇAKIR, Sevilay ŞAHİN	
DOKTORA VE YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN ETİK PRENSİPLERİ ALGILAMALARI DÜZEYLERİ.....	56
Sevilay ŞAHİN, Zafer SEVER, Necati ÖZTÜRK	
STANDART OKULLARDAKİ SOSYAL KULÜP FAALİYETLERİ VE ALTERNATİF OKULLAR	57
Tuğba TURABİK	
YÖNETİCİLERİN DEĞİŞİME DİRENCİ AZALTMADA “İLETİŞİM” YÖNTEMİNİ UYGULAMA DÜZEYLERİ	58
Süleyman GÖKSOY	
EĞİTİM DENETMENLERİNİN ÖĞRETİM PROGRAMLARI İLE İLGİLİ ÖĞRETMENLERE REHBERLİK YAPMA GÖREVLERİNİ YERİNE GETİRME DÜZEYLERİ.....	59
Süleyman GÖKSOY, Salim AKGÜN	
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE 21. YÜZYILDA OKUL YÖNETİCİLERİ.....	60
Bilgen KIRAL, Şinasi ADIBELLİ	
ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLERİN METAFORLAR VASITASIYLA OKUL YÖNETİMİ ALGILARI: İSTANBUL BEYOĞLU İLÇESİ ÖRNEĞİ.....	61
Şükrü GELMEZ, Münevver ÇETİN	
EĞİTİMDE KUANTUM LİDERLİK.....	62
Talip CAN, Kemal KOÇ	
TARIM İŞÇİLİĞİNİN OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	63
Talip ÖZDEMİR, Durmuş SERSALAN, Gözde YILMAZ	
TECRÜBENİN ÖRGÜTSEL SESSİZLİĞİ.....	64
Adem ÇİLEK, İbrahim YAVUZ	
TEKNOLOJİ VE TASARIM ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	65
Sıdıka BULDUK, Hülya YALÇINKAYA, Filiz METE, Sevinç AZBUZ	
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI MERKEZ ÖRGÜTÜNÜN YENİDEN YAPILANDIRILMASININ ÖRGÜTSEL KÜÇÜLME AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	66
Temel ÇALIK, Burcu YAVUZ	
EĞİTİM SİSTEMİNDEKİ İNOVATİF DEĞİŞİMLERE YÖNELİK İLKÖĞRETİM OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ_(Gaziantep İli Örneği)	67
Tuğba AYDIN, Gökçe ÖZDEMİR, Aykar ÇETİN	

ÖRNEK OLAY YÖNTEMİNİN KARIŞIMLAR KONUSUNDAKİ ÖĞRETİMSEL UYGULAMASI	68
Ümmiye Nur TÜZÜN, Mustafa ÖZCAN, Fitnat KÖSEOĞLU, Uğur TAŞDELEN	
ÖZEL OKULDA VE DEVLET OKULUNDA ÖĞRENİM GÖREN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVREYE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİNE İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA	69
Vesile DEĞERLİER, Arzu DOĞRU, Naim UZUN	
YEREL EĞİTİM DENETİMLERİNİN ETKİLİLİĞİ	70
Ömer FIRAT	
YUNUS İLE MASLOW EL ELE / KENDİNİ GERÇEKLEŞTİRME	71
Gökhan BALCI	
FARKLI YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMLARINDAN MEZUN REHBER ÖĞRETMENLERİN MESLEK ALGISI VE MESLEKİ BİLİNÇLİLİK DÜZEYİ.....	72
Yurdağül DOĞUŞ	
ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANILMA DURUMLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	
(Gazi Eğitim Fakültesi Örneği)	73
Yücel KAYABAŞI, Seren AKCENGİZ	
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMEN YETİŞTİRME PROGRAMLARINDA KALİTE STANDARTLARININ BELİRLENMESİNE İLİŞKİN EĞİTİM FAKÜLTELERİ ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ	74
E. Zehra TURAN	
OKUL SÜREÇLERİNDE KALİTE VE VERİMLİLİK.....	73.
Naki KAVAK	

POSTER BİLDİRİLER

ÖĞRETMEN ADAYI YETİŞTİRME	77
Ali ÜNSAL	
ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ VE NİTELİKLERİ.....	78
Ali ÜNSAL	
ÇAĞDAŞ ÖĞRETİM YAKLAŞIMLARINDAN ÖĞRETİMSEL LİDERLİĞİN KALİTE SARMALINDAKİ YERİ	79
Ahmet AKBABA, Himmet Okan ŞAHİN	
ÇAĞDAŞ ÖĞRETMEN MODELİ: SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	80
Erkan ESEN	
GELECEĞE YÖN VEREN BİR KURUM OLARAK OKULLAR:	
OKUL YÖNETİCİSİNİN LİDERLİK ROLÜ	81
Vedat Aktepe, Bekir BULUÇ, Mustafa TAHİROĞLU	
YAŞAM BOYU ÖĞRENMEDE ÖĞRETMENLER.....	82
Hande POYRAZ	

BASINDA FATİH PROJESİ	83
Özlem AKSU, Murat AKTAŞ, Ahmet GÖKMEN, Hakan KURT, Gülay EKİCİ	
VOICE- PROBLEME-DAYALI ÖĞRENME İLE VATANDAŞLIK EĞİTİMİNDE TEMEL BECERİLER	84
Muhammet SERVİ	
EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ DESTEKLİ İNGİLİZCE ÖĞRETİMİ (Abdullah Gül Üniversitesi Hizmetiçi İngilizce Öğretimi Üzerine Bir Çalışma)	85
Tuğba ÖZBEK	
DERSHANESİZ EĞİTİM.....	86
Vesile DEĞERLİER, Mehmet ERAVCI, Ahmet ÜNAL	
DEVAMSIZLIĞA KARŞI SÜREKLİ BAŞARI İÇİN AİLE ZİYARETLERİ	87
Nusret Bulut	

OKULLARDA ÖRGÜTSEL ETİĞİN YAPILANDIRILMASINDA OKUL YÖNETİCİLERİNİN ROLÜ

Abdullah KARATAŞ

abdullahkaratas3@gmail.com

Okul yöneticilerinin okullarının başarılarından sorumlu oldukları söylenebilir. Bu nedenle bilgi, deneyim, insan ilişkileri konularında yeterli olmaları büyük önem taşımaktadır. Çalışanlar olarak öğretmenlerin mesleklerinde daha verimli olmaları yöneticilerinin bu yeterliklerine bağlı bulunmaktadır. Çünkü çalışma ortamından memnun olmayan öğretmenlerin iş motivasyonu düşebileceğinden, bu durum dolayısıyla öğrencilerin başarısını da olumsuz yönde etkileyebilecektir. İşte okul yöneticilerine daha güvenilir ve huzurlu bir çalışma ortamının oluşturulmasında etik ilkeler rehberlik edebilecektir. Okul yöneticilerinin çalışanlarına örnek olarak öncelikle kendilerinin uymak durumunda oldukları etik ilkelerle yapılandırılmış bir örgütsel etik, çalışanlar olarak öğretmenlere huzurlu bir çalışma ortamının kapılarını açarak memnuniyetlerini de artırabilecektir. Örgütsel etiğin oluşturulmasında okul yöneticilerinin rolünü ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmaya ait veriler, konuyla ilgili yerli ve yabancı kitap, makale ve internet sitelerinden elde edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticileri, Öğretmenler, Örgütsel Etik, Etik İlkeler

ÖĞRETMENLERİN YETİŞTİRİLMESİ VE MESLEKİ İSTİHDAMI

Doç. Dr. Abdurrahman BORAN

boran@ksu.edu.tr

Bu araştırmanın amacı; öğretmenlik mesleğinin önemi ve nitelikleri, öğretmenin eğitim sistemi içerisindeki yeri, Osmanlı'dan günümüze gelinceye kadar öğretmen yetiştirme çalışmaları, öğretmen adaylarının mesleğe giriş usulleri ve mesleki istihdamı vb konuları tarama modeli yoluyla inceleyerek saptamak ve saptanan bu konularla ilgili öneriler getirmektir. Ayrıca bu araştırmayla şu sorulara da cevaplar aranacaktır. Eğitim ve öğretimde öğretmenlerin önemi nedir? Osmanlı'dan günümüze öğretmen yetiştirme hangi aşamalardan geçmiştir? Eğitim fakültelerinin programları günümüzün ihtiyacı olan niteliklere sahip öğretmenler yetiştirmek için yeterli midir? Öğretmen yetiştirme politikaları bir tutarlık arz etmekte midir? Öğretmenlerin mesleğe girişleri nasıl olmaktadır? vb. sorulara da cevap aranacaktır.

Öğretmen adaylarının mesleğe girişleri halen tüm kamu personeli adaylarının katıldığı vatandaşlık bilgisi ve genel kültüre dayalı KPSS ile gerçekleşmektedir. Sınavla adayların hizmet öncesi eğitimleri sonunda kazandıkları mesleki bilgi ve becerileri ölçülmemekte, adayın yüksek öğretimdeki başarısı da dikkate alınmamaktadır. Atamalarda KPSS puanına lisans diploma notunun da belli oranda katkısının sağlanması, atamaya esas olarak KPSS yerine öğretmen yeterlilik sınavının geliştirilmesi, soruların öğretmenlik alanlarının ortak temel bilimlerinin belirlenip puanların ağırlıklandırılarak hesaplanması dikkate alınmalıdır. Halen sistemde kadrolu istihdam, sözleşmeli istihdam, ücretli öğretmenlik gibi istihdam biçimleri mevcuttur. Bir taraftan birçok alanda ihtiyacın çok üstünde öğretmen yetiştirilirken bazı alanlarda da öğretmen azlığı belirmiştir. Ayrıca orta dereceli mesleki eğitim okullarının öğretmenlerinin nerede ve nasıl yetiştirilecekleri halen belirsizliğin korumaktadır.

Eğitim fakültesi programları öğretmen yeterlilikleri dikkate alınarak yeniden düzenlenmeli, Eğitim fakülteleri programlarında uygulamalar haftada bir gün gibi kesintili değil, daha uzun sürelerle yayılarak bütünlük içinde yapılmalı, uzun vadede mezuniyet aşamasındaki öğrencilere yıl boyu rehber öğretmenler denetiminde öğretmenlik uygulaması imkânı verilmeli, tüm öğretmenlik sertifika programları eğitim fakülteleri bünyesinde açılmalı, mesleğe yeni başlayan öğretmenler için de meslekteki birinci yıl adaylık dönemi olarak değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleği, Öğretmen İstihdamı

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK VE OKUL TERKLERİNE YÖNELİK OKUL YÖNETİMİ POLİTİKALARI

Adem ÇİLEK
aacilek@hotmail.com

Mustafa SOYSAL
mustafasoysal23@mynet.com

Ülkü ÖZDEMİR
ulkum2@hotmail.com

Araştırmanın amacı, "Ankara İli Altındağ İlçesinde bulunan meslek liselerindeki öğrenci devamsızlığının nedenlerinin tespiti ve bu sorunun giderilmesine yönelik olarak uygulanabilecek okul yönetimi politikalarının saptanmasıdır". Araştırma, Ankara İli Altındağ İlçesinde bulunan meslek liselerinde görev yapan yönetici, rehber öğretmen ve branş öğretmenlerinin devamsızlık konusundaki görüşlerini tarama modeli ile ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu araştırmanın evreni, Ankara İli Altındağ ilçesinde bulunan dokuz meslek lisesinde görev yapan yönetici, rehber öğretmen ve branş öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma örnekleme oluşturulurken çok aşamalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Öncelikle evren okul bazında 9 alt tabakaya ayrılmıştır. Her tabakadan öğrenci sayıları dikkate alınarak oranlanmış basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle örneklem elde edilmiştir. Ankara İli Altındağ ilçesindeki meslek liselerinde sürekli öğrenci devamsızlığının nedenleri ve buna dönük olarak okullarda uygulanabilecek okul yönetimi politikaları ile ilgili yönetici, rehber öğretmen ve branş öğretmenlerinin görüşlerini ortaya koymak için yapılan bu çalışmada nicel veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama aracı için Pehlivan (2006) tarafından geliştirilen "Liselerde Sürekli Öğrenci Devamsızlığı ve Buna Dönük Okul Yönetimi Politikaları Anketi" kullanılmıştır. İlgili anketle verilerin toplanması, EYUDER Akademik Araştırmalar Platformu web sayfası üzerinden online olarak ve basılı anket formumu ile sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul, Öğrenci Devamsızlığı, Okul Yönetimi

BAKANLIK MÜFETTİŞLERİNİN DENETİM DAVRANIŞLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGI VE BEKLENTİLERİ

Atilla TOPRAK
atoprak06@hotmail.com

Ülkelerin eğitim sistemlerinde planlanlanmış amaçlarının çalışanlar tarafından tam olarak anlaşılması, değişen çevre şartlarına göre amaçların geliştirilmesi, çalışanların iş birliği içerisinde, uyumlu, verimli bir şekilde görevlerini yapmaları denetim sayesinde mümkün olabilir. Eğitim sistemlerinin varlığının devamı için etkili ve sürekli denetimi gerçekleştirecek bir örgüt yapısına ihtiyaç duyulmaktadır (Süngü, 2005:395). Bundan dolayı teftiş örgütü eğitim kurumlarının amaçlarına ulaşma durumunu sürekli kontrol etmekte, görülen hataları çözmeye yönelik çalışmaları yürütmektedir.

Teftiş, çalışma planının uygulanmasının mümkün olabilen en iyi şekilde olmasına gayret gösterirken, kurum çalışanlarının da iyi bir şekilde yetiştirilmelerine önem vermelidir.

Denetim yapan kişinin olumlu bir kişilik yapısına sahip olması ve konusunda uzman olması çok önemli değerlerdir. Ancak eğer karşı tarafın kendisini nasıl algıladığının farkında değilse, denetim programını etkili bir biçimde kullanmada zafiyete düşebilir. Denetim hizmetlerinin yürütülmesinde kişilerin denetmeni nasıl algıladığının muhakkak hesaba katılması gerekir. (Aydın,M., 2007:73).

Bu bağlamda, eğitimde müfettiş ve öğretmen ikilisinin denetim sürecinde gerçekleşen (tanışma, denetim aşaması ve değerlendirme) iletişim sonucundaki algı ve beklenti boyutunun araştırılması önem arz etmektedir. Yapılan denetimler sayesinde başarı ve verimliliğin artırılması, öğretmenlerin iş doyumunu yaşaması bakımından denetleyen ve denetlenenin birbirlerini nasıl algıladıkları ve aslında birbirlerinden ne beklediklerinin bilinmesinin gerekliliği yadsınamaz bir gerçektir. Bu sebeple bakanlık müfettişlerinin öğretmenler tarafından nasıl algılandığı ve beklentilerinin neler olduğu bu çalışmanın esas amacıdır. Bakanlık müfettişlerinin denetim yaparken göstermiş oldukları denetim davranışlarına ilişkin ortaöğretim öğretmenlerinin algı ve beklentilerini belirlemek bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Teftiş, Bakanlık Müfettişi, Denetim

OKUL MÜDÜRLERİNİN ETİK LİDERLİĞİ İLE ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI VE İŞ DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİLER

Prof. Dr. Ayhan AYDIN
aaydin@ogu.edu.tr

Dr. Canan MADENOĞLU
cmadenoglu@gmail.com

Şengül UYSAL
uysalsengul@yahoo.com.tr

Yılmaz SARIER

Bu araştırmanın amacı, okul müdürlerinin etik liderliği ile öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları ve iş doyumları arasındaki ilişkilerin belirlenmesidir. Bu araştırmanın evrenini, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Eskişehir ilinin merkez ilçelerinde (Odunpazarı ve Tepebaşı) resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin analizinde betimsel istatistik yöntemlerinden aritmetik ortalama (\bar{x}), standart sapma (s), yüzde (%), frekans (f) işlemleri ve Pearson korelasyon analizi (r) tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçları, okul müdürünün etik liderliği ile öğretmenlerin örgütsel bağlılık ve iş doyumları düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Etik liderler, izleyicilerin motivasyonlarını, iş doyumlarını ve örgütsel bağlılıklarını önemli ölçüde artırmaktadır. İzleyiciler kendilerini destekleyeceklerini ve herkese adaletli davranacaklarını bildikleri etik liderlere güvenmekte, daha fazla karara katılma, sorumluluk alma ve bireysel performanslarını geliştirme eğilimi göstermektedirler. Okul müdürü, etik değerlerin hakim olduğu demokratik bir okul ortamı oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Etik Liderlik, Örgütsel Bağlılık, İş Doyumu

KAMU VE ÖZEL İLKÖĞRETİM OKULLARINDAKİ ÖRGÜTSEL DEĞERLERE YÖNELİK ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ

Yard. Doç. Dr. Aynur B. BOSTANCI

aynur.bozkurt@usak.edu.tr

Mustafa LALEK

mustafalalek@hotmail.com

Değer kavramı birçok düşünür tarafından tanımlanmaya çalışılmıştır. Yapılan tanımlardan yola çıkılarak değerler, bir toplumda veya birimde kişilerce veya grup tarafından olması arzulanın inançlar, ilkeler ve davranış kuralları olarak tanımlanabilir. Değerler olması gereken ideal hedefleri temsil etmektedirler. Bir toplumun geleceğinin iyi yetişmiş ve karakter sahibi insanlara bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir ve insanlar iyi ahlakî karaktere kendiliğinden sahip olamayacaklardır. Bundan dolayı okullar, yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve sosyal davranışlarını etkileyebilmelidirler. Öğrenim çağındaki her bireyin uygun ahlakî kararlar ve davranışlar sergilemesine yardımcı olacak değerler ve becerilerle donatılması kaçınılmaz olarak okulların temel hedefleri arasındadır. Bunun için okulun Sakarya ilindeki ilköğretim okullarının, yöneticilerin, öğretmenlerin taşıması gereken değerlere sahip olma düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Kamu ve özel ilköğretim okullarındaki örgütsel değerlerin araştırılmasıdır. Bu amaca ulaşmak araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Kamu ve özel ilköğretim okullarındaki örgütsel değerlere yönelik öğretmen ve yönetici görüşleri nelerdir?

2. Kamu ve özel ilköğretim okullarındaki örgütsel değerlere yönelik öğretmen ve yönetici görüşleri; cinsiyet, görev, okul türü, eğitim durumu, örgütsel değerlere ilişkin hizmet içi eğitim alıp almama ve branş değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

3. Kamu ve özel ilköğretim okullarındaki örgütsel değerlere yönelik öğretmen ve yönetici görüşleri cinsiyet, görev ve okul türüne göre önem derecesi nedir?

Kamu ve özel ilköğretim okullarındaki; okulun, öğretmenin ve yöneticilerin örgütsel değerlere sahip olma düzeyini belirlemeyi amaçlayan bu araştırma, var olan durumu ortaya koymayı amaçladığından tarama modelindedir. Araştırma Sakarya ilinde kamu ve özel ilköğretim okullarında görev yapan öğretmen ve okul yöneticilerinden oluşmaktadır. Araştırmaya örneklemi tesadüfî örnekleme yöntemiyle seçilen 354 öğretmen, 40 yönetici olmak üzere toplam 394 kişi oluşturulmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen, örgütsel değerler belirlemeye yönelik beşli likert ölçeğinde hazırlanmış örgütsel değerler ölçeği ile toplanmıştır. Ölçek okulun taşıdığı genel değerler, öğretmenin taşıdığı değerler, yöneticinin taşıdığı değerler boyutlarından oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Değer, Görüş, Kamu ve Özel İlköğretim okulları

COMENIUS 1 PROJESİNE KATILAN OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLERİN PROJEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Ayşegül KADI

aysegulkadi.33@gmail.com

Prof. Dr. Münevver YALÇINKAYA

munevver.yalcinkaya@ege.edu.tr

Bu araştırmanın amacı, Comenius1 Projesine katılan okul yöneticileri ve öğretmenlerin projeye ilişkin görüşlerinin ortaya çıkarılmasıdır. Çalışmanın ilgili alan yazına ve eğitim projeleri ile ilgilenen araştırmacılara ve uygulayıcılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı esas alınacaktır. Araştırma deseni Durum Çalışması olarak belirlenmiştir. Katılımcı grubunu okul yöneticileri ve öğretmenler oluşturulacaktır. Araştırma, bir okul müdürü, bir müdür yardımcısı ve altı öğretmen ile yürütülecektir. Örneklem yöntemi olarak kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi dikkate alınacaktır.

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formuyla veriler toplanacaktır. Yapılan görüşmelerden elde edilen veriler incelenecek, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin Comenius 1 Projesine ilişkin görüşleri belirlenecektir. Katılımcıların görüşlerinden elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılacaktır. İçerik analizi, elde edilen ham verilerin anlamlandırılarak belirli bir çerçeve oluşturulması ve beliren durum netlik kazandıktan sonra düzenlenerek kod ve kategorilerin ortaya çıkarak somutlaşmasını sağlamaktadır (Patton, 2002). Verilerin analizleri tamamlandığında elde edilen bulgulara göre sonuçlar yazılarak önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Projesi, Yönetici, Öğretmen

BİR ARAŞTIRMA METODU OLARAK HAYAT HİKÂYELERİ

Bahar ÖZGEN

bozgen74@hotmail.com

Güzide BAYHAN

guzidebayhan@gmail.com

Öğretmenlerin Hayatı, Öğretmen Gelişimi ve İşbirliğinin Doğası, Öğretmenlik Mesleği üzerine yapılan çalışmalar öğretmenin hayatını derin bir şekilde yapılanmış ve iç içe girmiş eğitim-öğretim çerçevesinin içine yerleştiren yapısal fikirleri geliştirir. Bu durum “iç araştırmacı” olarak öğretmenler ve “dış araştırmacı” olarak araştırmacılar için başlıca değiş-tokuş noktasıdır. İçeridekiler ve dışarıdakiler arasında işbirliğinin önemli özelliklerinden biri işbirliğinin yapısal temelde farklı olarak yerleştirilmiş iki taraf arasında olmasıdır. Sonuç olarak iki taraf da dünyayı farklı bir uygulama ve düşünce prizmasından görür (Hargreaves ve Fullan, 1992:119).

Öğretmenin mesleğindeki ve özel yaşamındaki kişisel deneyimlerin öğretmenin gelişiminde çok önemli etkileri vardır ve profesyonel ve kişisel gelişimin bir araya gelmesiyle öğretmenlerin profesyonel kimlikleri devamlı olarak tekrar yapılanma içindedir (Meriläinen ve Pietarinen: 2003). Birey ve profesyonel olarak kendimizi anlama çabalarımız şu temele dayanmalıdır: Kim olduğumuz ve ne yaptığımız hayat hikâyelerimizin bir sonucudur. Dünyayı nasıl algıladığımız, geçmiş ve şu an arasındaki bağlantı ile şekillenmektedir (Knowles ve Cole, 1995:90).

Daha öğretmen merkezli bilgilerin oluşturulabilmesi için iki şeye ihtiyaç vardır. İlk olarak bu bilgi öğretmenlere ait olmalıdır. İkinci olarak bu bilgi, teori ya da varsayımlardan öte tecrübeye dayalı, esnek, yaratıcı nitelikte ve hatıralar ile öngörülerin bir araya getirilmesi şeklinde olmalıdır (Smyth, 1987:122).

Çalışmanın genel amacı, eğitim araştırmalarında hayat hikâyeleri metodunun kullanılması ile ilgili genel bir çerçeve sunmak ve konunun alanyazın ve araştırmalar ışığında eğitim araştırmalarında uygulanabilirliğini incelemektir.

Eğitim ve öğretmenlerle ilgili yapılmış ve devam etmekte olan, birçok araştırma, öğretmenin sesini yeteri kadar yansıtamadığından genellikle eksik, yanlış ya da alakasız sonuçlar ortaya koymaktadır. Hargreaves ve Fullan (1992: 115)’a göre bu durum araştırmacının her zaman duymak istediği ve araştırma dünyasında kulağa hoş geleceğine inandığı şeyleri duymasından kaynaklanmaktadır. Bu durumun araştırmalara konulmamasının haklı sebepleri olabilir. Ancak bu sebeplerin açıklanması gerekmektedir. Bu duruma gösterilen tek sebep bu tür verilerin var olan araştırma paradigmalarına uymadığıdır. Sorun aslında bu verilerin kaliteli ya da değerli veriler olup olmadığında değil araştırma paradigmalarının kendisindedir. Belli araştırmacılar, öğretmenlerin öğretim şekli ve uygulamalarının bu hayat hikâyeleri ile yakından alakalı olduğunu tecrübe etmiştir. Tabii ki anlatımlar esnasında toplanacak verilerin hemen hepsinin aynı amaçta yararlı olacağını söylemek zordur. Ancak, sosyal bilimlerin geniş yelpazeli çalışmaları bu verileri bir şekilde kullanacaktır (Hargreaves ve Fullan, 1992:115-117)

Anahtar Kelimeler: Hayat hikâyeleri, Araştırma metodu, Öğretmen

BAZI AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ İLE TÜRKİYE ZORUNLU EĞİTİM SİSTEMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Bilgen KIRAL

bilgenkiral@gmail.com

Erkan KIRAL

erkankiral74@gmail.com

Zeynep UĞURLU

zeynepugurlu2002@yahoo.com

Zorunlu eğitim sisteminde amaç çocukların ilgi, istek, yetenek, bilgi, beceri ve kişilik özelliklerine göre eğitim ve öğretim yaparak çocukları bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda geliştirmek; mutlu kişiler olarak yetişmelerini, iyi vatandaş ve iyi insan olmalarını sağlamaktır. Zorunlu eğitimde alınan bilgi, beceriler, nitelik ve yeterlikler sonrasında çocuklar bir üst öğrenime (akademik eğitime, güzel sanatlar eğitimine veya mesleki ve teknik eğitime) yönlendirilmektedir. Kısacası zorunlu eğitim sonrasında çocukların kendileri ile benzer özelliklere sahip diğer çocuklarla eş eğitim alması amaçlanmaktadır. Çocukların zorunlu eğitimde kaliteli ve gelişim odaklı bir eğitim almaları ülkelerin geleceği açısından önem arz etmektedir. Ülkeler eğer gelişmişlik düzeylerini artırmak istiyorlarsa işe öncelikle zorunlu eğitim sistemlerinden başlamalıdır. Bu sebeple çalışmada bazı AB ülkelerinden olan Finlandiya, İsveç, Avusturya, İspanya ve İtalya zorunlu eğitim sistemleri araştırmış olup; Türk eğitim sistemine, zorunlu eğitim ile ilgili önerilerde bulunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Sistemi, Zorunlu Eğitim, Finlandiya, İsveç, Avusturya, İspanya, İtalya, Türkiye

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNDE ETİĞİN ÖNEMİ VE ÖĞRETMENLERİN SAHİP OLMASI GEREKEN ETİKSEL DAVRANIŞLARIN İNCELENMESİ

Yard. Doç Dr. Birsal AYBEK

baybek@cu.edu.tr

Remzi DEMİR

rdemir@odtugvo.k12.tr

Bu çalışmada, “öğretmenlik mesleğinde etiğin önemi nedir ve öğretmenlerin sahip olması gereken etiksel davranışlar nelerdir? konularına kuramsal olarak yanıt aranmıştır.

Çalışma, etik alanındaki literatür taramasına dayalı doküman analizi bir çalışma olarak planlanmıştır. Çalışmada öncelikle etik nedir ve ahlakla ilişkisi nedir? Mesleki etik ve mesleki etik kodu nedir? Eğitimde ve öğretmenlik mesleğinde etiğin önemi nedir? Öğretmenlerin sahip olması gereken etiksel davranışlar nelerdir? konuları üzerinde durulmuş daha sonra literatür taraması sonucu ortaya çıkan kuramsal bilgilere paralel olarak sonuç ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Etik, Etik Kod, Meslek, Öğretmenlik Mesleği, Öğretmenlik Mesleğinde Etik

ALMANCA DERSLERİNDE PROJE TABANLI ÖĞRENME YAKLAŞIMIYLA BİR UYGULAMA ÖRNEĞİ

Yard. Doç. Dr. Bülent KIRMIZI

bkirmizi@firat.edu.tr

Yard. Doç. Dr. Bahar İŞİGÜZEL

bahar.isiguzel@nevsehir.edu.tr

Çağdaş öğrenme yöntemlerinden biri olan proje tabanlı öğrenme öğrenciyi merkeze alma hedefine dayalı olarak öğrenme ortamını oluşturmaktadır. Proje yöntemi son yıllarda okullarda sıkça kullanılan bir yaklaşım olmasına rağmen, Almanca derslerinde kullanımı pek yaygın değildir. Öğrencilerin Almanca derslerinde daha aktif olmaları ve motivasyon düzeylerinin yüksek olması için proje yaklaşımının kullanılması son derece yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu araştırmada, Anadolu Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin Almanca dersinde Proje tabanlı öğretimin öğrencilerin Almancayı öğrenmesine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2009-2010 eğitim öğretim yılında Piri Reis Anadolu Lisesi 11. sınıfta öğrenim gören 30 öğrenci oluşturmuştur. Üç aşamada gerçekleştirilen bu araştırma proje tabanlı öğrenmenin Almanca dersinin öğrenme hedeflerine ve sürecine olumlu katkısı belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, ön test – son test kontrol gruplu deneysel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, proje tabanlı öğrenmenin Almanca dersinin öğrenme sürecine olumlu katkılar sağladığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Proje, Proje Tabanlı Öğretim Yöntemi, Almanca Dersi, Motivasyon.

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİ ETKİNLİKLERİNDE VELİLERİN ROLÜ

Yard. Doç. Dr. Celal GÜLŞEN

celalgulsen@gmail.com

Yapılan araştırmalar eğitim açısından destekleyici bir tutum içinde bulunan, okul ile ortak program üzerinde görüş birliği içinde düzenli iletişim içinde bulunan, bu ortak anlayış içinde çocuğuna eğitim desteği sağlayan velilerin çocuklarının okul başarılarının daha da yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Eğitim sürecinde çocukların yetiştirilmesinde ve gelişiminde eğitim kurulları kadar, ailelerin de etkili olduğu görülmektedir. Yapılan araştırmalarda, ailelerin çocuklarının ders etkinliklerine yardımcı olmaya çalıştıkları, bu yardımın beklenen düzeyde gerçekleşmediği, eğitimdeki problemlerin çözümüne yeterli düzeyde destek sağlamadığı vurgulanmaktadır. Eğitimde görülen problemlerin ortadan kaldırılması için, eğitim öğretim çalışmalarında okullarla birlikte ailenin de katkıda bulunması gerekmektedir. Ailelerden beklenen yardımların bazen yetersiz düzeyde kaldığı, bazen de bazı olumsuzluklara da neden olduğu gözlenmektedir. Ailelerin, öğrencilerin ders etkinliklerine nasıl yardımcı oldukları, yardımlarının öğrencinin performansını nasıl etkilediği konusunda neler düşündükleri önemli görüldüğünden, bu araştırmanın yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bu araştırma, “İlköğretim Okullarında Okuyan Öğrencilerin Eğitiminde Velilerin Rolü”nü belirlemek amacıyla, velilerin öğrenci etkinliklerine hangi yönlerden yardımcı olduklarını, velilerin kendi görüşlerine dayalı olarak öğrenmek, elde edilen bulgular ışığında öğrenci performansının nasıl artırabileceği konusunda önerilerde bulunmak üzere yapılmıştır.

Bu araştırmanın yürütülmesinde genel tarama modeli kullanılmıştır. Görüşlerin belirlenmesi amacıyla da “Veli Etkinlik Anketi” kullanılacaktır.

Araştırmanın evrenini, Nevşehir Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin Nevşehir İl merkezinde 2010-2011 öğretim yılında öğretmenlik uygulaması yaptıkları ilköğretim okullarının 5.sınıf öğrenci velileri oluşturmaktadır. Evren olarak seçilen ilköğretim okulları 5.sınıf öğrenci velilerinin tamamına ulaşıldığı için ayrıca örneklem alınmamış olup, evrenin tamamı örneklem olarak kabul edilmiştir.

Öncelikle araştırmanın belirlenen amaçlara ulaşabilmesi için alanda literatür taraması yapılmıştır. Görüşlerin belirlenmesi amacıyla da Aydemir (2008) tarafından dörtlü derecelendirme yöntemiyle geliştirilen ALPHA güvenilirlik katsayısı 0,8071 olarak hesaplanan ve Nevşehir il örneğine uyarlanan “Veli Etkinlik Anketi” kullanılmıştır.

Ankete katılan 5.sınıf öğrenci velilerinin görüşlerini ışığında toplanan veriler, dört alt grup/problem halinde ele alınarak yorumlanmıştır. Ankete katılan öğrenci velilerinin “İlköğretim Öğrenci Etkinliklerinde Velilerin Rolü” ile ilgili “Veli Etkinlik Anketi”ndeki önermelere genel aritmetik ortalama olarak “çoğu zaman ($\bar{x}=2,99$)” düzeyinde katılım gösterdikleri görülmüştür. Veliler en çok öğrencilerin dersleriyle ilgili etkinliklere yardımcı olduklarını beyan etmişlerdir. Bunun yanında velilerin, öğrencilerin çevresiyle ilgili etkinliklerle fazlaca ilgilenmedikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Veli, İlköğretim, Sınıf, Eğitim, Nevşehir.

DEMOKRATİK VATANDAŞLIK VE İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ PROJESİ (DEMOKRASI KUŞAĞI)

İsmail ŞAKALAK
isakalak@gmail.com

Demokrasilerde birlikte yaşayabilme becerisi öyle kendiliğinden ortaya çıkmaz. Demokratik bir düzende yaşamak için gerekli önkoşullar olan bilgi, beceri ve değerler öğrenilmeli ve yaşam boyu beslenmelidir. Demokrasi ve insan hakları ile ilgili temel kavramların çocuklar tarafından anlaşılması gerekirken, insanlık onuru, hoşgörü ve saygı gibi değerlerle işbirliği, eleştirel düşünme ve kendi haklarını savunma gibi beceriler insanlara geleneksel yollarla öğretilemez. Bunlar, demokratik bir ortamda uygulama ve deneyim edinme yoluyla ve mümkün olan en küçük yaştan itibaren öğrenilmelidir.

İnsan hakları ve özgürlükler, demokrasinin odak noktasında yer almaktadır. İnsan hak ve özgürlüklerinden yoksun bir demokrasi; vatandaşın katılımcılıktan uzak, pasif bir obje haline getirildiği ve seçimlerle kamufle edilmiş bir yönetimdir. Hak ve özgürlüklerin tanınması, korunması ve kullanılması demokratik kültürün yaşaması açısından son derece önemlidir. Okullar hak, özgürlük ve sorumlulukların ezberlenildiği yerler değil bizzat yaşandığı yerler olmalıdır. Öğrenciler kendilerine verilen görev ve sorumlulukları sorgulamadan yerine getiren pasif vatandaşlar değil, hak ve özgürlüklerini bilen, bunları kullanan ve çevresindekileri de kullanmaları için teşvik eden bireyler olarak yetişmelidirler. Okul bir bütün olarak fiziksel koşullarından, üyeleri arasındaki iletişime, karar alma süreçlerinden öğretim etkinliklerine kadar hak ve özgürlüklerin yaşandığı bir alan olmalıdır.

Demokrasi ve İnsan Hakları Dersi bu ihtiyacı karşılamak için gerekli bilgi, değer ve becerileri kazandırmak amacıyla ortaöğretim eğitim programları arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Demokratik Vatandaş, Aktif Vatandaş, Demokrasi Kuşağı, DVIHE

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNDE ÜNİVERSİTEDEN ÇALIŞMA ALANINA GEÇİŞ: MESLEĞE YENİ BAŞLAYAN ÖĞRETMENLER ÜZERİNE NOTLAR

Arş. Gör. Dilek DEDE

dede_dilek@hotmail.com

Arif DEDE

Son yıllarda yüksek öğretim kurumlarında iş yaşamının ihtiyaçlarına yönelik işgücü yetiştirme anlayışı öğretmenlik mesleğini de etkisi altına almıştır. (Allen, 2009) Bu yaklaşıma göre eğitim programları çalışma alanının ihtiyaçlarını karşılamaya yöneliktir. Kişiler kendi kendilerini geliştirirler. Bu anlayış formel eğitim ya da iş dışında eğitimin aksine öğretmenlerin kendilerini okul içinde yetiştirmelerine yöneliktir. (Lester ve Costley, 2010, s. 2-3) Bu konuyla ilgili olarak alan yazınında öğretmenlik mesleğinin çalışma alanının ihtiyaçlarına odaklanan yaklaşımın sonucu olarak öğretmenlik mesleğinin profesyonelleşmesinin öğretmen yetiştiren programlara etkisi; teori ve pratik arasındaki “katı dengenin” ve boşluğun belirginleştiği yer almaktadır.(Bates, 2002; Cochran-Smith, 2001; Korthagen, Loughran, & Russell, 2006; Shulman, 1987; Smith, 2000).

Öğretmen yetiştirme alan yazınında yer alan konulardan biri öğretmen yetiştirme programları olarak teorik bölüm ile çalışma alanı olarak pratik bölümün arasındaki farklılığa vurgu yapmaktadır. (Cochran-Smith, 2005; Neville, Sherman, & Cohen, 2005: Neville vd. aktaran Allen)

Bu çalışmalarda teori ve pratik arasındaki boşluğa getirilen çözüm önerileri öğretmen eğitimi programlarının projeye dayalı ve sürekli öğrenmeyi destekleyen, öğretmenlik eğitimi alırken uygulamayı da gözlemlemeye imkan sağlayacak şekilde gözden geçirilmesidir. (Smith & Moore, 2006, Allen, 2009).

Araştırmamızın odaklanma sorusu Öğretmenlik mesleğine yeni başlayan öğretmenlerin üniversitelerde aldıkları öğretmenlik eğitimi ile mesleki çalışma alanı olarak okullar arasındaki boşluk nasıl açıklanabilir? Türkiye örneğinde öğretmen yetiştiren kurumlarla çalışma alanı olarak okullar arasındaki boşluk nasıl giderilebilir? Şeklinde belirlenmiştir. Çalışmamızda amacımız öğretmenlik mesleğine yeni başlayan öğretmenlerin aldıkları öğretmenlik eğitimi ile mesleki çalışma alanı olarak okullardaki boşluğu, iş temelli öğretmen yetiştirme alan yazınına dayanarak açıklamak ve Türkiye’de öğretmen yetiştiren kurumlarla çalışma alanı olan okullar arasındaki boşluğun nasıl giderilebileceğine ilişkin çözüm önerilerinde bulunmaktır.

Çalışmamız iki bölümden oluşmaktadır. İlk olarak iş temelli öğretmen yetiştirme alan yazınında öğretmen yetiştirme eğitimi ile çalışma alanı olarak okullar arasındaki boşluğun nasıl ele alındığına işaret edilecektir.

İkinci bölümde çalışmanın ikinci yazarının 1994-2007 yılları arasında okul müdürü olarak çalıştığı dönemde ve 1997-2012 yılları arasında eğitimci olarak yer aldığı Aday memurların yetiştirilmesine yönelik temel eğitim kursunda mesleğe yeni başlayan öğretmenlere ilişkin gözlemlerine dayanarak cevaplandığı sorular yer almaktadır. Bu bölümde mülakat tekniği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yüksek öğretim, Çalışma alanı, Öğretmenlik mesleği

EĞİTİMSEL DEĞİŞMELERİN YÖNETİMİ KONUSUNDA AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİ (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

Doç. Dr. Feyyat GÖKÇE
fgokce@uludag.edu.tr

İsa DEVECİ

Eğitim toplumsal sorunların çözümünde ve değişimin gerçekleştirilmesinde bireylere sorun çözmeye yönelik bilgi, beceri ve tutumlar kazandırması nedeniyle temel değişme araçlarından biri olarak kabul edilebilir. Bu çalışmada eğitimle ilgili değişmelerin gerçekleştirilmesi sürecinde; eğitim kurumlarını, eğitim yöneticilerini ve eğitimcileri değişmeye zorlayan ve değişmeyi engelleyen güçleri tanımlaması nedeniyle güç alanı analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmayla eğitimde değişmeyi zorlayan ve engelleyen güçlere ilişkin akademisyen görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nicel ve nitel boyutları içeren karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın nicel verileri için Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinde görevli 134 akademisyenin, nitel verileri için ise görüşlerine başvuru alan akademisyenler arasından gönüllü olarak 17 akademisyen seçilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre Türkiye’de eğitim sistemi bir değişme baskısı altındadır. Ancak değişmeyi engelleyen güçlerin baskın olması nedeniyle eğitim alanında değişmeler yavaş ilerlemektedir. Eğitim sisteminin eleştirel düşünme becerileri geliştirilmeye yönelik düzenlenmesi, ders içeriklerinin ilgi çekici hale getirilmesi ve eğitime daha fazla kaynak ayrılması çalışmada görüşlerine başvuru alan akademisyenlerin temel görüşleri olarak belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Değişme, değişme yönetimi, güç alanı analizi, eğitim

İSTANBUL İLİNDEKİ RESMİ OKUL VE KURUM MÜDÜRLERİNİN YER DEĞİŞTİRME SIKLIKLARI (2001-2011)

Engin ŞİMŞEK

simsekengin@hotmail.com

Literatürde yöneticilerin görev yerlerini değiştirmelerinin (yerdeğiştirmelerinin) sebepleri, sonuçları ve sıklıkları çok geniş bir şekilde araştırılmıştır. (Rigdon, 2000, 2; Bruggink, 2001, 2) Hâlbuki okul müdürlerinin yerdeğiştirmeleri, çok fazla yaşanan bir durum olmasına rağmen literatürde bu alana ilişkin araştırma sayısı sınırlıdır ve çok az bilinmektedir. (Cosgrove, 1986: 4; Siesel, 1997: 16; Caldwell, 1992: 9) . Türk eğitim sisteminde okul müdürlerinin yerdeğiştirme sebeplerinden biri olan müdürlerin zorunlu olarak yerdeğiştirmeleri (rotasyonu), 13.8.2009 tarih ve 27318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik" ile yasal bir zemine kavuşmuş ve bu yönetmeliğin 22. maddesi gereğince uygulanmaya başlanmıştır.

Türk eğitim sisteminde 2010 yılından itibaren geniş çaplı olarak uygulanan rotasyon modeli, sadece Türk eğitim sistemine özgü bir uygulama değildir. Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerde de okul yöneticilerinin belirlenen yıllardan sonra okullarını değiştirmek zorunda oldukları dikkati çekmektedir. Mesela Kanada'nın Ontario ve Nova Scotia eyaletlerinde yöneticilerin bir okula ve topluma bağlanmalarını engellemek ve belirli okullarda değişim sürecini başlatabilmek için düzenli müdür rotasyonları yapılmaktadır. (Belt, 2009:13)

Bu araştırma ile Türk eğitim sisteminde okul bazında müdür değişimlerinin hangi sıklıkta gerçekleştiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca araştırma ile Türk eğitim sisteminde eğitim kurum türü değişkenine göre okul bazında müdür değişimlerinin hangi sıklıkta gerçekleştiği de belirlenmeye çalışılmıştır. Bu araştırma ile Türk eğitim literatüründe ilk defa okul müdürlerinin kaç yılda bir okullarını değiştirdiği sorusu cevaplanacak ve böylece rotasyon olgusunun ilk defa veri tabanlı olarak tartışılması sağlanacaktır. Ayrıca bu araştırmada kullanılan örneklem bu alana ilişkin literatürdeki en geniş örneklemlerden birisidir.

Tarama modelinde düzenlenen bu araştırmanın örneklemine 2011-2012 eğitim-öğretim yılında İstanbul ilinde açık olan MEB'e bağlı tüm resmi eğitim kurumları (2239 kurum) oluşturmaktadır. Bu kurumlara, "Müdür Yer Değiştirme Tablosu" gönderilerek, bu kurumların 01.01.2001 tarihinden 01.11.2011 tarihine kadar olan müdür değişim sıklıkları sorulmuştur. 1989 eğitim kurumunun doldurarak araştırmacıya geri gönderdiği "Müdür Yer Değiştirme Tabloları"ndan elde edilen veriler SPSS 19.0 programı ile analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul, Kurum Müdürü, Yer Değiştirme

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ TERCİHLERİNDE ETKİLİ OLAN BAZI UNSURLAR VE MESLEKİ İSTİHDAM KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ

Arş. Gör. Fatma ALTUN

faltun@ktu.edu.tr

Doç. Dr. Hikmet YAZICI

hyazici@ktu.edu.tr

Öğretmen yetiştirme sisteminde yapılan sık değişiklikler, meslekle ilgili ölçütlerin oluşmasını sınırlandırıcı bir durumdur. Öğretmenlerin hizmet öncesinde iyi yetişemiyor olmalarının yanı sıra, hizmet içi eğitimlerinin yeterli düzeyde olmaması, ekonomik sıkıntılar yaşamaları ve toplumda hak ettikleri değeri görememeleri, öğretmenlik mesleği ile ilgili başlıca sorunlar olarak görülmektedir (Tekişik, 1987).

Öğretmenlik mesleğinin tercih edilme oranları yıllara göre değişiklikler göstermektedir. Bazı programlara ilgi artarken, bazılarında dönük talep azalmaktadır. Öğretmenlik mesleğinin tercih edilme düzeyleri üzerinde farklı faktörlerin etkisi vardır. Arslan (2007), öğretmenlik mesleğini seçenlerin büyük bir çoğunluğunun orta ve ortanın altında bir sosyo-ekonomik gelir düzeyine sahip olduklarını tespit etmiştir. Düşük sosyo-ekonomik gelir düzeyine sahip olma ve buna bağlı olarak kısa süre içinde bir işe girme isteği, meslek seçimindeki temel öncelik haline gelmiştir (Çeliköz, 2004).

Öğretmenlik programlarına dönük talebin yüksek olmasına karşın, programlardan mezun olanların atanma sürecinde önemli sorunlar yaşadıkları bilinmektedir. Eğitim fakültelerinden mezun olanlar öğretmen olarak atanabilmek için Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS) girmektedirler. Atanma konusunda yaşanan sınırlılıklar bu sınavı son derece önemli hale getirmektedir. Özellikle de bazı alanlarda yıllardan beri süren kısıtlı alımlar, depresyon gibi ruh sağlığını tehdit edici yaşantılarının ortaya çıkmasına yol açmaktadır (www.cu.edu.tr).

Bu araştırma ile öğretmen adaylarının mesleki tercihinde etkili olan bazı unsurlar ve mesleki istihdam konusundaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada ayrıca KPSS kursuna devam etme ile öğrencilerin mezun olacakları programlar arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

Bu çalışmada Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesinin dokuz farklı programında (Sınıf Öğrt., Fen Bilgisi Öğrt., Sosyal Bilgiler Öğrt., Okul Öncesi Öğrt., Güzel Sanatlar Eğt., Türkçe Eğt., Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Özel Eğitim Öğrt., Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğrt.) öğrenim gören 385 (K=247, E=138) son sınıf öğrencisinden veriler toplanmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen Bilgi Toplama Formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik tekniklerin yanı sıra Ki-Kare Testinden yararlanılmıştır.

Bu çalışma sadece bir eğitim fakültesindeki öğretmen adayları ile gerçekleştirilmiştir. Bundan sonraki araştırmalarda, farklı fakülte ve programların çalışma kapsamına dahil edilerek daha geniş gruplarla çalışılması önerilebilir. Ayrıca öğretmenlik mesleğinin tercih edilmesinde etkili olabilecek farklı değişkenlerin ele alınmasıyla daha kapsamlı sonuçlar elde edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Mesleki Tercih, Mesleki İstihdam.

İSTİHDAM GARANTİLİ MESLEKİ EĞİTİMDE ÖZ-YETERLİĞİN MOTİVASYON VE YAŞAM TATMİNİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Fatma İnce BALCI

fatma.ince@kapadokya.edu.tr

Eğitimde başarıyı etkileyen kişiye özgü ve çevresel birçok faktör bulunmaktadır (Voorman J. vd., 2010). Kişinin kendi kapasitesinin farkında olması ve aldığı eğitimi başarıyla tamamlayabileceğine yönelik inancını ifade eden öz-yeterlik (Bandura,1993); davranışa neden olan etkilere ilişkin oluşan motivasyon (Wigfieldve Eccle, 2002) ve bireyin hayata karşı tutumunun bir ifadesi olan yaşam tatmini kavramları (Diener ve Diener, 2009) bireyin aldığı eğitimin sonuçlarını etkileyen önemli kişisel faktörlerdendir (Voorman J. vd., 2010). Ayrıca eğitimde istihdam garantisi, başarıyı olumlu yönde etkileyen bir faktör olarak değerlendirilebilir (Gordon,1997). Bu nedenle bu çalışmada istihdam garantisi ve öz-yeterliğin eğitim açısından önemli faktörlerden biri olan (akademik) motivasyon ve kişinin genel memnuniyetinin bir göstergesi olan yaşam tatmini üzerindeki etkisi ele alınacaktır.

Araştırmanın amacı istihdam garantili mesleki eğitimde öz-yeterliğin, (akademik) motivasyon ve yaşam tatmini üzerindeki etkisini belirlemektir. Ayrıca yaş, bölüm ve alan gibi çeşitli değişkenlere göre gruplar arasındaki farklılıklar da belirlenecektir.

Araştırma mesleki eğitimin yaygınlaşmasına ve tercih edilebilirliğinin artırılmasına yönelik geliştirilen ve ülke ekonomisi açısından oldukça önemli olan istihdam garantili kursları konu aldığı için bu alanda yapılan ilk çalışmalardandır. Ayrıca öz-yeterlik ve motivasyon kavramlarının kişilerin yaşam tatmini üzerindeki etkisine bakılarak, eğitimin genel yaşam tatmini üzerindeki etkisini belirlemenin de yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu nedenle araştırma, seçilen örneklem ve kavramlar açısından yazına sağladığı katkıdan dolayı önem arz etmektedir.

Evreni, 2012-yaz döneminde istihdam garantili bir kursta mesleki eğitim alan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada, mesleki eğitim gören 175 öğrenciye tam sayım yöntemi ile anket uygulanmıştır. Geçerli olan 152 anketten alınan verilerle %89'luk bir katılım sağlanmıştır.

73 ifadeden oluşan anket formunda öz-yeterlik 23,motivasyon22, yaşam tatmini 5 ifadeden oluşmaktadır. Diğerleri, istihdam garantisi ve demografik özelliklere ilişkin sorulardır.

Anahtar Kelimeler: İstihdam, Motivasyon, Meslek

ÖRGÜTLERDE TOPLANTI YÖNETİMİ

Doç. Dr. Feyyat GÖKÇE

fgokce@uludag.edu.tr

Rıdvan UZGUR

Seval YUMUŞ

Bireylerin tek başlarına karşılayamadıkları ihtiyaçlarını karşılamının aracı olan örgütler (Denhardt, 1981; Smircich, 1985), bir yandan belli alanlarda uzmanlaşırken öte yandan farklı yeterlik yetenek değer ve algıdaki bireyleri yapısında bulundurma zorunluluğu ile karşı karşıya kalmışlardır (Theresa, 2007). Çok farklı türden ilgi yetenek yeterlik değer ve algıya sahip bireylerin aynı örgüt ortamında bulunması üretim sürecinde özellikle karar alma konusunda birçok soruna neden olmakta ve örgütsel amaçların sahiplenilmesi ve gerçekleştirilmesine zarar vermektedir (Martin ve arkadaşları, 1983).

Katılımcılığı esas alan günümüz örgütlerinde örgütsel amaçların etkili olarak gerçekleştirilmesinde toplantı yönetimi örgütsel kültürün önemli bir parçası olarak kabul edilebilir (Furusten 1995; Kieser 1997). Dolayısıyla özellikle de demokratik ve katılımcı yönetim anlayışının egemen olduğu örgütlerde iyi yönetilmiş toplantılar örgütsel verimliliğe büyük katkılar sağlayabilir (Abrahamsson, 1996). Bununla birlikte örgütsel verimliliğe önemli katkılar sağlamasına karşılık toplantılarda demokratik olmayan süreçlerin işe koşulması, yetersiz bilgi, katı bürokrasi, hukuksal zorunluluklar, zamana ilişkin sınırlılıklar ve bireysel algıların işe karışması nedeniyle nedeni ile istenilen sonuçlara ulaşılamayabilir (Alvehus, 1999).

Örgüt ve yönetimle ilgili alan yazına bakıldığında çok sayıda kuram ve araştırmaların bulunmasına karşılık toplantı yönetimi ile ilgili yeterli sayıda araştırmanın olmadığı söylenebilir. Bu araştırma örgütsel amaçlara ulaşmada ve örgüt kültürünün benimsenmesinde/benimsenmesinde önemli bir yere sahip olan toplantı ve toplantı yönetimine ilişkin bilgi ve araştırma sonuçlarını ortaya koyması açısından önem taşımaktadır.

Araştırma ile günümüz örgütlerinde toplantılara ve toplantı yönetimine genel bakışın, toplantıların planlanması ve uygulanmasındaki genel problemlerin, toplantıların etkililiklerinin ve daha etkili toplantılar için yapılması gerekenlerin saptanması amaçlanmaktadır. Toplantıların daha etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için düzenleyenlerin, yöneticilerin ve katılımcıların yapması gerekenlerle ilgili çıkarımlara ulaşmak ise alt amaç olarak belirlenmiştir.

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi türündedir. Araştırmada toplantı yönetimi konusundaki ilgili alan yazın taranmış ve araştırmanın amaçlarına yönelik çıkarımlar yapılmıştır.

Araştırmada incelenen bir diğer konu ise toplantı yönetimindeki genel problemlerin neler olduğudur. Bu konudaki alan yazına bakıldığında günümüz örgütlerinde toplantıların zaman tüketici, pahalı, etkisiz, kaotik ve sıkıcı olarak nitelendirildiğine dair bir algının varlığından söz edilebilir (Alvehus, 1999).

Kelimeler: Toplantı, Toplantı Yönetimi, Etkili Toplantılar

EĞİTİMCİLERİN SESİNDEN LİSE TERK SORUNU

Yard. Doç. Dr. Gülay DALGIÇ
gulay.dalgic@bahcesehir.edu.tr

Güzide BAYHAN
guzidebayhan@yahoo.com

Sosyal yapı içerisinde ekonomik ve politik olarak yer almak, çoğu zaman lise ve üzeri eğitimi gerektirmektedir. Eğitim sistemindeki öğrencilerden okulu bırakmayı tercih edenler, bu kararlarını büyük bir çoğunlukla lise yıllarında uygulamaya koymakta ve geleceklerine çok büyük bir ölçüde yön vermiş olmaktadır (Rumberger, 2004; Taylı, 2008).

Okulu bırakma durumu, nedenleri açısından karmaşık bir yapıya sahiptir. Okul terki gerek birey ve gerekse toplum için önemli sorunlara yol açma potansiyeli taşımaktadır. Bu yüzden yol açtığı sonuçlar dikkate alındığında çok yönlü bir kayıp olarak nitelendirilmektedir (Rumberger, 2004). Okul terki yalnızca öğrencinin bireysel isteği ile ortaya çıkmamaktadır. Öğrencinin bilinçli tercihi dışında, öğrenciyi okulun dışına çeken nedenler olabileceği gibi, okulun sosyal ve fiziki şartlarındaki aksaklıklar ve sorunlar öğrencinin eğitim süreci dışına itilmesi şeklinde de sonuçlanabilmektedir. Öğrencinin okulu bırakması; bireysel açıdan kendi kişisel özellikleri ile ilgili olabileceği gibi, ekonomik yetersizlikler gibi daha geneli ilgilendiren faktörlerle ilgili de olabilmektedir (Mau, 1995).Bu çalışmada okulu bırakma, zaman zaman devamsızlık yapmaktan farklı olarak, bireysel veya sosyal nedenlerden dolayı okuldan tamamen ayrılmak olarak ele alınmaktadır. Bu durum, mezun olmadan okuldan ayrılmak olarak da nitelendirilmektedir (Garrison, 1985; akt: Şimşek, 2011).

Bu çalışmanın amacı, lise terkinin Kocaeli İlindeki okullara ve demografik değişkenlere göre sayısal durumunu tespit etmek; öğretmen ve idareci algılarına göre lise terk nedenlerini irdelemek ve bu süreçte okul yönetiminin ve öğretmenlerin lise terk riski taşıyan öğrencilere yaklaşımlarını ve bu durumla başa çıkma yöntemlerini incelemektir.

Bu çalışma birbirini tamamlayan iki basamaktan oluşmaktadır. Birinci aşamanın amacı, istatistikî verilere göre lise terk oranlarının okullara ve öğrencilerin demografik verilerine göre belirlenmesidir. İkinci aşamanın amacı ise, genel ve mesleki ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmen ve yöneticilerin, lise terkine ilişkin algıları ve konuya yaklaşımları ortaya konacaktır. Çalışmanın tartışma ve sonuç kısmında ise Mesleki Eğitim Merkezlerine devam eden okulu terk eden öğrencilerin algılarına göre lise terk nedenleri ve onları terke iten faktörlerin incelendiği önceki çalışma (Bayhan & Dalgıç, 2012) bulgularıyla, çalışma sonucunda elde edilen bulgular geniş perspektiften tartışılarak lise terk sorununa çözüm önerileri getirilecektir.

Türkiye’de okul terki üzerine yapılan sınırlı sayıdaki çalışma daha çok ilköğretim düzeyindeki terk nedenleri ve müdahale yöntemleri üzerinde yoğunlaşırken, lise terk sorunsalı üzerine çalışma eksikliği bulunmaktadır. Çalışma genel tarama modelinde nitel bir çalışmadır. Çalışmada nitel veri toplama yöntemlerinden yüz yüze görüşme yöntemi ve doküman incelemesi kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: lise terk, Sosyal Fiziki Faktörler, Mezun

NEO- LIBERAL POLİTİKALAR VE KÜRESELLEŞME EKSENİNDE TÜRKİYE’NİN YÜKSEKÖĞRETİM STRATEJİSİ

Habib ÖZGAN

ozgan@gantep.edu.tr

Muhammed BAŞ

mubas01@yahoo.com

Dünyada hemen bütün ülkelerde üniversiteler geçen yüzyılın son çeyreğinden itibaren yeniden yapılandırma süreci içine girerek modern toplumun ihtiyaçlarına göre kurulan modern üniversiteler, bilgi toplumunun ihtiyaçlarına göre yeniden yapılandırılmaktadır. Türkiye’de ise yükseköğretim sistemi ve dolayısıyla üniversite, eğitimin diğer alanları gibi uzun yıllar boyunca ihmal edileneve toplumsal gündemin ön sıralarında kendisine yer bulmakta zorlanan bir konudur. Hızla gelişen ve değişen, her geçen gün daha da küçülerek bir köy haline gelen modern dünyada, çağın, bireylerin, sanayinin, ekonominin ve siyasal erkin istek ve beklentilerini karşılayan, piyasanın nitelikli iş gücü ihtiyacına cevap verebilen, özgüveni yüksek bireylerin yetiştirilmesi üniversitelerin başlıca sorumluluk alanlarını teşkil etmektedir. Bu bakımından günümüz dünyasında, “değişimin kutsal olmayan üç kuvveti “ denilen, teknoloji, küreselleşme ve rekabet dinamikleri bütün alanları etkilemekle birlikte üniversitelere öğrenci - öğretim görevlisi değişimi, uzaktan eğitim, sanal kampüs, teknokent üniversite, uluslararası akreditasyon ve kabul araştırma – geliştirme (Ar-Ge) gibi alanlarda yepyeni bir dönüşüm yaşatmaktadır. Son on yıllarda bu temel alanlarda meydana gelen değişim ve gelişmeler sanayi, ekonomi, siyaset, kültür gibi sınırsız alanlara nüfuz ederek sanayi ekonomi, siyaset, sanat gibi alanlara nitelikli insan gücü kazandırmakla yükümlü olan üniversiteleri yeni paradigmalara ve dönüşümler yapmaya zorlamaktadır. Diğer taraftan son yıllarda sayıları hızla artan kamu ve vakıf üniversitelerine paralel olarak yükseköğretime devam eden öğrenci sayısındaki hızlı artışa karşılık üniversitelerin ihtiyaç duyduğu gerekli nitelik ve nicelikte öğretim üyesi açığı, üniversitelere yeterli kaynak ayrıl(a)maması, her yıl değiştirilen öğrenci kabul politikaları gibi onlarca sorun yükseköğretimi etkilemektedir. Yüksek Öğretim Kurumunun 2007 yılında taslak şeklinde hazırladığı “Türkiye’nin Yükseköğretim Stratejisi” raporu 21. yüzyılın başında Türk Yükseköğretimine ilişkin yeni stratejileri gündeme getirmekle birlikte finansman, kurumsal yönetim, öğrenci kabulü, akademik yükseltme, mali özerklik ve yeni üniversitelerin yönetsel yapısı gibi alanlarda liberal eğitim politikaları çerçevesinde hazırlandığı yönünde eleştirilere maruz kalmıştır. Bu çalışmada neo-liberal eğitim politikaları ve küreselleşme çerçevesinde lehte ve aleyhte görüşlerle birlikte Türkiye’nin Yükseköğretim Stratejisi irdelenmektedir. Cumhuriyetin 100. yılına doğru ülkemizde faaliyet gösteren yükseköğretim kurumlarının yeniden şekillendirilmesi sürecinde üniversitenin üç temel işlevini sağlıklı bir şekilde yerine getirmesi kaçınılmaz bir zorunluluk olarak görülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada, yükseköğretim kurumlarının yeni yapı ve görevleri irdelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Neo-Liberalizm, Yükseköğretim, Küreselleşme, Bilgi Çağı, Üniversite

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA DEĞERLER VE DAVRANIŞ EĞİTİMİ İYİLİK AĞACI VE KUKLALAR ÖRNEĞİ

Hatice AKAR
dr_serra17@hotmail.com

Okulların temel hedefleri arasında kendini ve çevresini tanıyan, olumlu davranış biçimleri geliştirebilen, başarılı ve iyi insanlar yetiştirmek vardır. Bu açıdan okullarda yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve sosyal davranışlarını etkileyebilmeleri beklenir. Bir toplumun geleceği iyi yetişmiş ve karakter sahibi insanlara bağlıdır. Bununla beraber karakter doğuştan gelmeyip, kişiye, eğitime ve şuur altının inşası yoluyla kazandırılır. Bunun için okullar, öğrencilerin doğru davranmayı bir hayat tarzı haline getirmelerine yardımcı olmak için onları gerekli değer ve becerilerle donatmayı da hedeflemelidir.

Değerler eğitiminin amacı, çocuğun doğuştan getirdiği en iyi tarafı ortaya çıkarmak; kişiliğinin her yönüyle gelişmesini sağlamak; insani mükemmelliğe ulaşmasına yardımcı olmak; bunun yanında iyi ahlakla donatmak ve devamını sağlamaktır. Çalışmada, öğrencilerin çağın gerektirdiği olumsuz davranışlar karşısında iyi tercihler yapabilmeleri, iyi olmayı bilmeleri, iyi olmayı istemeleri ve iyi davranma güdüsünü geliştirmeleri hedeflenmiştir.

Çalışma ilköğretim ikinci sınıf öğrencilerinde etkinlikler eşliğinde, okul genelinde öğretmen seminerleri, toplum hizmeti çalışmaları, ders içi etkinliklerle örtük öğrenme biçiminde uygulanmıştır. Üç kol halinde gerçekleştirilen uygulamada öğretmen eğitimleri ve veli bilgilendirmeleri rehberlik servisinde, öğrencilerin eğitimi şube öğretmenlerince yürütülmüştür. 144 öğrenciden oluşan ilköğretim ikinci sınıf öğrencilerinin öğretim programlarına paralel olarak beş ana tema(Sevgi-Saygı, Sabır, Yardımlaşma ve İşbirliği, Merhamet ve Diğerkâmlık, Hoşgörü ve Adalet) okul yönetimi, rehberlik servisi ve şube öğretmenleri işbirliği ile belirlenmiş olup 5 ay olarak uygulama süreci planlanmıştır. Her sabah ayın teması ile ilgili örnek olay, hikâye, haber, fotoğraf, video ya da karikatür ile 10 dakikalık sunumlarla güne başlayan öğrenciler “İyilik Kutusu” etkinliği okuldaki tüm öğrencilerin davranışlarını gözlemlemiştir. İyilik ağacı, örnek olay sunumları, ayın yıldızı, dramatizasyon ve kuklalar ile canlandırma yapılan öğretim etkinliklerindedir. Okul genelinde yürütülen toplum hizmeti çalışmaları ile tüm öğrenciler değerler eğitimi çalışmalarına tabi tutulmuştur.

Her değer sonunda yapılan etkinlikler yoluyla öğrencilerin tutum ve davranışlarındaki değişiklikler ile veli ve öğretmenlerden alınan geri bildirimler aracılığıyla değerlendirme yoluna gidilmiş, iyileştirmeye açık alanlar belirlenmiştir. Çalışmaya kuklaların dâhil edilmesiyle çocukların soyut kavramlar olan değerlerin, hayal güçleri ve yaratıcılıklarının desteği ile daha iyi algılama fırsatı sunmuş, duygu ve düşüncelerini de rahatlıkla ortaya koyabilmelerine olanak sağlamış, kendilerini ve arkadaşlarını tanıma ve kabulüne ilişkin gözlemlerine yer verilmiştir. Öz değerlendirme formu ve öğrenci gözlem formları ile uygulamanın etkisi değerlendirilmiştir. Süreç sonunda her öğrenci kendini ve sıra arkadaşını yazılı olarak değerlendirmiş, olumlu değişiklikler fark ettikleri tespit edilmiştir. Kuruma ve mesleğe yeni dâhil olan öğretmenlere yönelik yapılan öğretmen seminerleri ile değerlerle ilgili kurum kültürü oluşturmada önemli yol kat edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değer Eğitimi, Kukla

21. YÜZYIL BİLGİ TOPLUMUNDA ORTAÖĞRETİM ÖĞRETMENİNİN SAHİP OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER NELERDİR ?

Hayati DOKDEMİR

Çalışmamızda; bilgi toplumu (Knowledge Society) kavramı tanımlanarak, bilgi toplumunun genel özellikleri, birey – toplum ilişkileri, bilgi toplumunda ortaöğretim öğretmenlerinin görevleri ve sahip olmaları gereken nitelikler araştırılarak, bilgi toplumuna uygun öğretmen yetiştirmek için öneriler sunulmuştur.

Tarihsel süreç içinde İnsanlığın ulaştığı yeni bir aşamayı ifade eden bilgi toplumu; çok hızlı bilgi artışı, hızlı iletişim, yeni teknolojiler, hayatın hemen her alanında bilginin temel güç kaynağı olduğu, çok hızlı gelişim ve değişimin yaşamın tüm yönlerini etkilediği bir süreç olarak karşımıza çıkmıştır. Bu çerçevede 21. Yüzyıl, bilgi çağı ve bu çağda toplumlar da bilgi toplumu olarak adlandırılmaktadır. Bilgi toplumunda refah seviyesinin yükselmesiyle birlikte kitle kültüründe tüketimin egemen olduğu görülmektedir. Bilgi toplumu aynı zamanda bireylerin düşünce ve algı dünyalarını şekillendirmekte, kitle iletişim araçlarının yarattığı sanal bir dünyada adeta yapay bireylerin oluşmasına yol açmaktadır. Yeni bilgilere hızla ulaşmak, onları depolamak ve kısa zamanda uygulama alanına aktarabilmek günümüzde insan yaşamının çok çeşitli yönlerini ve bu arada eğitim alanını da her bakımdan etkilemektedir.

Eğitim sürecinin en önemli paydaşlarından birisi olan ortaöğretim (lise ve dengi okullar) öğretmenleri, bilgi toplumunda, öğrencilerine bilgiye en kısa yoldan nasıl ulaşılacağını, bilgiyi nasıl doğru yorumlayacağını, ayrıca düşünce özgürlüğünü ve bilimsel düşüncenin temel ilkelerini öğretmelidir. Küreselleşmiş dünyanın ortak iletişim dili İngilizcenin yanında en az bir yabancı dile daha vakıf olmalı, eğitimin kuramsal ve pratik yönlerine hakim olmalıdır. Öğrencilerinin bireysel özelliklerini iyi tanımalı ve bunlara uygun öğretim ortamları hazırlayarak, öğrencilerin her yönden gelişimine imkan sağlamalıdır. Bilgi toplumunun gereksinim duyduğu öğretmen, gerek alanında ve gerekse diğer konularda donanımlı olmalı, öğrenmenin yollarını göstererek, öğrenme sorumluluğunu öğrencilerine bırakmalıdır.

Bilgi toplumunda öğretmenler, bilgi teknolojileri konusunda ilgili merkezlerde sürekli eğitilmeli, alanlarıyla ilgili ders materyallerini bilgisayar ortamında hazırlayıp, internet ortamında yayınlama konusunda yetiştirilmelidirler. Ayrıca öğretmenler master ve doktora öğrenimi yapmaya teşvik edilmeli hatta zorunlu kılınmalı, alanlarında bilgi toplumunun gerektirdiği birikime sahip olacak düzeye ulaşabilmelidir. Bilgi toplumunun öğretmeni, her türlü ideolojik şartlanmadan uzak, küreselleşmiş ve tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar bütünleşmiş bir dünyanın yurttaşı olma bilinciyle, bir ayağı ülkesinde diğer ayağı bilgi ve ilgi bakımından heryerde olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: 21. Yüzyıl, Bilgi Toplumu, Öğretmen, Öğrenen Okul, Hayat Boyu Öğrenme

TÜRKİYE’DE LİSANS DÜZEYİNDE TURİZM EĞİTİMİNİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Yard. Doç. Dr. İbrahim YILMAZ

iyilmaz@nevsehir.edu.tr

Dünyada en hızlı gelişen sektörlerden biri olan turizmde turistler giderek bilinçlenmekte ve kendilerine sunulan hizmetin kalitesine daha fazla önem vermektedir. Emek-yoğun özelliğinden dolayı turizm sektöründe kaliteli hizmetin sunulmasında ve müşteri memnuniyetinin sağlanmasında turizm işletmelerinde görev yapan iş görenlerin nitelikleri son derece önemlidir. Turistik işletmelerde üretilen hizmetin tüketiciye sunumu büyük ölçüde iş görenler tarafından gerçekleştirilmekte ve bu durum turistler ile iş görenlerin çoğu zaman iletişim içinde olmalarını gerektirmektedir. Bu nedenle, sektörde istihdam edilecek olan iş görenlerin gerekli nitelikleri taşıması şarttır. Nitelikli iş görenlerin yetiştirilebilmesi de ancak iyi bir turizm eğitimi ile mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi, Arama Konferansı, Türkiye

STAJYER ÖĞRETMENLERİN İL EĞİTİM DENETMENLERİNDEN (EĞİTİM MÜFETTİŞLERİNDEN) BEKLENTİLERİ

İlhami SARIÇAM

ilhamisaricam@hotmail.com

Yard. Doç. Dr. Kamil YILDIRIM

kamilyildirim1@gmail.com

Yard. Doç. Dr. Muhammed SARI

Bu araştırmanın problemini Aksaray İlinde 2011-2012 eğitim öğretim yılında Stajyer Öğretmen olarak göreve başlayanlardan “Stajyer Öğretmenlerin İl Eğitim Denetmenlerinden (Eğitim Müfettişlerinden) Beklentileri Nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır.

İl Eğitim Denetmenlerinin (Eğitim Müfettişlerinin) okullarda yaptıkları rehberlik, iş başında yetiştirme, teftiş, denetim veya hizmetiçi eğitim çalışmalarının okulda yaşanan eğitim öğretim süreçlerini doğrudan etkilediği düşünülebilir. İl Eğitim Denetmenlerinin (Eğitim Müfettişlerinin) okullarda çalışırken gündeme almadıkları konuların okullarda yeterince hayat bulamadığı söylenebilir. Stajyer öğretmenlerin İl Eğitim Denetmenleri (Eğitim Müfettişleri) hakkında öğrencilik yıllarında, üniversite döneminde, sosyal hayatta ve okula başladıkları ilk aylarda bir takım bilgileri çevrelerindeki insanlardan, meslektaşlarından, hocalarından edindiklerini söyleyebiliriz. Stajyer öğretmenlerin edindikleri bu bilgiler doğruluğu veya yanlışlığı tamamen yoruma açıktır. Üniversitelerden öğretmen adayı (eğitim uzmanı) olarak mezun olan ve okullarda meslek hayatına başlayan stajyer öğretmenlerin formasyon bilgilerine göre beklentilerinin İl Eğitim Denetmenlerinden (Eğitim Müfettişlerinden) neler olduğunun kendilerine sorulması ayrı bir önem taşımaktadır. Okulda hedeflenen eğitim politikalarının, programların hatta kazanımların gerçekleşme düzeyinin belirlenmesi açısından İl Eğitim Denetmenlerinden (Eğitim Müfettişlerinden) stajyer öğretmenlerin beklentilerinin gelecekte ortak çalışacakları düşünülürse, bu beklentilerin önceden araştırılması, bilinmesinin büyük önem taşıdığını düşünebiliriz.

Okulun eğitim sisteminde formal olduğu kadar informal süreçlerinde yer aldığı sosyal ve dinamik bir yapıya sahip olduğu öğrenme psikologları tarafından kabul edilmektedir. Okul merkezli yapılan her türlü çalışmada mesleki hayatında yer alacak olan stajyer öğretmenlerin ön bilgilerinin sağlıklı bilgilerle donanması gelecekte mesleklerindeki başarıyı artırması ve sağlıklı bakış açısı geliştirmeleri için önemlidir, diyebiliriz.

Araştırmanın evrenini Aksaray ilinde bulunan okul öncesi-ilköğretim-ortaöğretim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmeni, sınıf öğretmeni ve branş öğretmeni olarak yeni göreve başlayan stajyer öğretmenlerin tamamı oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Stajyer Öğretmen, Eğitim Denetmeni,

ÖĞRETMEN PROFİLİ

İlkay ABAZOĞLU
ilkayabaza@gmail.com

Yılmaz YILDIZHAN
ylmzyldzhn@gmail.com

Osman YILDIRIM
osmanyildir@gmail.com

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)'nda görev yapan öğretmenlerimizin profillerinin çıkartılması amaçlanan betimsel nitelikli tarama modelindeki çalışmada; öğretmenlerin demografik özellikleri, eğitim durumları, istihdam durumu ve öğretmen ihtiyacı konuları ele alınmıştır. Araştırmanın evrenini MEB'de görev yapan öğretmenler ve idareciler oluşturmaktadır. MEB İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü'nden alınan verilere dayalı olarak Ağustos 2012 tarihi itibarıyla MEB'de görev yapan 746.326 öğretmenin yaklaşık %55'ini kadınlar oluştururken, idareci kadrosunda yer alan kadın çalışanların %10 olduğu göze çarpmaktadır. Öğretmenlerimizin yaklaşık %30'u 30 yaş altı ve yaklaşık %41'i ise 30-36 yaş arasında yer almaktadır. Oldukça genç öğretmen kadrosuna sahip olan MEB'de öğretmenlerin %51,9'u eğitim fakültesi, %14,1'i ise fen edebiyat fakültesi mezunudur. Mesleki ve teknik eğitim fakülteleri mezunu öğretmenlerin oranı %8,2, diğer fakülte ve yüksekokul mezunu öğretmenlerin oranı ise %22,4'tür.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Profil

ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ EĞİTİMİ POLİTİKALARINA YÖNELİK YENİ YAKLAŞIMLAR: ÖĞRETMEN AKADEMİSİ VAKFI ÖRNEĞİ

İsmet KAYMAK

ismetcan02@hotmail.com

Günümüz dünyasında yaşanan hızlı değişimler, eğitim sistemimizi etkilemekle kalmayıp farklı uygulamaları da beraberinde getirmektedir. Bu anlamda, Milli Eğitim Bakanlığı Sivil toplum örgütleri ile işbirliği yaparak kendi bünyesinde çalışan öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim faaliyetlerini gerçekleştirmektedir.

Bu araştırmanın amacı, Sivil Toplum Örgütleri işbirliğiyle gerçekleştirilecek öğretmenlerin mesleki eğitim uygulamalarına yönelik uygun politika ve yaklaşımlara katkıda bulunmak; bir Sivil Toplum Örgütü olarak faaliyet gösteren Öğretmen Akademisi Vakfı'nın MEB öğretmenlerin mesleki eğitimi uygulamalarına katkısını belirlemeye yönelik nitel bir araştırmadır. Araştırma kapsamında deneyimlerini paylaşmak isteyen 15 öğretmen ile görüşülmüş, araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış bilgi toplama aracı ile katılımcı öğretmenlere sorular yöneltilmiştir. İki bölümden oluşan bilgi toplama aracının birinci bölümü; kimlik bilgileri, katılımcıların mesleki bilgileri, eğitim durumu ve mesleki deneyimleri süresince katılmış oldukları eğitim bilgilerini içermektedir. İkinci bölüm ise araştırma sorunsalımıza yönelik sorulardan oluşmaktadır. Veri çözümlenmesinde, bilgi toplama aracı olarak kullanılan formlar numaralandırılmış ve rastgele bir yöntem ile kodlanmıştır. Görüşmeler sonucunda ortaya çıkan metinler kodlanmış, verilen yanıtlar ve içerik analizi yöntemiyle irdelenen temalar ilişkilendirilerek anlamlandırılmış, bulgular tanımlanarak ve yorumlanarak sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırma sonunda, eğitim alanında Sivil Toplum Örgütleri işbirliğiyle yapılan bir uygulamanın faaliyete katılan öğretmenlerin mesleki bilgi ve deneyimlerine katkı sağladığı, yapılan eğitimin olumlu görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Sivil Toplum Örgütü, Hizmet İçi Eğitim, Öğretmen Akademisi Vakfı

KÜRESEL TEKNOLOJİK EĞİLİMLER VE EĞİTİMDE DEĞİŞİM: AZERBAJCAN ÖRNEĞİ

Jale AKHUNDOVA

axundova_jale@yahoo.com

Eğitim toplumsal gelişimin tüm alan ve aşamalarında kritik öneme sahip olan olgudur. Eğitim süreci sadece öğretim, salt bilgi aktarımı sürecini ifade etmemekte olup insan topluluğunun mevcut ve geçmiş yaşamına dair genel kültürü yaygınlaştırmakla gelecek gelişim için gereken temeli oluşturmaktadır.

Konunun güncelliğini dikkate alan bu çalışmanın temel amacı Azerbaycan'ın eğitim sisteminin mevcut durumu hakkında bilgi vermekle birlikte, özellikleri, genel eğilimleri ve küresel eğilimler ışığında yeni bilişimsel-teknolojik değişimlerin eğitim sisteminin yönetimine ve eğitim hizmetlerinin sunulmasına nasıl yansıtıldığını ya da uygulandığını ortaya çıkarmaktır. Çalışmada Azerbaycan'da eğitim sisteminin gelişmesi, hukuki temelleri, eğitim kurumları, eğitim sistemi, ülkenin eğitim stratejileri, yeni dönemde gerçekleştirilen reformlar ve sonuçları hakkında geniş ve ayrıntılı istatistiksel bilgi verilmekte olup özellikle yeni teknolojik gelişmelerin ülkenin eğitim sistemine etkileri incelenmiştir.

Eğitim alanında geniş kapsamlı reform uygulamaları başlatılmıştır. Reformların üç aşamada: 2003-2007; 2007-2010; 2010-2013 gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. (Merdanov:2) Azerbaycan'da eğitim sisteminde altyapı çalışmaları devlet programında önemli yer almaktadır. Bu konuda "Azerbaycan Cumhuriyetinde 2003–2007 yılları Arasında Yeni Okulların İnşası Ve Mevcut Okulların Tamir Edilerek Modern Eğitim Araçlarıyla Donatılması" Devlet Programı çerçevesinde onlarca okul yapılmış ve araç-gereç teminini sağlamıştır. (Durmaz:2006) "Halk Bilgisayarı" projesi sonucunda 18 bin öğrenci indirimli fiyatlarla bilgisayar sahibi olmuştur. (xalqkomp.az:07.06.12)

Diğer yandan geleneksel eğitim sisteminden devlet ve STK kaynaklarından eğitimle ilgili bilgi, belge, standartları, yabancı ülkelerin eğitim tecrübeleri, e-kütüphane, yeni eğitim teknolojileri hakkında analitik bilgilere ulaşılmasını sağlayacak "Sanal Eğitim Sistemi"ne geçilmiştir. (soft.tusi.biz:08.06.12)

Aynı zamanda eğitimde yeni teknolojilerin halk arasında yaygınlaştırılmasını sağlamak için "Elektron Eğitim" konularında çeşitli yarışlar ve proje müsabakaları yapılmaktadır. Bununla birlikte "E-Okul" ve "E-Tedris" uygulamaları başlatılmıştır. (ict.edu.az:08.06.12) Okulları birleştiren Azerbaycan Eğitim Ağı kurulmuş, yüzlerce öğretmen kadrosu BİT üzere seminerlere katılmıştır. Diğer yandan "İntel. Gelecek İçin Eğitim" Programı 2006 yılından beri Azerbaycan'ın bir takım okullarında gerçekleştirilmektedir. (Axundov,Buniyatov,Beyov,2008:327)

Bununla birlikte, gelecek perspektifte ülkede her bir öğrencinin bireysel olarak yararlanabileceği genel veritabanı – "Eğitim Bulut Teknolojisi"nin kullanılmasının yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Bunun için ise günümüzde veri tabanı merkezlerini oluşturma üzere uzmanlaşmış yerel şirket, uzman ve de hızlı internet bağlantısı alanlarında görünen eksiklikleri gidermek gerekecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Sistemi, Azerbaycan'da Eğitim, Eğitimde Reform, Eğitimde Yeni Teknolojik Eğilimler, Küreselleşme ve Eğitim

BİLİMSEL ARAŞTIRMALARDA KARŞILAŞILAN ZORLUKLAR VE İZLENEBİLECEK STRATEJİLER

Çetin TERZİ

cterzi@anadolu.edu.tr

Köksal BANOĞLU

koksal_banoglu@hotmail.com

Şengül UYSAL

uysalsengul@yahoo.com.tr

Bu araştırmanın amacı bilimsel araştırma sürecinde araştırmacıların karşılaştıkları zorlukları belirlemek ve izlenebilecek stratejiler önermektir. Bu bağlamda şu alt amaçlara cevap aranmıştır: Araştırmacı araştırma konusu seçiminde ne tür problemlerle karşılaşılıyor, göz önüne aldığı kriterler nelerdir? Araştırmacı araştırmanın ilgili literatürünün yazımında nelere dikkat ediyor? Araştırmacı bilişsel çalışmasında kullanacağı yöntem ve tekniklere nasıl karar veriyor? Hangi ölçütleri göz önüne alıyor? Araştırmacı araştırma bulgularını yayınlama aşamasında ne tür zorluklarla karşılaşılıyor? Araştırmacı bilimsel bir çalışmayı değerlendirirken hangi ölçütleri dikkate alıyor? Araştırmada, var olan bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya konulmaya çalışıldığından, nitel araştırma modellerinden biri olan durum çalışması modeli kullanılmıştır. Örneklem, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan kolay ulaşılabilir örneklem çeşitlemesi ile oluşturulmuştur. Söz konusu örnekleme yöntemi ile seçilen sekiz akademisyen araştırmaya dahil edilmiştir. Çalışmada, veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme soruları hazırlanırken ilgili literatür taranmış ve alt amaçlara uygun yedi adet görüşme sorusu oluşturulmuştur. Araştırmada kullanılan ölçme aracının geçerliğinin sağlanması için, hazırlanan görüşme soruları literatür ile karşılaştırılmış, uzman görüşü alınmış ve sorular farklı okullarda test edilmiş ve çalışmayan görüşme soruları değiştirilerek son şekilleri verilmiştir. Ses kayıt cihazı kullanılarak kaydedilerek otuz dakika ile bir saat arasında değişen sürelerde veriler toplanmıştır. Görüşme yoluyla elde edilen verilerin analizi “içerik analizi” ile yapılmıştır. Araştırmada içerik analizi türlerinden frekans analizi ve betimsel analiz kullanılmıştır. Çalışmada toplanan sözlü görüşme metinleri ayrı ayrı yazılı hale dönüştürülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel Araştırmalar, Stratejiler.

İLKÖĞRETİM UYGULAMALARININ EĞİTİM YÖNETİMİ MESLEKİ KABUL KRİTERLERİNE UYGUNLUĞUNA İLİŞKİN DENETÇİ ALGILARI

Yard. Doç. Dr. Mehmet ÖZBAŞ

mozbas@erzincan.edu.tr

Yard. Doç. Dr. Sait AKBAŞLI

sakbasli@mersin.edu.tr

Bu araştırma sürecinde, eğitim denetçilerinin algılarından hareketle ilköğretimokulu yönetsel uygulamalarının, eğitim yönetimi mesleki kabul kriterlerine derece uygun olduğunun saptanması amaçlanmıştır. “İlköğretim okulu yöneticilerinin yönetim performanslarının eğitim yönetimi mesleki kabul kriterlerine uygunluğuna ilişkin denetçi algıları araştırması” karşılaştırmalı türden, ilişkisel tarama modeli niteliğinde, betimsel yordayıcı bir çalışmadır. Araştırmasının evrenini Türkiye genelinde valiliklere bağlı olarak görev yapan 2833 il eğitim denetçisi oluşturmaktadır.

Araştırmanın örnekleme ise il eğitim denetçileri Türkiye evreninden, illere göre yansız örnekleme yoluyla seçilen 287 denetçiden oluşmuştur. Araştırma sürecinde elde edilen verilerin toplanmasında, alanyazına, akademisyen görüş, öneri ve eleştirilerine, yönetsel düzenlemelere, eğitim sistemini etkileyen değişim ve gelişim taleplerine dayalı olarak, araştırmacılar tarafından, çok yönlü bir yaklaşımla geliştirilen “İlköğretimde Yönetim Zorunlulukları Ölçeği” kullanılmıştır. Beşli Likert yaklaşımıyla hazırlanan ölçekle elde edilen betimsel verilerin analiz ve yorumunda, aritmetik ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (S) değerlerinden yararlanılmıştır. Araştırma ölçeğinin parametrik test varsayımlarını karşıladığı görüldüğünden ikiden fazla değişken karşılaştırmalarında, tek yönlü varyans analizi istatistiğinden yararlanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, ilköğretim okulu yönetsel uygulamalarının eğitim yönetimi mesleki kabul kriterlerine uygunluk oranı, ölçeğin üç faktöründe de ayrı ayrı olmak üzere, “düşük orta” düzeyde gerçekleşmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Denetçi, Algı.

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ETİK KAVRAMI VE MESLEK ETİĞİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Arş. Gör. Melike KARAHÜSEYİN

melike_karahuseyin@hotmail.com

Etik kavramı, “belli bir yaşama idealini hayata geçirebilmek için mücadele eden, çağı ve üyesi olduğu toplumun yaşayışını eleştiren, hatta mahkûm eden, mevcut değerler silsilesi yerine alternatif değerleri koyan, yaşama kurallarını açık seçik tanımlayan, kısaca hayata anlam katan ahlaki ilkeler teorisi, felsefe disiplini” şeklinde tanımlanmaktadır (Cevizci, 2002). Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan sözlükte “çeşitli meslek kolları arasında tarafların uyması veya kaçınması gereken davranışlar bütünü” olarak ifade edilmektedir (TDK, 2000). Her meslekte olduğu gibi öğretmenlik mesleğinin de kendine ait birtakım mesleki etik kuralları bulunmaktadır. Bu kurallar eğitim ve öğretimin daha sağlıklı bir biçimde gerçekleşmesini sağlamaktadır. Eğitim öğretim süreci içerisinde öğretmenlerin sahip olması gereken birtakım etik kurallar belirlenmiş olmasına rağmen öğretmen adaylarının sahip oldukları bireysel farklılıklar kimi zaman bu kuralların farklı yorumlanmasına sebebiyet vermektedir. Dolayısıyla birçok öğretmen adayı etik kavramına ve mesleki etik anlayışına yönelik birtakım çelişkilere sahiptir. Bu durum öğretmen adaylarının etik kavramı ve meslek etiğiyle ilgili görüşlerini kendi doğrularıyla paralel olarak oluşturmasından dolayı yanlış davranışların da öğrenciler tarafından doğru kabul edilmesine neden olmaktadır. Bu yüzden öğretmen adaylarının etik kavramı ve kendi meslekleriyle ilgili etik kurallara yönelik görüşleri eğitim ve öğretimin gerçekleşmesinde bir problem durumu yaratmaktadır.

Bu araştırmanın amacı Türkçe öğretmen adaylarının etik kavramı ve meslek etiğiyle ilgili görüşlerini belirlemektir. Bu çalışmada Türkçe öğretmen adaylarının seçilmesinin sebebi Türkçe dersinin temel materyali olan metinler aracılığıyla öğrencilere birçok etik davranış ve değer açık veya örtük bir şekilde kazandırılmaktadır. Bu kazandırma sürecinde metni işleyen öğretmenin metinde verilen mesajlarla çelişmesi öğrenci için olumsuz bir durum muhteva etmektedir. Etik açıdan eğitim kavramı çocuğun zihnine, belleğine bilgiyi yerleştirip geliştirmek üzere ekmektir; yani çocuğun zihni bir tarla olarak kabul edilirse oraya ne ekildiyse onun hasadı yapılır. Bu şekilde anlaşılan bir eğitim anlayışı da özünde değerlere aykırı bir tutumu barındırmaktadır (Yayla, 2005). Çünkü öğretimde sadece belli bilgi ve becerilerin öğrencilere kazandırılması hedeflenirken mesleki etik ona ahlaksal bir yöne sokmuş olur. Bu nedenle Türkçe öğretmen adaylarının etik kavramı ve mesleki etiğiyle ilgili sahip oldukları görüşlerin ne yönde olduğunun araştırılması önem kazanmaktadır.

Bu çalışmada betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumun var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2009: 77). Araştırmanın çalışma grubunu 2011-2012 eğitim öğretim yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümünün son sınıfında öğrenim gören 40 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin 16’sı erkek 24’ü bayan öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak beş sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler öğrencilerle yüz yüze yapılmış ve verilen cevaplar kayıt altına alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretmeni Adayı, Etik, Mesleki Etik

MESLEK LİSELERİ MÜDÜRLERİNİN PROGRAM YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARI (Ankara İl Örneği)

Doç. Dr. Necati CEMALOĞLU

Bülent DURSUN
bulentdursun75@gmail.com

Nazan ŞENER
nznsener@gmail.com

Profesyonel yönetimin en temel ve kritik fonksiyonu program yönetimi aşamasıdır. Program yönetimi örgütün başarılı olup olmaması, mevcut kaynakların etkin kullanımı ve kurumun geliştirilmesi için mekanizma sağlamaktadır. Özellikle eğitim örgütlerinde okul liderlerinin öğretimsel lider olarak program yönetiminde birinci derecede sorumludur. Program yönetiminde bazı yazarların teknik öz, bazılarının öğretimi planlama olarak tanımladığı bu kavramı araştırmada program yönetimi ifadesi kullanılacaktır.

Bu çalışmanın amacı; Meslek Lisesi müdürlerinin okul programını yönetiminde gösterdiği yaklaşımları belirlemektedir. Eğitim program yönetimi: çalışma takvimi, günlük, yıllık programlarının değerlendirilmesi, eğitim araçlarının kullanımı, kutlama ve anma etkinliklerinin planlanması gibi pek çok çalışmayı içermektedir. Bu araştırma okul yöneticilerinin bu çalışmalarda yaklaşımları ve önerileri üzerinde duracaktır. Meslek liselerinde meslek dersleri için modüler eğitim sistemi ve genel kültür derslerinde yapılandırıcı yaklaşım (ünitelendirilmiş plan) uygulanmaktadır. İki yaklaşımın uygulamasını yapan ve pek çok sorunları içeren programların yönetilmesi sürecinde meslek okulu müdürlerinin görüşleri incelenmekte ve sorunların tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1- Programların hazırlanması sürecinde Meslek Liseleri müdürlerinin yaklaşımları nelerdir?
- 2- Programların uygulanmasında Meslek Liseleri müdürlerinin yaklaşımları nelerdir?
- 3- Programların değerlendirilmesi sürecine Meslek Liseleri müdürlerinin yaklaşımları nelerdir?

Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışma, Ankara'da bulunan 139 Meslek lisesi müdürün arasından tabakalama örneklem yöntemi ile 25 Meslek lisesi müdürü ile gerçekleştirilmiştir. Tabakalama örneklem seçilirken; Kız Teknik ve Meslek, Sağlık Meslek Lisesi, Ticaret Meslek Lisesi, Çok Programlı Lisesi, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi müdürleri örnekleme alınmıştır. Kavramsal çerçeve ışığında araştırma veri toplama aracı olan yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Veriler içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul planları, Yönetim Yaklaşımları

MESLEK ÖNCESİ EĞİTİMİN ETKİLİLİĞİNE İLİŞKİN STAJYER ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

İlhami SARIÇAM
ilhamisaricam@hotmail.com

Yard. Doç. Dr. Kamil YILDIRIM

Yard. Doç. Dr. Muhammed SARI

İnsan kaynaklarını iş yaşamına hazırlayan eğitim kurumlarının temel işlevlerinin başında mesleğin gerektirdiği becerileri bireye kazandırmak gelir (Açıkalın, 1994; Bingöl, 1998; Tortop, Aykaç, Yayman ve Özer, 2007). Öğretmenlerin seçiminde, nitelikleri Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) belirlemekte, bu nitelikleri kazandırma görevi ise öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına düşmektedir.

Öğretmen yetiştiren kurumların takip ettiği programlar açısından Avrupa Birliği ülkeleri ile Türkiye arasında büyük ölçüde bir uyumdan bahsedilebilir (Kavak, Aydın ve Akbaba Altun, 2007; Oğuz ve Tunca, 2008). Ancak öğretmenliğin yaparak öğrenildiği, üniversitede alınan eğitimin ihtiyacı karşılamadığı yönünde toplumsal bir algı ile karşılaşılmaktadır (Özoğlu, 2010).

Bu çalışma ile öğretmenliğinin ilk yılını tamamlayan stajyer öğretmenlerin, meslek öncesi aldıkları eğitimin ne derece etkili olduğuna ilişkin düşünceleri belirlenmeye çalışılmıştır. Onların bu düşüncesi bireysel ve kurumsal özellikler açısından incelenmiştir.

Bu araştırma ile stajyer öğretmenlerin, meslek öncesi almış oldukları eğitimin etkililiğine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma ile ayrıca, cinsiyet, yaş, öğrenim düzeyi gibi bireysel özellikler ile branş, okul türü, okulun bulunduğu yerleşim yeri, okulun öğretimi engelleyici donanım özellikleri gibi kurumsal özelliklerine göre stajyer öğretmenler arasında anlamlı fark olup olmadığı incelenmeye çalışılmıştır.

Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini 2011 yılında Aksaray ilinde göreve başlayan öğretmenler oluşturmuştur. Sayıları 167 olan bu öğretmenlerden ilk yılını tamamlayanlar doğrudan örnekleme alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış anket formu kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından alan yazın taranarak düzenlenen form sekiz sorudan oluşturulmuştur. İlk yedi soru öğretmenlik uygulamalarında en sık başvurulan alanlara (örneğin planlama, öğretim, teknolojiyi kullanma) ilişkindir. Bu sorular meslek öncesi alınan eğitimin ihtiyaçları ne ölçüde karşıladığına ilişkin görüşleri saptamaya yönelik dördümlü likert tipi (kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, katılıyorum, kesinlikle katılıyorum) sorulardır. Son soru ise meslek öncesi alınan eğitimin öğretmenliğin gerektirdiği becerileri kazandırmadaki etkililiğine ilişkin açık uçlu soruyu içermiştir.

Toplanan veriler iki temel aşamada incelenmiştir. İlkinde betimleyici istatistikler (frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma) ve ortalamalar arası farkların analizi ile bulgular ortaya konulmuş; ikinci aşamada ise açık uçlu soruya verilen cevaplar ortak noktaları saptayıp kategorize edilerek bulgulara ulaşılmıştır. Her iki analiz ile elde edilen bulgular ilişkilendirilerek araştırmanın amacına uygun biçimde sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: stajyer öğretmenler, meslek öncesi eğitim, etkililik

DEMOKRATİK OKUL KÜLTÜRÜ AÇISINDAN OKUL MÜDÜRLERİNİN GÖRÜŞLERİ

Yard. Doç. Dr. Metin ELKATMIŞ

metinelkatmis@hotmail.com

Modern anlamda bir yaşam tarzı, kültürü, değeri ve yönetim modeli olan demokrasi eğitim kurumları açısından da önem taşımaktadır. Çünkü demokrasinin gelişmesi, kurumsallaşması ve felsefesinin tam anlamıyla yaşanabilmesi için demokratik bir kültür ve anlayışın toplumda var olması gerekir. Demokratik anlayışın gelişme ve yerleşmesinde belirleyici olan kurum okuldur. Ancak demokrasinin ayırıcı özelliği gereği okullarda verilecek derslerle, kitap ve materyallerle ya da eğitim programları yoluyla bireylerde demokratik tutum, inanç ve becerilerin gerçekleşmesini bekleyemeyiz. Yani demokrasi sınıfın dört duvarı, öğretmenin iki dudağı, kitapların iki kapağı arasına sıkıştırılarak öğrenilemez. Burada eğitim yapıcılardan beklenen adı konulmuş derslerle verilen bir demokrasi eğitimi değil demokratik eğitimi güçlendirmek olmalıdır. Herkesin üzerinde hem fikir olduğu bir gerçek var ki oda, demokrasi yaşanılarak öğrenilen bir yaşam felsefesi olduğudur. O halde okullar başta demokratik yaşamın daha sonra demokratik öğrenmenin uygulama alanı olmalıdır. Çünkü demokrasi kültürüne demokratik olmayan yol ve yöntemlerle ulaşılamaz.

Demokratik kültür ise bir toplumu oluşturan bireylerin paylaştıkları duygu, düşünce, davranış ve inançlarından oluşan kalıplar, normlar ve değerlerin toplamıdır. Söz konusu norm ve değerler ise kaynağını demokrasiden alır. Özgürlük, eşitlik, adalet, insan hakları gibi demokrasinin temel ilkeleriyle oluşur. Kısaca demokratik kültür bir toplumun demokratik yaşam biçimidir.

Buna göre demokrasi ve kültür birbirini tamamlamanın ötesinde birbirine ihtiyaç duyan iki kavramdır diyebiliriz. Bu kavramları birleştiren, bütünleştiren ve geliştiren ise eğitimidir, okuldur. Demokratik kültürün bilgi, beceri ve davranış olarak kazandırılması hem okulun amacı hem de sorumluluğu altındadır. Bu nedenle Demokrasi ile eğitim arasında karşılıklı yakın ilişki vardır. Bu karşılıklı ilişkiyi ilk olarak Dewey 1916 yılında yayınladığı “Demokrasi ve Eğitim” isimli eserinde ele almıştır. O günden bugüne değin sürekli gündemde de olan bu iki kavram birbirinin ön şartı olma ölçüsüne varacak kadar grift bir ilişki bağı ile birbirine bağlıdır.

Okul kültürü, okulun tüm unsurlarının sahip olduğu alışkanlıkları, değerleri, inançları ve geleneklerini içeren aynı zamanda o okulu diğerlerinden özel kılan ayırıcı özellikler bütünüdür diyebiliriz. Yönetici, öğretmen, öğrenci ve çalışanların düşünce tutum ve davranışlarına yön veren, güçlü bir geçmişe sahip, kişisel ve kurumsal yaşam felsefesi olarak değerlendirilebilir.

Okul kültürü açısından demokrasi önemli bir yere sahiptir. Yönetim anlayışından iletişim biçimine, bireyler arası ilişkilerden takınılan tutum ve davranışlara kadar demokrasi hem kurumsal hem de kişisel bir nitelik taşımaktadır. Başka bir ifadeyle okul topluluğunun kendi aralarında meydana getirdikleri kültür değerleri, o okulun ve topluluğun kültür dünyasını oluşturur. Bu açıdan okul kültürü ile demokratik kültür arasında güçlü bir ilişkiden söz edebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Okul, Kültür, Okul Müdürü

ÖĞRETMEN VE OKUL YÖNETİCİLERİNİN DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Yard. Doç. Dr. Mustafa TAHİROĞLU

mtahiroglu@nevsehir.edu.tr

Doç. Dr. Turhan ÇETİN

turhan@gazi.edu.tr

Yard. Doç. Dr. Vedat AKTEPE

vedataktepe@nevsehir.edu.tr

Bu çalışma, okul yöneticilerinin (müdür ve müdür yardımcıları) ve öğretmenlerin değer yönelimlerini ortaya koymak ve öğretmenlerle yöneticiler arasındaki değer benzerlik veya farklılıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada yöneticilerin ve öğretmenlerin değer yönelimleri arasındaki benzerlik veya farklılıkların incelendiği tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubu ilk ve orta dereceli okullarda görev yapan 53 yönetici ve 119 öğretmenden oluşmuştur. Veri toplama aracı olarak Schwartz Değerler Ölçeği (Schwartz Value Survey) kullanılmıştır. Çalışma grubundan elde edilen verilerin analizinde ilişkisiz örneklem t-testinden (Independent Samples T-Test) yararlanılmış ve anlamlılık düzeyi olarak 0.05 güven düzeyi benimsenmiştir. Veriler SPSS 15 programında analiz edilmiştir. Bu analiz sonucunda Schwartz Değerler Ölçeğinde yer alan 57 maddeden 8., 9., 11., 23., 26., 30., 34., 35., 36., 47. ve 51. maddelerde yöneticiler lehine 21., 28. ve 43. maddelerde ise öğretmenler lehine anlamlı farklar olduğu görülmüştür. Diğer maddelerde ise anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Yönetici, Öğretmen, Benzerlik, Farklılık

OKULLARDA EĞİTİM ÖĞRETİM SÜREÇLERİNE GENEL BAKIŞ

Zeki UYSAL

z.uyisal@asfa.com.tr

Belma Seher UYSAL

belmauyisal@hotmail.com

Prof. Dr. Münevver ÇETİN

mcetin@marmara.edu.tr

Millî Eğitim Bakanlığı 19/10/1999 tarihinde aldığı bir kararla, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilâtı ile bağlı okul ve kurumlarda yürütülen faaliyetlerin “toplam kalite yönetimi” anlayışıyla gerçekleştirilmesine karar vermiş ve Bakanlık birimlerinin de görüşlerini alarak bir yönerge hazırlanmıştır. Bu yönergenin yayınladığı tarihten itibaren tüm çalışmalar TKY anlayışına göre yapılmaya çalışılmıştır. Uygulamanın hayata geçirilmesini sağlamak için bu yönergenin ardından 2002, 2005, 2007 ve 2009 yıllarında çeşitli resmi yazılar yayınlanarak Merkez ve Taşra teşkilatlarına göndermiştir. Ancak bütün çabalara rağmen TKY çalışmalarının okullarda hem yönetim hem de işleyiş açısından hayata geçirilemediği tespit edilmiştir (Karataş, 2009, s. 120-125).

Yapılan gözlemlerden, TKY anlayışının okullarda istenildiği şekilde hayata geçirilememesinin temel nedeninin eğitim öğretim çalışmalarında öğretmen ve idarecilerin eski alışkanlıklarını devam ettirmeleri, yeni anlayışa göre iş süreçlerini değiştirmemeleri olduğu düşünülmektedir. Bu yüzden okullardaki tüm iş süreçleri TKY anlayışına göre yeniden belirlenir, öğretmen ve idarecilerden yaptıkları işleri bu süreçlerde belirtildiği şekilde yapmaları istenirse ve denetimler buna göre yapılırsa TKY anlayışının okullarda hayata geçirileceği iddia edilmektedir.

Bu çalışmada TKY anlayışına göre okuldaki eğitim-öğretim süreçleri bir özel okul örneği üzerinden hazırlanmış ve bir örnek süreç tablosu verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Süreç, Süreçlerle Yönetim, Eğitim Öğretim Süreçleri, Okulda İş Süreçleri

OKUL YÖNETİMİ HAKKINDA ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİLERİN GÖRÜŞLERİ

Yard. Doç. Dr. Nedime ŞANLI
nsanli@gazi.edu.tr

Uzm. Hülya YALÇINKAYA

Uzm. Sevinç AKSAY ALBUZ

Uzm. Filiz METE

Eğitim, toplumların gelişmişlik düzeylerinin göstergesidir. Eğitimde, hedefe ulaşılacak için en temel unsur insan gücüdür. İnsan gücünde değişimin yönlendirildiği merkez ise okuldur. Bu bağlamda okulları yönetmek bireyleri yönetmekten öte değişimi yönlendirmektir. Okul, eğitim sisteminin en önemli ve işlevsel parçasıdır. Eğitim hizmetlerinin üretildiği yer olan okulda en etkin paydaşlar; yönetici, öğretmen, öğrenci ve velidir. Tüm paydaşların etkili işbirliği, eğitimin kalitesini etkilemektedir. Okul eğitiminin, eğitim programları, öğrenci, öğretmen, yönetici, bina ve araç-gereçler, çevre olmak üzere altı temel ögesi vardır. Bu ögeler birbirleriyle etkileşim içindedir ve her biri okulun niteliği üzerinde etkilidir. Okul yönetiminin görevi, okuldaki tüm insan ve madde kaynaklarını, en verimli biçimde kullanarak okulu amaçlara uygun olarak yaşatmaktır. Okulun kalitesinin verimliliğinin artırılmasında okul yönetiminin rolü çok önemlidir. Değişen dünya şartlarında eğitim yönetimi anlayışındaki değişimler okul yönetimini de değişime zorlamaktadır.

Ülkemizde eğitim yöneticiliği öğretmenliğin bir boyutu olarak algılanmaktadır. Oysa eğitim yöneticiliği, yönetimin sistemli olarak öğretilmesi gereken bir uzmanlık alanı, profesyonel bir meslektir. Okul yöneticileri, sergileyecekleri liderlik bilgi ve becerisi ile okulları birer öğrenen örgüt haline getirerek öğretmenlerin mesleki gelişimini hızlandırabilir; öğrenci performansını artıracak ortamları temin edebilirler. Bu bağlamda, okul yöneticilerinin, etkili iletişim kurma, örgütsel çatışmaları örgüt ve kişi yararına yönetme, işbirliği içinde takım çalışmalarını gerçekleştirme, çevreyle bütünleşmeyi sağlama gibi çok sayıda sorumluluk ve görevleri bulunmaktadır.

Yapılan çalışmalarda, okullarda etkili eğitimin gerçekleştirilebilmesinde okul yöneticiliğinin önem bakımından ilk sırada yer aldığı belirtilmektedir. Okul yönetimi alanında yapılan birçok araştırma sonucu, öğrenci öğrenmesinin ve performansının yüksek olduğu etkili okullarda, etkili bir okul yönetiminin varlığını işaret etmektedir.

Bu çalışma öğretmen, öğrenci ve velilerin eğitimin kalitesinin artmasında önem rol oynayan okul yönetimi hakkındaki görüşlerinin neler olduğunu belirlemek amacı ile planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ili merkez ilçelerindeki altı ortaöğretim okulundaki öğrenci, öğretmen ve velileri oluşturmuştur. Araştırma verileri ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilere, bu kurumlarla bağlantılı velilere ve kurumlarda görev yapan öğretmenlere anket uygulanarak toplanmış frekans ve yüzdeleri alınarak tablolastırılmış ve bulgulara ilişkin öneriler getirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Okul yönetimi, öğretmen, öğrenci ve veli

FARKLI DİSİPLİNLERİN OYUN ARACILIĞI İLE BİRLEŞTİRİLDİĞİ BİR DERS SÜRECİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ

Nihan ERBAY

Hülya DEMİR

Canan ÇOLAK

canancolak61@hotmail.com

İhsan KOL

Bu çalışmanın amacı farklı üç disiplinin (fen, matematik, İngilizce) birbiri ile ilişkili konularını tek bir ders sürecinde birleştirerek öğrencilerin aslında birbirinden bağımsız olarak gördükleri bu üç disiplinin ilişkili olduğunu görmesini sağlamaktır. Ayrıca bu çalışma ile öğrencilerin yaratıcılıklarının geliştirilmesi ve çok yönlü düşünme becerileri kazanmaları amaçlanmıştır. Ön test ve son test uygulaması ile oyun oynanan ders sürecinin öğrenci başarısına etkisi olup olmadığını, mülakatlar ile de öğrencilerin bu derslere karşı tutumunda değişiklik olup olmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmada karma yaklaşım kullanılmıştır. Karma yaklaşım kullanılmasının nedeni nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin avantajlarını kullanabilmektir. Araştırmanın örneklemini Sürmene Çamburnu İlköğretim Okulu'nda öğrenim gören 15 tane 6.sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Nitel ve nicel veriler toplanmıştır. Nicel veriler ön test ve son test sonuçlarından, nitel veriler ise öğrencilerle yürütülen görüşmelerden elde edilmiştir. Ön test ve son test fen, matematik ve İngilizce dersi konularından oluşan 20 soruluk bir testtir. Öğrencilere fen ve matematik derslerinden 7, İngilizce dersinden 6 tane soru yöneltilmiştir. Araştırmada uygulanan ön test ve son test sonuçlarında öğrencilerin çoğunluğunda anlamlı bir farklılık görüldü, öğrenci görüşlerinin analiz edilmesi sonucu disiplinler arası ilişki kurabildikleri için derse karşı olumlu tutum geliştirdikleri anlaşıldı. Derse karşı olumlu tutum geliştiren öğrenciler ders sürecine oyun katılmasının bu olumlu tutumda etkisi olduğunu belirtmişlerdir. Sonuç olarak öğrenme süreçlerinde disiplinler arası ilişkinin kurulması sağlanmalıdır. Bu ilişki kurulurken oyun etkinliklerinin ders sürecine katılması öğrencileri güdelemektedir. Öğrenme-öğretme süreçlerinde öğrencinin derse aktif katılımını sağlayacak oyun etkinlikleri kullanılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Disiplinler Arası Öğretim, Oyunla Öğretim, Öğrenci Merkezli Eğitim

ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİNİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ETKİLERİ

Osman YILDIRIM

osmanyildir@gmail.com

Yılmaz YILDIZHAN

yilmzyldzhn@gmail.com

İlkay ABAZOĞLU

ilkayabaza@gmail.com

Bugüne kadar öğretmen eğitimi hep nicel anlamda ele alınmıştır. Sorunları nicelik olarak görmek, problemlere sayısal karşılıklar üretmeye çalışmak, toplumsal olumsuzlukları daha da derinleştirmektedir. Bu nedenle Türkiye'nin öğretmen yetiştirme sorunu hem nitelik hem de nicelik olarak daha da büyümüştür. Betimsel nitelikli tarama modelindeki çalışmamızda genelde Türkiye'nin öğretmen yetiştirme süreci özel anlamda ise Anadolu öğretmen liseleri incelenmiştir. Araştırmamızda Anadolu öğretmen liselerinin doğuşu, Anadolu öğretmen liselerinde görev yapan öğretmenlere ilişkin demografik veriler, bu liselere öğrenci ve öğretmen seçme süreci ve Anadolu öğretmen lisesi mezunlarının üniversite kazanma oranları ile eğitim fakültesinde devam etmekte olan Anadolu öğretmen liseleri mezunlarına ilişkin veriler ve bu verilere dayalı olarak yapılan değerlendirmeler yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu Öğretmen Liseleri

EĞİTİM YÖNETİMİNDE FARKLI ÜLKE DENEYİMLERİNİN ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Özlem AKIN

ozlemakin16@hotmail.com

Tuncay ŞAKİR

tuncaysakir@gmail.com

Leyla AKTEPE

laktepe@hotmail.com

Küreselleşmeyle birlikte ülkeler arasındaki işbirliği artmıştır. Ülkeler arası görüşme ve deneyim paylaşımları ülkelerin kendi sistemlerini geliştirmeleri açısından önem kazanmıştır. Bu çalışmada bir Avrupa Birliği programı olan çalışma ziyareti kapsamında farklı ülkelere gelen eğitim yöneticileri çeşitli etkinliklerle paylaşımlarda bulunmuş ve değerlendirmeler yapmışlardır. Bu süreç nitel ve nicel yöntemlerle analiz edilmiş ve bir takım sonuçlar ortaya çıkmıştır. Eğitim yöneticilerinde liderlik vasıflarının yer alması gerektiği, açık görüşlü olmaları ve iletişim becerilerinin iyi olması gerektiği bu sonuçlardan bazılarıdır. Yapılan değerlendirmelere göre genel olarak katılımcıların çalışma ziyaretinden memnun kaldıkları ve bu tip programların sık aralıklarla tekrar edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Karşılaştırma, Çalışma Ziyareti, Deneyim

**LİSE ÖĞRENCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN VE
DUYGUSAL ZEKA AKADEMİK BAŞARI İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ
(Kırıkkale İl Örneği)**

Öznur TULUNAY ATEŞ

oznurtulunayates@gmail.com

Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin demografik özellikleri ile duygusal zeka ve akademik başarıları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmaya katılan öğrencilerin duygusal zekalarını saptamak amacıyla EQ-NED, bazı kişisel değişkenler hakkında bilgi toplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen bilgi formu, dönem sonu not ortalamaları kullanılmıştır. Araştırmada 246 kız, 193 erkek olmak üzere, toplam 439 öğrenciden bu ölçekler yoluyla veri toplanmıştır. Araştırmada verilerin çözümü için elde edilen veriler SPSS for Windows 17.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Sayı, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır. Hipotez testleri olarak korelasyon ve regresyon analizleri yapılmıştır. Araştırma sonucunda; EQ alt boyutlarında; EQ 2 ile not ortalaması, EQ 3 ile not ortalaması, EQ 1 ile EQ Toplam puanı, EQ 2 ile EQ 1, EQ 3 ile EQ Toplam puanı arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Ayrıca; EQ 2 ile EQ 1, EQ 3 ile EQ 1, EQ 3 ile EQ 2 arasında pozitif yönde ilişki vardır. Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin not ortalamasını istatistiksel olarak etkileyen faktörler içerisinde duygusal zeka toplam puanı ve EQ 2 bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zeka, Akademik Başarı

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDEKİ 4+4+4 DEĞİŞİKLİĞİNİN KARAR SÜRECİ AÇISINDAN İRDELENMESİ

Prof. Dr. Ruhi SARP KAYA

rsarpkaya@adu.edu.tr

Doç. Dr. Ali Rıza ERDEM

arerdem@pau.edu.tr

Öğr. Gör. Sadi YILMAZ

sadiyilmaz@adu.edu.tr

30/3/2012 tarihli ve 6287 sayılı kanunla Türk Eğitim sisteminde zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmış ve üç kademeye ayrılmıştır. Birinci kademe 4 yıl süreli ilkokul (1. 2. 3. ve 4. sınıf), ikinci kademe 4 yıl süreli ortaokul (5. 6. 7. ve 8. sınıf) ve üçüncü kademe 4 yıl süreli lise (9. 10. 11. ve 12. sınıf) olarak düzenlenmiştir. Yapılan değişiklik ile ilköğretim çağı 6 - 13 yaş olarak değiştirilmiş ve Eylül ayı sonu itibarıyla 5 yaşını doldurmuş, 6 yaşına girmiş çocuklara ilköğretime başlama zorunluluğu getirilmiştir. Kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen Türk Eğitim Sistemindeki değişiklik ve uygulaması sistem, örgüt ve eğitim yönetimi açılarından önemli değişiklikleri beraberinde getireceğinden dolayı ayrıntılı olarak incelenmesi gereken bir karardır. Bu çalışmada kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen değişiklik yönetimin kalbi olarak nitelendirilen “*karar süreci*” açısından değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Eğitim Sistemi, 4+4+4 Değişikliği Kararı, Karar Süreci, Değerlendirme

**SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEK OKULU YAŞLI BAKIM PROGRAMI
VE ÇOCUK GELİŞİMİ PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN BÜTÜNLEME
SINAVLARI ÖNCESİ ANKSİYETE DÜZEYLERİ VE SINAV BAŞARILARININ
İNCELENMESİ**

Kerimhan YILDIZ
kerimanyildiz@kmu.edu.tr

Özlem YILMAZ
ozlemyilmaz@kmu.edu.tr

Ümmühan ÜNLÜ
ummuhanunlu@kmu.edu.tr

Üniversitede öğrenci olmak, sosyal, kültürel ve ekonomik değişiklikleri beraberinde getirmekte bu değişiklikler öğrencilerde kaygı gelişmesine neden olacak bir ortamı oluşturmaktadır. Kaygı, bireyin varlığına yönelik belirsiz ve baş edemeyeceği tehditlerin hissedilmesi durumu olarak anlaşılmaktadır. Kaygı bireyin kendi varlığına yönelik yıkıcı, bozucu durumlara karşı tepkisi olup bu yanı ile yapıcı olumlu özellik gösterirken, patolojik boyutlara ulaşması durumunda ise yıkıcı ve bozucu yanları ortaya çıkmaktadır. Sınavlar eğitimin kaçınılmaz bir parçası olup, öğrenci başarısını ölçmenin en yaygın yoludur. Öğrencilerde sınav kaygısı, ılımlı düzeyde akademik başarıyı olumlu yönde etkilerken yüksek düzeydeki kaygı olumsuz etki yaparak eğitimin başarısı önündeki en ciddi engel haline gelebilmektedir.

Çalışma, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Yaşlı Bakım Programı ve Çocuk Gelişimi Programı öğrencilerinin bütünleme sınavları öncesi anksiyete düzeyleri, sınav başarıları ve bazı demografik özelliklerinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

Anahtar kelime: Anksiyete, bütünleme sınavı, yaşlı bakım programı ve çocuk gelişimi programı öğrencileri

EĞİTİM DENETMENLERİNİN ZORUNLU YER DEĞİŞTİRME UYGULAMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Salihpaşa MEMİŞOĞLU
memisoglus@hotmail.com

Ümit DİLEKÇİ

Bu araştırma ile çeşitli illerde görev yapmaktayken zorunlu yer değişikliği uygulaması sonucu görev yerleri Bolu ili olarak değişen eğitim denetmenlerinin bu uygulamaya ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Eğitim denetmenlerinin zorunlu yer değiştirme uygulamasına ilişkin görüşlerini belirlemek için nitel araştırma tekniklerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Katılımcı görüşlerinin elde edilmesinde nitel araştırma yöntemlerinden faydalanılmasının temel nedeni, araştırma konusuna ilişkin derinlemesine bir bakış sağlamaktır. Eğitim denetmenlerinin zorunlu yer değiştirme uygulaması ile ilgili olarak görüşlerinin analizinde nitel veri analiz tekniklerinden biri olan içerik analizi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin incelenmesi, anlamlı bölümlere ayrılması ve her bölümün kavramsal olarak neyi ifade ettiğinin anlamlı veri birimlerine (cümle) dönüştürülmesi ve kodlanmasından sonra taslak temalar-kategoriler altında düzenlenmiştir. Veriler, araştırma amacı doğrultusunda oluşturulan kişisel bilgi formu ve açık uçlu sorular yoluyla toplanmıştır. Araştırmada toplanan verilerin çözümlenmesinde “içerik çözümlemesi” tekniği kullanılmıştır. Bulgular sunulurken çoğunlukla frekanslar belirtilerek ortak noktalar sıralanmıştır. Araştırmaya çeşitli illerde görev yapmaktayken zorunlu yer değişikliği uygulaması sonucu görev yerleri Bolu ili olarak değişen 15 eğitim denetmeni katılmıştır. Eğitim denetmenlerinin yapılan değişim ile ilgili olarak önceden bilgilendirilmemesi, değişim ile amaçlananın net ve ikna edici bir şekilde belirtilmemesinin olumsuz algılar (emekliye zorlama, sürgün, kadrolaşma gibi) yaratması, Değişimden etkilenen çalışanların/eğitim denetmenlerinin görüşlerinin alınmaması, yer değişimi ile uzun yıllar yaşadıkları sosyal çevrelerinden kopan denetmenlerin yeni görev yerlerinde ciddi uyum güçlüklerinin ortaya çıkması, aile bireylerinden ayrı kalınması sonucunda aile bütünlüğüne/birlikteliğine zarar vermesi, Beslenme, barınma, temizlik, sağlık gibi temel ihtiyaçların giderilmesinde yaşanan problemlerin denetmenlerin eğitim ortamındaki verimliliğini düşürmesi olarak sayılabilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Denetmeni, Zorunlu Yer Değişikliği.

ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞININ DEMOGRAFİK FAKTÖRLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Selda ÖZER

seldaorgin@hotmail.com

Bu çalışma, öğretmenlerin demografik faktörler açısından örgütsel vatandaşlık davranışı (ÖVD) gösterme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, Nevşehir il merkezi, merkeze bağlı kasaba ve köylerde bulunan ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görevli öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırma sonunda, öğretmenlerin cinsiyet, medeni durum, çalıştığı okulun türü, kendilerinin ve annelerinin eğitim durumu açısından anlamlı bir farklılık olmadığı; sadece yaş, mesleki deneyim ve branş açısından gruplar arasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Vatandaşlık Davranışı, Özgecilik, Sivil Erdem, Üstün Görev Bilinci, Centilmenlik, Nezaket

YÖNETİMDE DÖNÜŞÜM: OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİR PROBLEM ÇÖZME SÜRECİ OLARAK DEĞİŞİMİ YÖNETMEDE SERGİLEDİKLERİ DEĞİŞİM AJANLIĞI ROLLERİ

Çiğdem ÇAKIR

cigdemcakir1905@hotmail.com

Sevilay ŞAHİN

ssahin@gantep.edu.tr

Bu çalışmada resmi okul yöneticilerinin değişim ajanlığı rollerine ilişkin kendi görüşlerini ve öğretmen görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda resmi okul yöneticilerinin değişim ajanlığı rollerine ilişkin okul yöneticilerinin kendi görüşleri ve öğretmen görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında Gaziantep İli Şehitkamil ve Şahinbey İlçeleri'nde 6 okulda görev yapmakta olan 6 okul müdürü ve her okuldan 3 öğretmen olmak üzere 18 öğretmen, toplam 24 kişi ile bire bir görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde 5 tanesi öğretmenlere göre, 5 tanesi okul müdürlerine göre hazırlanmış olan ve birbiri ile paralellik gösteren görüşme soruları kullanılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler notlar alınarak kaydedilmiş, içerik analizi yapılmış ve içerik analizi yapılırken kod, alt tema ve temalardan faydalanılmıştır. Okul müdürleri görüşmelerde değişimi gerektiğinde otorite kullanarak, gerektiğinde öğretmenlere model olarak kalıcı hale getirebildiklerini; öğretmenlerden bazıları görüşmelerde değişimin sürekli kılınmadığını, bazıları ise yapılan sistemli çalışmalarla değişimin sürekli kıldığını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Yönetimde Dönüşüm, Etkili Okul Liderliği, Değişimi Yönetme, Değişim Ajanlarının Rollerini

DOKTORA VE YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN ETİK PRENSİPLERİ ALGILAMALARI DÜZEYLERİ

Sevilay ŞAHİN

ssahin@gantep.edu.tr

Zafer SEVER

zaferseverzafer@gmail.com

Necati ÖZTÜRK

necatiozturk.mn@gmail.com

Bu çalışma, doktora ve yüksek lisans öğrencilerinin etik prensipleri algılama düzeylerini belirlemek amacıyla Gaziantep Üniversitesi'nde Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2011-2012 eğitim-öğretim yılında 30 doktora ve 56 yüksek lisans öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın verileri iki bölümden oluşan ölçekle toplanmıştır. Bu bölümler; (1) betimsel bilgiler, (2) doktora ve yüksek lisans öğrencilerinin etik prensipleri; otonomi, öğrencilerde stres yaratmama, faydalılık, adillik ve sadakat gibi algılama düzeylerine ilişkin maddelerden oluşmaktadır. . Elde edilen veriler daha sonra çalışmanın her bir alt boyutta bulunan maddelerin en yüksek ve en düşük düzeyde olanların nedenleri aranmak için, en yaygın nitel veri toplama yöntemi olan Görüşme Yöntemi (Mülakat) kullanılmıştır. Bu çerçevede “Doktora ve yüksek lisans öğrencilerinin etik prensipleri/ilkeleri algılama düzeyleri ve nedenleri nedir?” sorusuna cevap aranmış ve elde edilen veriler doğrultusunda en yüksek ve en düşük düzeylerde algılanan etik ilkelerin nedenlerini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yüksek Lisans, Doktora ve Etik

STANDART OKULLARDAKİ SOSYAL KULÜP FAALİYETLERİ VE ALTERNATİF OKULLAR

Tuğba TURABİK

Eğitim, literatürde bireyin kendi yaşantıları yoluyla davranışlarında kalıcı bir değişiklik meydana getirme süreci olarak tanımlanır. Bu cümlede “kendi yaşantıları yoluyla” söz öbeğinden öğrencilerin yaşayarak öğrendikleri sonucuna rahatlıkla ulaşılabilmektedir. Öğrencilerin kendine özgü yaşantılar elde edebilmesi ise ancak kendilerini özgür hissettikleri ortamlarda olmalarına bağlıdır. Bu nedenle öğrencilerin öğrenme işini gerçekleştirdikleri en önemli ortamlar olan öğrenme ortamlarının da(okul, kurs, aile,) özgür olması gerekmektedir.

Her birey kendine özgü farklı özelliklerle doğar ve mutlaka her bireyin yetenekli olduğu en az bir alan bulunmaktadır. Bireylerin kendilerine özgü bu yönlerinin ortaya çıkarılmasında ise özgür eğitim ortamlarının rolü yadsınamaz. Bireyler kendilerini rahatlıkla ifade edemeyecekleri ortamlarda fikirlerini açıklamaktan çekinirler. Bu nedenle fikirlerinin değerinin farkına varamaz ve gizil yeteneklerinin neler olduğu hakkında bilgi sahibi olma imkanını bulamazlar. Oysa günümüzde insanların yaratıcılık, girişimcilik, eleştirel düşünme gibi üst düzey becerilere sahip olmaları beklenmektedir. Bu becerilerin kazandırılmasını sağlayacak tek yol ise bireylerin rahatça sorgulayabilecekleri , istedikleri şeyleri öğrenebilecekleri, istedikleri işleri yapabilecekleri, merak ettiği konularla ilgilenebilecekleri bir öğrenme ortamlarının oluşturulmasıdır. İşte bu noktada Alternatif Okullar devreye girmektedir.

Alternatif Okulların başlıcaları, Montessori Okulları, Waldorf Okulları, Summerhill Okulları, Demokratik Değerler (Sudbury Vadisi) Okulları ve Ev Okullarıdır. Bu tür okullarda öğrenciler merak ettikleri konuları öğrenirler, ödev, not, cezalandırma gibi baskı araçları yoktur. Hatta bazı okulların belli bir programları dahi olmayabilir. Alternatif okullarda her şey büyük ölçüde öğrencilerin kontrolindedir. Ancak bu okullarda belirli bir programın olmayışı, okulların zengin bir bütçeye sahip olmaları gerekliliği ve çoğu alternatif okulun denkliliğinin olmayışı bu okulların yaygınlaşmasını ve kabul görmesini zorlaştırmaktadır. Bu durumda alternatif okul uygulamalarının Ülkemizde gerçekleştirilmesi de mümkün görülmemektedir.

Ancak Alternatif Okulların ülkemizde uygulanması zor olsa da Alternatif Okul uygulamaları kısmen okullarımızda bunun yolu da okullardaki sosyal etkinlik faaliyetlerinden geçmektedir. Çalışmanın problem durumu Alternatif okulların sosyal etkinlik faaliyetleri yoluyla kısmen uygulanıp uygulanamayacağıdır.

Bu çalışmada amaç, Alternatif Okulların Ülkemizde kısmen uygulanmasını sağlamada sosyal etkinlik faaliyetlerinin kullanılıp kullanılmayacağını araştırmaktır .Bu amaçla literatürde Alternatif Okullar ile Sosyal Kulüp Etkinlikleri hakkındaki bilgiler ve çeşitli uygulamalar incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Okullar, Standart Okullar, Sosyal Etkinlikler,

YÖNETİCİLERİN DEĞİŞİME DİRENCİ AZALTMADA “İLETİŞİM” YÖNTEMİNİ UYGULAMA DÜZEYLERİ

Yard. Doç. Dr. Süleyman GÖKSOY

goksoys@hotmail.com

Eğitim örgütlerinde değişimin öncülüğünü yapma ve sürdürme rolü okul yönetimine aittir. Okul yöneticisinin de değişim sürecinde, öğretmen ve diğer okul çalışanları ile birlikte hareket etmesi sonucunda, değişim sonuçlarının olumsuz etkisi azalabilmekte ve başarı artmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada ilköğretim okulu yöneticilerinin, değişime karşı direnci azaltma yöntemlerinden iletişim yöntemini uygulamadüzeylerini, kendilerinin görüşlerine göre saptanması hedeflenmektedir. Araştırma, tarama modelindedir. Araştırmanın evrenini, İstanbul ili merkez ilçelerinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilköğretim okullarında görev yapan yöneticiler oluşturmaktadır. İlköğretim okulu yöneticilerinin bu yöntemin uygulanma düzeylerine yönelik algıları “yüksek” düzeydedir. Yöneticiler ile ilgili elde edilen bu sonuç, kurumları için olumlu bir durum olarak da değerlendirilebilir. İlköğretim okulu yöneticilerinin; cinsiyetlerine, mezuniyetlerine ve göreve esas öğretmenlik branşlarına göre “İletişim” yöntemini uygulama düzeylerine yönelik görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuç “İletişim” yönteminin uygulanma düzeyi ile ilgili yönetici görüşlerini cinsiyetlerinin, mezuniyetlerinin ve göreve esas öğretmenlik branşlarının etkilemediğini göstermektedir. Böylece yönetici görüşlerinde cinsiyet, mezuniyet ve göreve esas öğretmenlik branşı değişkenlerinin önemli bir etken olmadığı da söylenebilir. Buna göre belirtilen kişisel değişkenlerin yönetici görüşlerinde önemli bir etken olmaması her durumda yöneticinin konuya aynı derecede önem verdiği şeklinde de yorumlanabilir. İlköğretim okulu yöneticilerinin, yaşlarına göre “İletişim” yöntemini uygulama düzeylerine yönelik görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Elde edilen bulgular “İletişim” yönteminin uygulanma düzeyi ile ilgili yönetici görüşlerinin yaş değişkeninden etkilendiğini göstermektedir. İlköğretim okulu yöneticilerinin, mesleki kıdemlerine göre “İletişim” yöntemini uygulama düzeylerine yönelik görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu durumda yöneticilerin mesleki kıdemleri arttıkça değişime direnci azaltmada “İletişim” yöntemini daha fazla uyguladıkları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Değişim, Örgütsel Değişim, Değişime Direnci Yönetmek, İletişim.

EĞİTİM DENETMENLERİNİN ÖĞRETİM PROGRAMLARI İLE İLGİLİ ÖĞRETMENLERE REHBERLİK YAPMA GÖREVLERİNİ YERİNE GETİRME DÜZEYLERİ

Yard. Doç. Dr. Süleyman GÖKSOY

goksoys@hotmail.com

Salim AKGÜN

sakgun66@gmail.com

Bu araştırmanın amacı, eğitim denetmenlerinin öğretim programlarla ilgili rehberlikte bulunma görevlerini yerine getirme düzeyini, ilköğretim okulu öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda tespit etmektir. Araştırmanın evrenini İstanbul ilinde 2010-2011 eğitim-öğretim yılında görev yapan ilköğretim okulu kadrolu öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Ataşehir, Ümraniye, Üsküdar İlçeleri İlköğretim Okullarında görev yapan öğretmenlerden tesadüfi örneklem yoluyla seçilen 430 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmada ilköğretim okullarında uygulanan öğretim programları ile ilgili eğitim denetmenlerinin planlama, öğretme-öğrenme, ölçme ve değerlendirme ve uygulama süreçlerine rehberlikte bulunma görevlerini “arada sırada” düzeyinde yerine getirdikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırmada eğitim denetmenlerinin öğretim programlarının planlanması, öğretme-öğrenme, ölçme ve değerlendirme ve uygulama süreçlerine rehberlik yapma görevlerini tam olarak yerine getirmediği söylenebilir. Bu durum, eğitim denetmenlerinin ilköğretim programlarının felsefesi, ilkeleri, anlayışı ve uygulamalarını geliştirici eğitim faaliyetlerini yeterince düzenlenmediği ve eğitim denetmenlerinin iş yükü yoğunluğu gibi nedenlerinden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Ayrıca sürekli değişme ve gelişmelerin yaşandığı öğretim programları alanlarında eğitim denetmenlerinin değişme ve gelişmeleri takip etmelerini sağlayacak sürekli bir eğitim sistemin örgütsel anlamda kurulmadığı nedenlerinden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Denetmeni Öğretim Programı, Rehberlik, Denetim

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE 21. YÜZYILDA OKUL YÖNETİCİLERİ

Bilgen KIRAL

bilgenkiral@gmail.com

Şinasi ADIBELLİ

Yönetimden söz edebilmek için en az iki kişinin bulunması gereklidir. Yönetim, yönetici ve yönetilenlerden oluşmaktadır. Yönetilenler, yönetenlerini zaman zaman eleştirmişler ve yönetici nitelikleri araştırmalara konu olmuş, ideal yöneticilerin nasıl olması gerektiği araştırmalarla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Yapılan bu araştırmada da okul yöneticilerinin nitelikleri araştırılmıştır. Araştırma, Amasya ili Merzifon ilçesinde 2011-2012 eğitim-öğretim yılı ikinci döneminde bir ilköğretim okulunda görevli sınıf ve branş öğretmenleri üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada gönüllü 17 öğretmenle görüşmeler yapılmıştır. Araştırmada, öğretmen görüşlerine göre 21. yüzyılda okul yöneticilerinin sahip olması gereken nitelikler tespit edilmiştir. Tespit edilen 94 ifade üç temaya ayrılmıştır. Bu ifadelerin 39'u yöneticinin "sosyal özellikleri" ile ilgili, 36'sı yöneticinin "etik davranış özellikleri" ile ilgili, 19'u ise yöneticinin "entelektüel özellikleri" ile ilgilidir. Yöneticinin sosyal özelliklerine ilişkin verilmiş olan 39 ifadeden en yüksek frekansa sahip ifade "okul ve öğretmen ihtiyaçlarını karşılayabilme" olup 12 kez ifade edilmiş, en az ise 1 kez ifade edilmiş olan "işbirliği ve grup çalışması yapma"; yöneticinin etik davranış özelliklerine ilişkin verilmiş 36 ifadeden en yüksek frekansa sahip ifade 13 kez tekrarlanmış olan "adaletli olma" ve en az tekrarlanmış olan 2 ifadeler "söylediği ve uyguladığının bir olması" ve "şeffaf olması"; yöneticinin entelektüel özelliklerine ilişkin 19 ifadenin en yüksek frekansa sahip olanı 7 ifade ile "gelişimi ve değişimi destekleyen", en az olan 1 ifade ise "hayal gücü kuvvetli" ve "bilgiyi paylaşan, bilgiye ve eğitime yönlendiren" şeklinde belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticisi, Nitelik, 21. Yüzyıl

ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLERİN METAFORLAR VASITASIYLA OKUL YÖNETİMİ ALGILARI: İSTANBUL BEYOĞLU İLÇESİ ÖRNEĞİ

Uzm. Öğrt. Şükrü GELMEZ
sukrugelmez71@hotmail.com

Prof. Dr. Münevver ÇETİN
mcetin@marmara.edu.tr

Bu araştırmanın amacı, İstanbul ili, Beyoğlu ilçesindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan öğretmen ve yöneticilerin okul yönetimini metaforlar vasıtasıyla nasıl algıladıklarının belirlenmesidir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma evreni, 2011-2012 öğretim yılında, İstanbul ili, Beyoğlu ilçesindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini belirlemek amacı ile Beyoğlu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden okul isimleri ve öğretmen ve yönetici sayıları alınmış ve basit tesadüfî random yöntemiyle örneklem belirlenmiştir. Araştırmada, araştırmacılar tarafından geliştirilen “Öğretmen ve Yöneticilerin Metaforlar Vasıtasıyla Okul Yönetimi Algısı” isimli ölçme aracı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, SPSS istatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin analizinde, frekans dağılımlarına, ortalama değerlerine, bağımsız değişkenlerin anlamlılık değerlerine bakılmış ve t - Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) yapılmıştır. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin “metaforlar vasıtasıyla okul yönetimi algılarının” görev, yaş, halen çalışılan okuldaki kıdemleri, cinsiyet, öğrenim durumları ve branşlarına” göre ne derecede farklılık gösterdiği ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Okul Yönetimi, Öğretmen, Yönetici

EĞİTİMDE KUANTUM LİDERLİK

Yard. Doç. Dr. Talip CAN

tcan@baskent.edu.tr

Yard. Doç. Dr. Kemal KOÇ

kemalk@baskent.edu.tr

Formal örgütler olan okullar okul müdürü olarak atanan yöneticiler tarafından yönetilmektedir. Atanan yöneticilerde yöneticilerin eylemlerini sınırlayan yasalar ve benzeri çerçeveler vardır. Günümüzde yöneticilerin daha rahat inisiyatif kullanabilmesine olanak sağlanması düşünülmekte; böylece örgütün belirlenen amaçlara daha kolay ulaşabileceği görüşü benimsenmektedir.

Yönetici ve liderlik nitelikleri konusu eğitim sistemimizde çok tartışılmıştır. Günümüzde atanan yöneticilerden daha etkin görev yapabilecek lider yöneticilere gereksinim duyulduğu bilinmektedir. Bu nedenle örgütsel liderlik kavramları üzerinde çalışmalar yoğunlaşmıştır. Elbette insan ilişkileri daha yoğun olan eğitim örgütlerinde liderlik kavramı daha önem kazanmıştır. Bu bağlamda okul liderliği, karizmatik liderlikten tutun da ruhsal liderlik, sinerjik liderlik kavramları yanında son yıllarda kuantum fiziği yasalarından esinlenerek kuantum liderlik kavramı da tartışılmaya başlanmıştır.

Kuantum fiziğinde en temel olgular, enerjinin sürekli değil kesikli oluşu, kesinlik yerine olasılıkların oluşudur. Olasılıkların olduğu yerde belirsizlik vardır. Bu açıdan bakıldığında kuantum fiziği, diğer birçok pozitif bilimle, davranış bilimleriyle, felsefeyle doğrudan ilintilidir. Kuantum fiziğinin diğer önemli olguları ile birlikte değerlendirildiğinde yaşamın kendisine uygun ve uyumlu bir yapıya sahip kuantum liderliğin eğitim ile birlikte düşünülmesi, bununla ilgili kuramların geliştirilmesi ve bunların uygulanması bu dilde ifade etmek gerekirse tam anlamıyla bir “kuntum sıçraması” na sebep olabilecektir.

Eğitimde bu “kuantum sıçraması” na katkıda bulunacağı gerçeğinden hareketle, sınıf ortamında kuantum öğrenme de dikkate alınarak, okul yönetiminde kuantum liderliği tartışmanın yararlı olacağı düşünülmüştür. Bu çalışmada eğitim kurumlarında kuantum liderlik uygulanabilir mi sorusu tartışılmaya çalışılacaktır.

Kuantum kavramında var olan “ belirsizlik”, sınıf yönetiminde olduğu gibi eğitim yönetiminde de görülebilir. Yüzlerle, belki de binlerle insanın bir araya geldiği, iç ve dış değişik dinamiklerin var olduğu okullarda her ne kadar belirli özellikler varsa da, belirsizliklerin de olacağı göz ardı edilmemelidir. Yönetici eylemleri belirsizlikleri de dikkate alarak gerçekleştirilmek durumunda olduğundan, kuantum liderliğin de tartışılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kuantum Öğrenme, Kuantum Liderlik, Belirsizlik İlkesi

TARIM İŞÇİLİĞİNİN OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Talip ÖZDEMİR
tlpozdemir@gmail.com

Durmuş SERSALAN

Gözde YILMAZ
gbgbgb_gbgbgb@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı, risk altındaki gruplardan birisi olan, ülkemizin ve eğitim sistemimizin çözülmeyi bekleyen en önemli sorunlarından birisi olan çocuk tarım işçiliğinin, eğitimin birinci derece paydaşları olan; çocuk, veli, yönetici ve öğretmen gözüyle ele alınıp, onların görüşleri doğrultusunda çözüm önerileri geliştirmektir. Konuyla ilgili yapılan bu çalışmada, nitel bir araştırma yöntemi izlenmiş olup, veri toplama sürecinde görüşme tekniği uygulanmış ve doküman taraması yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; Doğu ve Güneydoğu'dan Adana İline "Mevsimlik tarım işçisi olarak gelen değişik sınıflardan 24 öğrenci, 14 veli ve bu çocukların devam ettiği okullardaki 14 öğretmen,7 yönetici oluşturmaktadır. Öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilere Öğrencilerin ders dışındaki zamanlarını nasıl geçirdikleri, ders dışı etkinlikleri ve ödevlerini yapıp yapamadıkları; Asıl yaşadığı köyde ki okulda mı? Şimdi devam ettiği okulda mı daha mutlu ve başarılı oldukları; Mevsimlik olarak geldiği okulunda sınıf içerisinde uyum probleminin olup olmadığı ve bu durumun derslerini nasıl etkilediği; Mevsimlik işçi çocuklarının eğitim öğretim sorunları ile ilgili çözüm önerilerinin neler olduğu sorulmuş olup, değerlendirmeler bu görüşlere göre yapılmıştır. Çalışma konusu ile ilgili kaynaklar incelenerek bir görüşme formu hazırlanmıştır. Öğrencilerin ders dışındaki zamanlarını nasıl geçirdikleri ders dışı etkinlikleri ve ödevlerini yapıp yapamadıkları ile ilgili bulgular bir bütün olarak değerlendirildiğinde; Araştırmaya katılan 59 katılımcıdan 55 tanesi(% 93)çocukların ders dışı etkinliklerini ve ödevlerini yapamadıklarını, 4 tanesi (%7) ödevlerini yaptıkları veya yapmaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Asıl yaşadığı köyde ki okulda mı? Şimdi devam ettiği okulda mı daha mutlu, daha başarılı oldukları ile ilgili bulgulara bakıldığında: Katılımcıların tamamı (%100) çocukların yaşadıkları yerden ayrılmasının onları mutlu etmediği ve bu durumun da derslerini olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Mevsimlik geldiği okulunda sınıf içerisinde uyum probleminin olup olmadığı ve bu durumun derslerini nasıl etkilediği; ile ilgili bulgular incelendiğinde: Katılımcıların tamamı (%100) uyum ve kaynaşma problemlerinden bahsetmiş bu durumun onların ders başarısına olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir.Mevsimlik işçi çocuklarının eğitim öğretim sorunları ile ilgili çözüm önerilerinin neler olduğu ile ilgili bulgular değerlendirildiğinde ise: Katılımcılar, sorunların saptanmasında bulunmuş ancak çözüm önerileri sunarken zorlanmışlardır. Katılımcılardan velilerin bakış açısı ile diğer katılımcıların bakış açısı arasında farklılıklar görülmüştür. Genel olarak koşulların iyileştirilmesi için devlet desteği olması gerektiği, çalışma şartlarının yerel yönetimlerce iyileştirilebileceği, bu kapsamda da işveren konumunda olan kişilerle işbirliği içinde çalışılması gerektiği önerilerinde bulunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Dezavantajlı Çocuk, Tarım İşçiliği

TECRÜBENİN ÖRGÜTSEL SESSİZLİĞİ

Adem ÇİLEK

aacilek@hotmail.com

İbrahim YAVUZ

iyavuz26@mynet.com

Fikir ve düşüncelerin kasıtlı olarak tutulması ve söylenmemesi sessizlik olarak tanımlanır. Sessizlik amaçlı kasıtlı aktif ve bilinçli olarak yapılabilmektedir.(Pinder ve Harlos, 2001:334) İnsan Bilimciler sessizliği eylemsizlik olarak tanımlamaktadırlar (Nader, 2001:162).

Örgütsel sessizlik örgüt çalışanlarının örgütsel problemler ve iyileştirmeler hakkındaki fikir ve düşüncelerini kendilerinde saklayarak bu durumu kolektif olarak gerçekleştirilmesi örgütsel sessizliğin temeli olarak ifade edilebilir. Bu durum örgütün değişim ve gelişiminde önündeki en büyük engel olarak görülmektedir (Morrison ve Milliken, 2000:706-707).

Örgütler kaynaklarını daha etkili kullanabilmek ve değişen çevre koşullarına uyum sağlayabilmek amacıyla daha esnek, yalın, küçük ve dinamik yapı arayışlarına yönelmektedirler. İçinde bulunduğumuz çağ; hızlı karar verme ve uyum yeteneği gerektirmektedir. Yönetimler de hiyerarşik kademelerin çokluğundan, hantal yapıdan ve işlem fazlalıklarından kurtularak çağın gerekliliklerini yerine getirmek durumundadırlar. (Cameron,1994:189; Düren, 2002:71).

Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütünde, daha önce birçok kez gerçekleştirilen örgütsel yapıya ilişkin çalışmalar ve değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Son olarak 14/09/2011 tarih ve 652 sayılı kanun hükmünde kararnameyle daha kapsamlı ve dinamik bir örgüt yapısı oluşturmak amacıyla dönüm gerçekleştirilmiştir. Bu kanun hükmündeki kararname ile bazı birimlerin işlevi sona erdirilmiş, bazı birimlerin birleştirilmiş ve buna ilave olarak yeni birimler oluşturulmuştur. Ayrıca hiyerarşik kademeler azaltılmış, merkez örgütünde çalışan bürokratların büyük bir kısmı kadroları aynı kalmak şartı ile yetki ve sorumlulukları ellerinden alınarak Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü Merkez Kampüsü' ndeki bir binada toplanmışlardır.

MEB bünyesinde yıllarca çalışmış Müsteşar, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, İl Milli Eğitim Müdürü kadrosunda yer alan birçok bürokrat bu kanun hükmündeki kararname ile kadroları kalmak suretiyle hiçbir yetkisi olmadan kampüste kendilerine tahsis edilen odalarda bekletilmektedir.

Bu çalışmada 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle yetki ve sorumlulukları ellerinden alınarak merkeze çekilen bürokratların yapılanmaya yönelik görüşleri, Milli Eğitim Bakanlığında beklentileri, sahip oldukları tecrübeden faydalanılıp faydalanılmadığı ve yapılan dönüşümün başarısına ve geleceğine dönük görüşlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Bu araştırmanın sonucu hem uygulama içinde bulunan eğitimcilere fikir vermesi açısından hem de MEB üst düzey yetkililerinin yapılanmanın sonuçlarına yönelik geri dönüt alması bakımından önem arz etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Örgütsel Sessizlik, Milli Eğitim Bakanlığı,

TEKNOLOJİ VE TASARIM ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Prof. Dr. Sıdıka BULDUK
sbulduk@gazi.edu.tr

Uzm. Hülya YALÇINKAYA
hulyayalcinkaya@gmail.com

Uzm. Filiz METE
filizmetehoca@gmail.com

Uzm. Sevinç AKSAY ALBUZ
sevincaksay@gmail.com

Günümüzde Teknolojinin baş döndürücü hızla ilerlemesi eğitim alanını da etkilemiş ve önemli reformlara neden olmuştur. Öncelikle fiziksel iyileştirmeler hızla tamamlanmış daha sonra programların yeni yaklaşımlar doğrultusunda güncellenmesi gerçekleştirilmiştir. Eğitim öğretim alanında nitelik artırma arayışı, en önemli bileşen olan öğretmen niteliğinin de sorgulanması sürecini beraberinde getirmiştir. Mevcut durum araştırmaları sırasında öğretmenlerin gelişim ihtiyacı gerektiren yönlerini belirlemekte zorlandıkları ortaya çıkmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü 2004 yılında başlattığı bir çalışmayla öncelikle Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerini daha sonra ise öğretmenlerin Özel Alan Yeterliklerini belirlemiştir.

Bilginin hızla katlanarak artması ve yeni kavramların her geçen gün hayatımıza girmesi, öğrenciye öğretilecek bilgilerin tespit edilmesinden çok öğrenmeyi öğrenme ve bilgiye ulaşma yollarını edindirmeyi gerektirmektedir. Geleceğe insan hazırlamak oldukça zor ve zaman alıcı bir süreçtir. Ancak bu süreçte öğretmen önemli bir role sahiptir. Aynı zamanda teknolojideki hızlı değişim toplumlar açısından önemli yeni alanların ve mesleklerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Teknoloji ve tasarım dersi de son yıllarda gereksinim duyulan ihtiyaçlar doğrultusunda oluşturulan bir alandır.

Teknoloji ve tasarım dersinde diğer programlarda olduğu üzere içerik yoktur. Aynı zamanda bu ders için bir ders kitabı ve öğrenci kitabı oluşturulmamıştır. Yalnızca öğretmenlere rehberlik etmek amacıyla bir öğretim program kılavuz kitabı hazırlanmıştır. Teknoloji ve tasarım dersi gerek içeriğin olmaması gerekse ders kitabının olmaması kadar program yapısı olarak da pek çok özgünlüğü içerisinde barındırmaktadır.

Teknoloji ve Tasarım dersi öğretmeni özel alan yeterlikleri hazırlanırken; alana özgü ulusal ve uluslar arası yayınlar, Teknoloji ve Tasarım Öğretim Programları, alan öğretimiyle ilgili kaynaklar, farklı ülkelerdeki özel alan yeterliklerine yönelik çalışmalar incelenmiş ve yapılan inceleme ve görüşmeler sonucunda yedi yeterlik alanı belirlenmiştir.

Belirlenen bu yeterlikler öğretmenlerin yeni program anlayışını algılamalarında ve yeni fikirlere açık hale gelmelerinde onlara rehber olacaktır. Tüm bu çalışmalarla öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterliklerinin farkına varmaları, kendilerini eksik hissettiği alanda ilerlemeleri ve böylece kurumda sürekli öğrenme kültürü oluşturarak geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar sözcükler: Öğretmen, özel alan yeterlikleri, mesleki gelişim.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI MERKEZ ÖRGÜTÜNÜN YENİDEN YAPILANDIRILMASININ ÖRGÜTSEL KÜÇÜLME AÇISINDAN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Temel ÇALIK

temelc@gazi.edu.tr

Arş. Gör. Burcu YAVUZ

burcuyavuz@gazi.edu.tr

Bu araştırmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütünde 652 sayılı kanun hükmünde kararnameyle gerçekleştirilen yapısal değişiklikleri örgütsel küçülme kavramı kapsamında incelemektir. Kavramsal çözülemeye dayalı bu çalışmada örgütsel küçülme kavramı ve özellikleri ana hatları ile ele alınarak irdelenmiştir. Çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütündeki iki durum karşılaştırılarak küçülme stratejileri bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Küçülme, Milli Eğitim Bakanlığı

EĞİTİM SİSTEMİNDEKİ İNOVATİF DEĞİŞİMLERE YÖNELİK İLKÖĞRETİM OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ (Gaziantep İli Örneği)

Tuğba AYDIN
tuba.aydin@zirve.edu.tr

Gökçe ÖZDEMİR

Aykar TEKİN

Hızla değişmekte olan ve globalleşen dünyada eğitim sistemlerinin statik kalması mümkün değildir. Kendini yenilemesi ve provizyonunu genişletmesi bakımından eğitim sisteminin uygulayıcısı olan eğitim kurumlarında sürekli olarak değişimleri takip etmeleri ve kendilerini bu yenilenme sürecine adapte etmeleri gerekmektedir.

Araştırmanın amacı eğitim sistemimizde önemli bir role sahip olan okul yöneticilerinin, eğitim sistemindeki inovatif değişimlere yönelik düşüncelerini belirlemektir.

Araştırma nitel bir çalışmadır. Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden birisi olan “durum çalışması yaklaşımı” benimsenmiştir.

Araştırmanın Çalışma grubunu, Gaziantep MEM’e bağlı, Şehitkâmil ve Şahinbey merkez ilçelerinde görev yapan ilköğretim okul yöneticileri oluşturmaktadır. Katılımcılar tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilmiştir.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile Türk Eğitim Sisteminde son yıllarda yapılan inovatif değişimlerin etkileri Gaziantep il M.E.M. bağlı ilköğretim okullarında görev yapan okul yöneticilerine sorulmuştur. Elde edilen veriler içerik analiziyle analiz edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Okul yöneticileri, değişim, inovatif değişim

ÖRNEK OLAY YÖNTEMİNİN KARIŞIMLAR KONUSUNDAKİ ÖĞRETİMSEL UYGULAMASI

Ümmiye Nur TÜZÜN

u_tuzun@hotmail.com

Mustafa ÖZCAN

Rhode Island College

Fitnat KÖSEOĞLU

Uğur TAŞDELEN

Bu araştırmanın amacı örnek olay yönteminin karışımlar konusundaki öğretimsel uygulamasının; öğretim dizini tasarlama, temel yaşam becerisi kazandırma, başarı ve sınıf yönetimi gibi farklı boyutlarının irdelenmesidir. Araştırmanın 2010 – 2011 öğretim yılının ikinci döneminde Ankara’da bir meslek lisesinde öğrenim gören 61, 9. sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Nitel ve nicel süreçlerin birlikte kullanıldığı araştırmada öğretim dizini çalışma yaprakları, karışımlar konusu başarı testi, katılımcı gözlemci gözlem notları veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz ve SPSS paket programından faydalanılmıştır. Araştırmanın sonunda tasarlanan öğretim dizinin çalıştığı, örnek olaylar hakkında öğrencilerin çözüm üretme becerilerinin giderek arttığı, örnek olay yönteminin öğrencilerin akademik başarısını istatistiksel olarak anlamlı biçimde artırmadığı ve yöntemin sınıf yönetimi boyutlarının etkin olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Örnek Olay Yöntemi, Karışımlar, Öğretim Dizini, Sınıf Yönetimi

ÖZEL OKULDA VE DEVLET OKULUNDA ÖĞRENİM GÖREN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVREYE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİNE İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA

Vesile DEĞERLİER

vesiletoprak@gmail.com

Yard. Doç. Dr. Arzu DOĞRU

akocagun@hotmail.com

Doç. Dr. Naim UZUN

naimuzun@yahoo.com

Bu çalışmada özel okulda ve devlet okulunda öğrenim gören ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin çevreye yönelik tutum puanlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma ile ayrıca, sınıf, cinsiyet, not ortalaması, anne ve babanın eğitim durumları, anne-babanın sigara kullanma durumu değişkenlerine göre bu iki okul türünde öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, tarama modellerinden “ilişkisel tarama” modeli kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini, Nevşehir’deki bir özel okul ve bir devlet okulunda, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 123 kız ve 113 erkek toplam 236 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Uzun ve Sağlam (2006) tarafından geliştirilen “Çevresel Tutum Ölçeği” kullanılmış, öğrencilerin çevre tutumu açısından yeterli düzeyde olup olmadıkları belirlenmiştir. Elde edilen veriler SPSS 15.0 paket programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde t-testi ve varyans analizi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre Okul türüne göre gruplanan öğrencilerin çevreye yönelik tutum puan ortalamaları özel okul öğrencileri lehine anlamlı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Tutum, Çevre Bilinci, Çevre Eğitimi

YEREL EĞİTİM DENETİMLERİNİN ETKİLİLİĞİ

Ömer FIRAT
ofirat1@gmail.com

Sistemler ortak amaç taşıyan ve etkileşen alt sistemlerden oluşur. Bir sistemi geliştirebilmek için sistemi oluşturan alt sistemlerin etkinlikleri ve verimliliklerine güç katmak zorunludur. Denetim alt sistemi sistem çıktılarına nicelik ve nitelik yönünden değerlendirmek ve sonuçları karar merkezlerine iletmek zorundadır. Bunun gerçekleştirilebilmesi için etkili geribildirim sağlanmalıdır. Böylece sistemler arasında gerekli enformasyon sağlanacak sistemdeki tikanıklar giderilecek ve sorunlar en aza indirgenecektir.

Bu araştırmanın temel amacı, MEB Teftiş Kurulu müfettişlerinin, il milli eğitim müdürlüklerinin kurumsal denetim sonunda düzenledikleri raporlardan hareketle, Türkiye genelinde il milli eğitim müdürlüğü yönetimlerinin sorun alanlarını ortaya koymaktır. Bu kapsamda kısmi olarak denetçi gözlemlerine göre, il milli eğitim müdürlüklerinin temel görev alanları içerisinde yer alan, “İl denetim-rehberlik ve soruşturma görevlerine yönelik geliştirme alanları ve alansal yoğunluklar nedir?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Sonuç olarak MEM’lerin Bakanlığın aracı üst sistem olarak etkililiği bağlamında, MEM’ e verilen görev normlarında denetim bağlamında, saklı amaçların gerçekleşme derecesinin belirlenmesi, normlarda içkin olarak bulunan amaçları gerçekleştirecek işlevsel mekanizmaların var olup olmadığının açık edilmesi ve fonksiyonel bir kurum düzeninin parametreleri hakkında karar verici organların dikkatini çekebilecek veri üretilmesinin önemli ve yararlı olacağı düşünülmektedir.

Yapılan çalışma, nitel araştırma özelliğindedir. Nitel araştırmalar, gözlem, görüşme ve doküman incelemesi gibi nitel bilgi toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği çalışmalardır (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 39).

Bu araştırmada veriler tarama modeline dayalı olarak “*nitel yolla*” toplanmıştır. Araştırmanın veri setini 81 il milli eğitim müdürlüğü kurumsal denetim raporları oluşturmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Milli Eğitim Müdürlüğü, kurumsal denetim ve denetçi

YUNUS İLE MASLOW EL ELE / KENDİNİ GERÇEKLEŞTİRME

Gökhan BALCI

g.balci_38@hotmail.com

Ülkemiz öğrenme metodu olarak çekirdek aileden oluşmaktadır. Eğitimin ilk evresi de ailenin sosyal yapısından ileri gelmektedir. Okula karşı ilgi ve sevgi için ilk olarak aile eğitimi, çevrenin imkan ve şartları eğitimi olumlu ya da olumsuz yönde katalizde önemli bir faktördür. Bölge genelinde erken yaşlarda evlilik ve ailenin geçimini sağlamak için erkeklerin il dışında çalışmaları yaygın olarak görülmektedir. Öğrencilerimizin kardeş sayıları fazladır. Evlerin çoğunda öğrencilerimizin ders çalışabilecekleri ortam bulunmamaktadır.

Eğitimde örnek bir model oluşturmak, okul-veli-aile işbirliğinin etkinliğini sağlama amacıyla ünlü Türk düşünürü Yunus Emre ile Amerikalı Psikolog Abraham Maslow'un sözleri ve kuramları ışığında 'Kendini Gerçekleştirme' ve basit uyarıcı-tepki bağından yola çıkarak öğretmenlerimizin en çok serzenişte bulunduğu sınıf yönetimi, anlama ve algısal düşüklük, motivasyon eksikliği vb. sorunlara yaklaşım olarak 'Bilgi Lambası' geliştirilmiştir. Bu lamba öğretmenin ön hazırlık yaparak işleyeceği kazanımların sınıf ortamında öğrencileri koşullandırma denemelerinden sonra lambanın belirli sürelerde (1-4 dakika) yanarak kazanımlar arasında öğrencilerin bağ kurması, dersin eğlenceli ve verimli hale gelmesini sağlamaktadır. Kazanımların öğrencide oluşup oluşmadığını belirlemede ve bilgi, kavrama, uygulama basamaklarında bu yöntem etkin kullanılmaktadır.

Sonuç olarak ekibimiz ve personelimiz; eğitimde kalite, nitelik ve çevresel faktörleri bir sistem içine alarak ülkemizin gelişmesinde bir model olmayı amaç edindik. Ülkemizin geleceği olan çocuklarımızı, Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ün "Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur." Sözünün ışığında muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkarmayı istiyoruz.

Anahtar Kelimeler: Kendini Gerçekleştirme

FARKLI YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMLARINDAN MEZUN REHBER ÖĞRETMENLERİN MESLEK ALGISI VE MESLEKİ BİLİNÇLİLİK DÜZEYİ

Yurdagül DOĞUŞ

yurdaguldogus@gmail.com

MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri yönetmeliğine göre, rehberlik hizmetleri eğitim kurumlarının eğitim-öğretim etkinlikleri bütünlüğü içinde yer alır. Amacı, Türk Eğitim Sisteminin genel amaçları çerçevesinde öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmelerine, eğitim sürecinden yetenek ve özelliklerine göre en üst düzeyde yararlanmalarına ve gizilgüçlerini en uygun şekilde kullanmalarına geliştirmelerine yöneliktir. Bu amacı gerçekleştirmek üzere görev yapan rehber öğretmenlerin alan bilgisi ve uygulama becerisine sahip olmaları istenmektedir. MEB Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yönetmeliğinde, rehber öğretmenlerin üniversitelerin rehberlik ve psikolojik danışmanlık ve eğitimde psikolojik hizmetler bölümünde lisans düzeyinde eğitim görmeleri gerektiği belirtilmekle birlikte uygulamada farklı yükseköğretim programlardan mezun çok sayıda rehber öğretmenin bu alanda görev yaptığı bilinmektedir. Bir uzmanlık mesleği olan rehber öğretmenlik konuya ilişkin akademik ve uygulama bilgisini gerektirmektedir. Akademik ve uygulama bilgisinden yoksunluk ise beraberinde nitelik sorunlarını getirmektedir. Bu doğrultuda Üniversitelerin felsefe, sosyoloji, Ölçme ve değerlendirme bölümünden mezun, kamu okulları ve özel okullarda görev yapan rehber öğretmenlerin, rehber öğretmenlik mesleğine ilişkin algıları, mesleki bilinçlilik düzeyleri ve uygulanan bir hizmetiçi eğitim programının mesleğe ilişkin algı ve bilinçlilik düzeylerini ne şekilde değiştiğinin belirlenmesi araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır. Araştırma üniversitelerin felsefe, sosyoloji ve ölçme-değerlendirme bölümünden mezun, kamu okulları ve özel okullarda görev yapan rehber öğretmenlerin, rehber öğretmenlik mesleğine ilişkin algı ve bilinçlilik düzeylerinin belirlenmesi, uygulanan hizmetiçi eğitim programının rehber öğretmenlik mesleğine ilişkin algı ve bilinçlilik düzeyini ne şekilde etkilediğinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Kamu okullarında ve özel okullarda, rehber öğretmen olarak görev yapan üniversitelerin sosyoloji, felsefe ve ölçme-değerlendirme bölümlerinden mezun öğretmenlere, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü tarafından 11 Haziran-18 Temmuz 2012 tarihleri arasında 225 saat süreli “Rehberlik Kursu” düzenlenmiştir. Söz konusu kursa Ankara İlinde katılan 66 Rehber öğretmen araştırmanın evrenini oluşturacaktır. Örneklem ise, seçkisiz yolla belirlenen ve araştırmaya katılmaya istekli 30 rehber öğretmenden oluşacaktır. Betimsel bir çalışma olan araştırmada veriler araştırmacı tarafından hazırlanan 2 adet soru formu aracılığı ile elde edilecektir. Örneklemde yer alan rehber öğretmenlere Rehberlik Kursunun birinci günü, eğitim etkinlikleri başlamadan birinci soru formu, konuya ilişkin açıklama yapılarak uygulanacaktır. İkinci soru formu ise Rehberlik Kursunun son günü uygulanacaktır. Elde edilen veriler nitel araştırma yöntemlerine uygun şekilde boyutlandırılarak çözümlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Rehber Öğretmen, Mesleki Bilinçlilik, Hizmet İçi Eğitim

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANILMA DURUMLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ (GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

Yard. Doç. Dr. Yücel KAYABAŞI

yucelk@gazi.edu.tr

Seren AKCENGİZ

Araştırmanın amacı, öğretim elemanlarının derslerinde öğretim teknolojilerini kullanma durumlarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini incelemektir. Bu araştırma ile öğretmen adaylarının öğretim elemanlarının derslerinde öğretim teknolojilerini kullanma durumlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca Öğretmen adaylarının görüşleri ile cinsiyet, okudukları bölüm, öğrenim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı fark olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının öğretim elemanlarının derslerinde öğretim teknolojilerini kullanmama nedenleri ile ilgili görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının öğretim elemanlarının derslerinde kullanılan ders materyalleri ile ilgili uygulamalara ait görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini Gazi üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesinde görev yapan öğretim elemanları ile aynı fakültede okuyan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Gazi üniversitesi Eğitim Fakültesinde İlköğretim, Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi ile Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümlerinde okuyan öğretmen adayları oluşturmuştur. Araştırma için Gazi Üniversitesi'nde en az 1 yılını geçirmiş ve sınıf imkânlarının ve eğitim teknolojilerini farkında olan öğrencilerin seçilmesi amaçlandığından veri toplama aracı ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Evrendeki öğretmen adayı sayısı toplam 6953 kişidir. Örneklem büyüklüğü olarak öğretmen adaylarının %10'u hedeflenmiştir. Örneklem belirlenmesinde küme örnekleme türü kullanılmıştır. Araştırmanın kapsam geçerliliği için alandan yeter sayıda uzman görüşleri alınmıştır. Verilerin frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Belirtilen değişkenlerle verilerin karşılaştırılmasında anlamlı fark olup olmadığı Ki kare (Chi-Square) testi ile hesaplanmış, anlamlı fark bulunanların frekans ve yüzdeleri çapraz tablolar kullanılarak belirtilmiştir. Bağımlı bulunan değişkenlerin anlamlılık derecesini ve yönünü belirlemek için de Cramer's V tekniği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Eğitim Teknolojileri, Öğretim Teknolojileri, Tümleşik Teknolojiler, Düz Yapıya Sahip Teknolojiler, Görsel İşitsel Teknolojiler

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMEN YETİŞTİRME PROGRAMLARINDA KALİTE STANDARTLARININ BELİRLENMESİNE İLİŞKİN EĞİTİM FAKÜLTELERİ ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ

E. Zehra TURAN

zturan@nevsehir.edu.tr

Eğitim sistemleri teknolojiye ve toplumların gelişimlerine göre şekillenmektedir. Türkiye’de nüfus artışının bir sonucu olarak, öğrenci sayısı da artmaktadır. Bu artışla birlikte kaliteli eğitim kurumları kaliteli öğretmenler tarafından oluşturulacaktır. Farklı inançlar, farklı kültürler ve farklı ülkelerde de olsa bütün dünyada din eğitimi mevcut ve gelişime açık bir alandır. Türkiye kendini dünyadaki bu gelişim ve değişimlerden soyutlayamaz Dolayısıyla eğitim kurumlarında da kaliteli DKAB öğretmenlerine ihtiyaç vardır. Kalitenin çok farklı tanımları yapılmıştır. Bogue ve Hall (2003: 265)’ın yaptıkları kalite tanımı, “kamu tarafından kabul görmüş hesap verebilirlik ve bütünlük standartları içerisinde misyon nitelendirmesine ve hedefin gerçekleştirilmesine uyum sağlanmasıdır” şeklinde olmuştur. Tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi Türk eğitim sisteminde de öğretmen yetiştirme programlarına ilişkin kalite standartlarının belirlenmesi ve mevcut durumun standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi, yani akredite edilmesi gerekmektedir. Ayrıca kaliteli öğretmen yetiştirmek için mevcut programlar gözden geçirilmelidir. Kalite standartlarının önceden belirlenmiş olması, program hazırlama ve değerlendirmede kolaylık sağlar. Bu nedenle bir eğitim kurumu olan üniversitelerde kalitenin sağlanması çok büyük önem arz etmektedir. Eğitim Fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının, DKAB Bilgisi öğretmeni yetiştiren kurumların, İlahiyat Fakültelerinin öğretim programları hakkında ki görüşleri DKAB Program Geliştirme uzmanlarına farklı bir bakış açısı getirerek çağın gereklerine katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Araştırma tarama modeline dayalı olup, mevcut durumun betimlenmesi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu Türkiye’de farklı üniversitelerde görev yapan 45 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri 2012 Bahar döneminde online anket üzerinden toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Erişen (2001) tarafından geliştirilen öğretim elemanına yönelik olan bu anketin geçerlilik ve güvenilirlik katsayısı 0.98’dir. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Yavuz Erişen tarafından yapıldığı için tekrar yapılmamıştır. Anket 5 dereceli Likert tipi bir ankettir.

Verilerin analizinde SPSS kullanılarak, nicel veri tekniklerinden frekans ve yüzde hesapları alınmıştır. Araştırma sonuçları tablolar halinde gösterilerek en yüksek frekansa sahip veriler değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları eğitim Fakültelerinde görev yapan öğretim elemanları DKAB Öğretim programının standartlarının olmasının önemli olduğunu göstermiştir.

Öğretim elemanlarının DKAB programlarına ilişkin bu görüşlerinin hazırlanabilecek yeni DKAB programlarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışma grubunu 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Türkiye’nin farklı üniversitelerinin Eğitim Fakültelerinde Eğitim Bilimleri bölümünde görev yapan 45 tane öğretim elemanı oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalite Standartları, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Öğretim Elemanı, Eğitim Fakültesi

OKUL SÜREÇLERİNDE KALİTE VE VERİMLİLİK

Naki KAVAK

n-kavak@hotmail.com

Günümüzde eğitim yöneticisinin temel amacı, M.E.B.'nin eğitim politikaları ve amaçları doğrultusunda eğitim kurumlarını yaşatmak ve etkili bir biçimde işler durumda tutmaktır (M.E.B. 1990). Bunu gerçekleştirmek isteyen okul yönetimi, okulların varoluş sebebi olan öğrencilerin beklentilerini dikkate almak zorundadır.

Okulun işlediği girdi öğrencilerdir. Öğrenciler, okul toplumunun, eğitim işgörenlerine bakarak, daha dirik ögesidir. İyi bir yönetim altında öğrenciler okulun yönetimine olumlu katkılarda bulunabilirler. Tersisi olduğunda, öğrencilerin ortaya çıkaracağı sorunlar baş edilemez boyutlara ulaşabilir (Başaran, 1996).

Bu araştırma ile; öğrencilerin, kalite ve verimliliğe dair okul yönetiminden beklenti düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma ile ayrıca yaş ve cinsiyet özelliklerine göre öğrencilerin beklentileri arasında fark olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu araştırmanın evrenini, 2011/2012 eğitim öğretim yılında Nevşehir il merkezinde M.E.B.'na bağlı ilköğretim okullarına devam eden öğrenciler; örneklemini ise, Halil İncekara Bilim ve Sanat Merkezi'nde öğrenim gören 20 ilköğretim öğrencisi oluşturmaktadır.

Araştırma nitel bir çalışma olup, araştırma yöntemi olarak yüz yüze yapılan görüşmeler tercih edilmiştir. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2003).

Araştırma verilerinin analiz edilmesinde betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Betimsel analizle, elde edilen veriler, düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde mantıklı ve anlaşılır bir yapıda betimlenerek okuyucuya sunulur. Betimlemeler yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve sonuçlara ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Anahtar Kelimeler: Okul Süreçleri, Kalite, Verimlilik

POSTER BİLDİRİLER

ÖĞRETMEN ADAYI YETİŞTİRME

Ali ÜNSAL

unsal-ali@hotmail.com

Son çeyrek asırda, bütün ülkeler eğitim çalışmalarına ağırlık vermiş ve bu ağırlığın odak noktası “Daha iyi eğitim için, daha kaliteli öğretmen” olmuştur. Daha iyi eğitim, ihtiyaçları karşılayan kaliteli eğitimidir. Hızlı bir sosyal ve teknolojik gelişme ile bütünleşmiş bir çağdaş yaşamda, değişim ve gelişmelerin hızını izleyebilmek ancak genç kadroların ve genç düşünce biçimlerinin toplum ve devlet hayatına olabildiğince erken katılması ile mümkün olabilecektir. Çünkü, kaliteli bir eğitim sunabilmenin önkoşulu kaliteli öğretmen yetiştirmektir. Çocuklara, gençlere kaliteli bir eğitimi sunacak olan kimse öğretmendir. Bir okulun eğitim kalitesi ve üretkenliği öğretmenin kalitesi ve üretkenliğine doğrudan bağlıdır. Ezberciliği ortadan kaldırmak ve eğitimde kaliteyi egemen kılmak öncelikle kaliteli öğretmen yetiştirmeye bağlıdır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Eğitim, Toplum

ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ VE NİTELİKLERİ

Ali ÜNSAL

unsal-ali@hotmail.com

Öğretmen eğitiminin kalitesi son yıllarda önemli bir konu olmuştur. Öğretmenlik zor bir iştir. Öğretmenlerin üzerindeki ağır iş yükleri, okulların dışına taşan görev çeşitliliğine cevap vermek ve nitelikli meslek erbabı olmak için, onların geniş bir yelpazede bilgi, beceri ve yeterliliklere sahip olması bekleniyor.

Bugünkü toplumda, öğretmenler daha geniş okul ortamı ve sınıfta sorumluluğun giderek artmasıyla uğraşıyorlar. Öğretmenlerin sahip olması gereken beceri ve yeterliliklerin belirlenmesi çabası, günümüz bilgi toplumunda değişen rollerini verme, lisans düzeyindeki öğretmen eğitimi programları hakkında çok fazla siyasi reformlar genel bir eğilim olarak görülebilir. Politika yapıcılar için, bu yaklaşım mesleki biçim (profile) ve standartları ayrıntılı bir şekilde hazırlamaktan ibaret olan sadece lisans düzeyindeki öğretmen eğitiminin bir çizelgesini yapmak değil, aynı zamanda öğretmeni göreve başlatmak ve belgelendirmektir. Biçimlerin bazı tanımları, öğretmenlerin tamamından beklenen görevlerin yeterli bir şekilde yansıtılması için kullanılıyor. Bu nedenle programın asıl içeriğinden ziyade, öğretmenlerin kariyerleri boyunca gösterecekleri yeterlilikler önemlidir. Burada, yeterliliklere dayalı belge için yüksek lisans programına dayanan belge önemli bir çözümdür. Bunun için; bilgi, beceri, yeterlilik, mesleki değer ve uygulamaları içeren talepleri geniş bir aralıkta birleştiren öğretmenlik mesleği adaylarının nitelikli statü kazanmaları bekleniyor. Ancak, bazı beceri ve yeterliliklerin sadece bir öğretmen olarak çalışmaya başladıktan sonra kazanılabileceği de bilinmelidir. Bu yüzden lisans düzeyindeki öğretmen eğitimi, sürekli mesleki gelişimi oluşturmak için sağlam bir temel olarak gözden geçirilmeli ve tasarlanmalıdır. Öğretme becerileri durağan öğeler değildir; onlar bir öğretmen kariyerinin farklı aşamaları boyunca gelişir ve devam eden bir sürecin parçası olur. Aynı şekilde yeterliliklere durağan olarak bakılamaz: Bazı öğretmenler kariyerleri sırasında ek yeterlilikler elde edebilir. Bütün standartlar mesleki bilgi ve anlayışın, mesleki beceri ve değerlerin, sorumlulukların geliştirilmesini gerektirir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğretmen, Öğretmen Yeterlikleri, Öğretmen Nitelikleri

ÇAĞDAŞ ÖĞRETİM YAKLAŞIMLARINDAN ÖĞRETİMSEL LİDERLİĞİN KALİTE SARMALINDAKİ YERİ

Yard. Doç. Dr. Ahmet AKBABA

akabab@mynet.com

Himmet Okan ŞAHİN

Bu çalışma ile eğitimde başarı, kaliteli eğitim ve öğretim için gerekli olan öğretimsel liderlik yaklaşımlarının önemini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Hızlı bir değişim sürecindeki dünya üzerinde ayakta durmayı başaranlar, yaşadığı çağı anlamış ve çağın gereksinimlerine yanıt veren toplumlar olmuştur. Çağın gerektirdiği özelliklerle donanık insanı yetiştirmek bilimde ve teknolojide ilerlemek, ancak çağdaş öğretimin gerektirdiği tarzda kendini düzenleyen eğitim sistemlerinin işidir.

Çalışmamız kaynak taraması şeklinde düzenlenmiştir. Yapılan araştırma sonunda, Öğretimin etkili ve verimli olması ve kalitenin artması büyük ölçüde öğretmenin aldığı eğitime bağlı olduğu. Okul sisteminin kendisinden beklenen görevleri yerine getirebilmesi için çağdaş bir örgüt ve yönetim yapısına sahip olması, öğrencinin öğrenmesi için en uygun öğrenme ortamının oluşturulmalıdır. Şeklinde sonuçlara ulaşılmıştır.

Hızlı bir değişim sürecindeki dünya üzerinde ayakta durmayı başaranlar, yaşadığı çağı anlamış ve çağın gereksinimlerine yanıt veren toplumlar olmuştur. Toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel yönden kalkınabilmesi, çağdaş uygarlık seviyesine ulaşabilmesi için bilim, teknoloji ve sosyal alanda yetişmiş insan gücüne gereksinim vardır. Bunun da sağlanması için çağın ihtiyaçlarına yanıt verebilen eğitim anlayışına ihtiyaç vardır.

Bu çalışmada öğretimsel liderlik ile ilgili literatür kısaca gözden geçirilerek, öğretimsel liderliğin ne olduğu, öğretimsel liderlik özellikleri ve öğretimsel liderliğin davranış boyutları incelenmeye çalışılacaktır

Bu çalışmada çağdaş öğretim yaklaşımlarından öğretimsel liderliğin önemi, özellikleri ve diğer öğretim yaklaşımlarından farkları ile kalite sarmalındaki yeri konularında ki bilgileri ortaya koyma araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın ile öğretmen ve yöneticilerin öğretimde başarı sağlamaları, kaliteli eğitim ve öğretim için gerekli olan öğretimsel liderlik yaklaşımının ne olduğunu ve önemini ortaya koyarak uygulanmasını sağlamak için ilgililere yardımcı olmak amaçlanmıştır.

Araştırmamızda, kaynak tarama modelinden yararlanılmıştır. Tarama modelleri, var olan bir durumu olduğu şekliyle araştırmayı amaçlayan yaklaşımlardır.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş, Öğretimsel liderlik, Örgüt

ÇAĞDAŞ ÖĞRETMEN MODELİ: SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Erkan ESEN

esen44erkan@hotmail.com

Eğitim genel olarak “insan sermayesine yapılan yatırım” olarak algılanmaktadır. Eğitim için kabul gören diğer bir tanımsa bireyde istendik yönde davranış kazandırma. İstendik kelimesiyle tanıma katılmak istenen toplumun değer yargılarının, ahlak yapısının ve var olan bilgi birikiminin yeni kuşaklara aktarılmasıdır. Bu mantıkla baktığımızda bu süreç bir kültürleme sürecidir.

Bu çalışmada eğitimin kritik öneminden ve öğretmenin eğitim sürecinde kalite göstergesi ve belirleyişi olduğu tezinden yola çıkarak öğretmenin çağdaş eğitim ve öğretim taleplerine uyum sorunları incelenmeye ve yazarın alanın pratisyeni olması kaydıyla dahilden daha gerçekçi bir bakış açısı sağlanmaya çalışılarak çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır.

Kültürleme kavramını süttten, yoğurt yapma sürecindeki mayalama işlemine benzetebiliriz. İyi yoğurt elde etmenin kaliteli süt, ortam şartları ve mayadan elde edileceğini birçoğumuz biliriz. Bu süreçteki öznelere eğitim sistemimiz üzerine yerleştirecek olursak, “süt” tabii ki bizim çocuklarımız olacaktır. Çocuklarımızın temiz, zeki ve iyi yönlendirildikleri takdirde ne kadar başarılı olabileceklerini biliyoruz. Ortam şartları konusunda ise okullarımızın yavaş yavaş bazı standartları yakaladığı gerçeği açıktır. Bu sürecin en önemli değişkeni olan “maya” kavramı ise hem ülkemizde hem de tüm dünyada tartışılan öğretmen gerçeğidir. Çocuklarımız üzerindeki kültürleme işlemi, bugün eğitim denilince ilk akla gelen öğretmenler üzerinden gerçekleştirdiğimiz bir kabuldür. Peki, öğretmenlerimiz bu süreçteki görevlerini yerine getirebilecek toplum tarafından kabul gören etik değerlerin hepsine sahip midir? Sahip olması konusunda ne kadar güdülenmektedir? Ya da güdülenmeleri durumunda istenilen hedeflere ulaşabilmeyi sağlayacak araç ve gereçlerin ne kadarına sahiptir?

Bu üç soru “Öğretmen” gerçeğinin ortaya konulması açısından çok önemlidir. Son soru ile tartışmamıza başlayacak olursak öğretmenlerimizin eğitimleri konusu üzerine durmamız gerekecektir. Günümüzün koşulları gereği öğretmenlerin değişen bilgi ve kavramları takip edebilmeleri ve bu bilgi ve kavramları sistematik bir şekilde kullanabilme kabiliyetlerinin olabilmesi için temel bir araştırma yöntem ve teknikleri dersi almış olmaları gerekmektedir. Peki, bu temel seviyedeki araştırma yöntem ve teknikleri dersini lisans seviyesinde öğretmen adaylarına kaç tane eğitim fakültemiz kaç tane üniversitemiz vermektedir. Temel seviyede bir araştırma yapmak için gerekli olan bu ders ülkemizde lisansüstü bölümlerde verilen bir ders olarak gözükmektedir. Açık ve net olarak bir lisans alanı olan öğretmenlik mesleği mezunlarına araştırma yöntem ve teknikleri dersi verilmeyerek bu faaliyetlerde bulunmayacaksınız mesajı verilir, ardından denetim faaliyetlerinde öğretmenlerimizden kendilerini geliştirmeleri istenmektedir. Bu tezat bir kenarda dururken ilgili her kişinin bildiği üzere; kendini geliştiren öğretmenler ise gerek maddi gerekse manevi anlamda hiçbir ödüllendirme sistemine tabii değildir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Kültürleme, Öğretmen, Öğretmenin Geliştirilmesi

GELECEĞE YÖN VEREN BİR KURUM OLARAK OKULLAR: OKUL YÖNETİCİSİNİN LİDERLİK ROLÜ

Yard. Doç. Dr. Vedat AKTEPE
vedataktepe@nevsehir.edu.tr

Doç. Dr. Bekir BULUÇ
buluc@gazi.edu.tr

Yard. Doç. Dr. Mustafa TAHİROĞLU
mtahiroglu@nevsehir.edu.tr

Bilgi ve bilişimin yaygınlaştığı, dijital ortamda elektronik cihazların en üst düzeyde kullanıldığı, küreselleşmenin de etkisiyle entellektüel bakışın rekabete dönüştüğü; kaynak, bütçe ve finansman sorununun olmadığı, düşüncenin üretildiği, paylaşımın ve katılımın olduğu, demokratik bir okul ortamını Türk okullarının yakalaması gerekmektedir. Bugün artık “geleceğe yön veren okulları” ortaya çıkarma zamanıdır.

Geleceğe yön veren okul; Saygı, sevgi, hoşgörü, görev ve sorumluluk kavramlarının önemsendiği; okulda demokrasi, özdisiplin ve özdenetimin yaşandığı; bilginin, teknolojinin, duygu ve değerlerin paylaşıldığı bir okuldur. Geleceğe yön veren okulda paydaşlarının bireysel farklılıklarına değer verilir, her bireyin üstün yanlarını kabul eder ve buradan hareket eder. Bireyin var olan kapasitesini geliştirir ve yeteneği doğrultusunda uzmanlaştırır.

Geleceğe yön veren okulun amacı, kendine yetebilen bir bireyi ortaya çıkarmak ve nitelikli insanı yetiştirmektir. Bu sebepten “geleceğe yöne veren okulu” ortaya çıkarma zorunluluğumuz vardır. Çınkır (2010) da, Okulların nitelikli insanı yetiştirme görevini istenen düzeyde yerine getirmesinde en önemli görev ve sorumluluk okul yöneticilerine düştüğünü belirtmektedir.

Anahtar Sözcükler: Okullar, gelecek, okul yöneticisi, liderlik rolü

YAŞAM BOYU ÖĞRENMEDE ÖĞRETMENLER

Hande POYRAZ

handepoyraz@hotmail.com.tr

Bilginin ve teknolojinin sürekli gelişip, değiştiği günümüz bilgi çağı yaşam boyu öğrenme gereksinimini ortaya çıkarmakta ve yaşam boyu öğrenmeyi bir görev haline getirmektedir. Bu bağlamda yaşam boyu öğrenme değişen ve gelişen toplumlara politik bir cevap olarak ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada günümüzde hem sosyal bir hak hem de ekonomik bir gereklilik olarak görülen yaşam boyu öğrenmenin eğitim bağlamındaki tanımı yapılmıştır, yaşam boyu öğrenen bireylerin özellikleri ve öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmedeki rolü açıklanmıştır. Araştırmada literatür taraması yöntemi kullanılmış ve internet üzerinden erişilen kaynaklardan, ilgili kitap ve makalelerden derleme çalışması yapılmıştır. Yaşam boyu öğrenmenin gelişmesinde öğretmenin sınıf içinde öğrencileri yaşam boyu öğrenen bireyler olarak desteklemesinin yanı sıra; yaşam boyu öğrenen birey olarak rol model olmasının; bilgi kaynağı olmaktan ziyade öğrenciye bilgiye nasıl ulaşacağı ve bilgiyi nasıl kullanacağını öğretmesinin gerekliliği üzerinde durulmuştur. Bu çalışmayla öğrenmenin sürekliliğinin nasıl sağlanacağı, yaşam boyu öğrenmeyi sınıf ortamında desteklemede hangi aktivitelerden yararlanılması gerektiği açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Boyu Öğrenme, Yaşam Boyu Öğrenenler, Yaşam Boyu Öğrenmede Öğretmenler

BASINDA FATİH PROJESİ

Özlem AKSU

ozlem-aksu-@hotmail.com

Dr. Murat AKTAŞ

murat.aktas2008@hotmail.com

Araş. Gör. Ahmet GÖKMEN

ahmetgokmenii@gmail.com

Yard. Doç. Dr. Hakan KURT

kurthakan1@gmail.com

Doç. Dr. Gülay EKİCİ

gulayekici@yahoo.com

Bu araştırmanın amacı, eğitimde FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi'nin medyaya yazılı basına /gazetelere nasıl yansıdığını, kamuoyu ile nasıl paylaşıldığını betimlemektir. Bu çalışmada Kasım 2010-Temmuz 2012 tarihleri arasında medyadan örneklem olarak seçilen Milliyet, Hürriyet, Bugün ve Habertürk gazeteleri/gazetelerin internet siteleri taranmış ve elde edilen veriler içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak medyanın FATİH projesine ilgi gösterdiği, olumsuz görüşlerden daha fazla olumlu görüşler belirtildiği tespit edilmiştir. Araştırma sonunda konuyla ilgili önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Medya, FATİH Projesi, İçerik Analizi

VOICE- PROBLEME-DAYALI ÖĞRENME İLE VATANDAŞLIK EĞİTİMİNDE TEMEL BECERİLER

Muhammed SERVİ

VOICE Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen Comenius çok taraflı bir projedir. Proje Ocak 2011'de başlamıştır ve iki yıl sürecektir. Türkiye, Slovenya, Estonya, Avusturya ve Almanya'dan farklı kurumların temsilcileri VOICE projesinde işbirliği yapmaktadırlar. Projeye Almanya Hannover Üniversitesi (Leibniz Universität Hannover) koordinatörlüğünde Avusturya, Estonya, Slovenya ülkelerindeki eğitim kurumları ile beraber Türkiye iki ortak ile katılmaktadır. Türkiye'de Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile beraber Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi olarak Prof. Dr. Ali Murat SÜNBL yönetiminde projede yer almaktadır.

Proje, farklı ülkelerde hem Avrupa perspektifi ile hayat boyu öğrenme ve aktif vatandaşlık hem de ilgili olarak öğrencilerin temel yeterliliklerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bunu başarmak için, probleme dayalı öğrenme gibi katılımcı yöntemler (PDÖ) kullanarak öğrencileri aktif olarak öğrenme süreci içine sokmakta ve Avrupa ile ilgili konularda öğrencilerin çalışma yapmalarını sağlamaktadır. Bu çerçevede VOICE projesinin hayat boyu öğrenme programı açısından *genel* amaçları (a) İnsan hakları, demokrasi ve farklı kültürlerle yönelik saygı, anlayış ve hoşgörüyü temel alarak hayat boyu öğrenme sürecinin Avrupa vatandaşlığı bilinci oluşturmadaki rolünü güçlendirmek, ve (b) hayat boyu öğrenme sürecinin sosyal uyum ve bütünleşme, aktif bir vatandaş olma, kültürlerarası diyalog, cinsiyet eşitliği ve kendini gerçekleştirilmeye yönelik katkısını güçlendirmektir. Projenin *özel* amaçları ise etkin bir Avrupa vatandaşı olma yolunda öğrencilerin kişisel gelişimleri için gerekli olan temel becerileri ve yeterlilikleri edinmelerini sağlamaktır. Bu bağlamda öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve vatandaşlık becerilerini geliştirmek projenin temelini oluşturmaktadır.

Konsorsiyum, 2011 yılında 5 ülke genelinde ulusal ihtiyaçları analizi yürütmüş ve 2011 Temmuz ayında Konya'da Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi'nin organizasyonunu yaptığı ikinci ortak toplantısında Genel İhtiyaç Analizi raporunu tüm katılımcılara sunmuştur.

Bu proje öğrencilerin günümüz Avrupa'sının sivil toplumuna hem bugün hem de okul günlerinden sonra her düzeyde yetkin bir şekilde katılmalarını ve onları motive etmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda proje ortaklığı aynı zamanda, öğretmenlerin beceri-odaklı vatandaşlık eğitim uygulamalarının gerçekleşmesi için gerekli destek bilgisini sağlayacak bir öğretmen eğitimi gerçekleştirmektedir. Bu öğretmen eğitimi ayrıca beceri odaklı eğitim ve vatandaşlık eğitiminin nasıl geliştirilebileceği ile ilgili kolektif bir yansıtma sağlaması amacıyla Avrupa çapında bir forum olarak da kullanılacaktır. Böylece, projenin nihai ürünleri Demokrasi, Avrupa, İnsan Hakları ve Göç konularından oluşan dört tematik modül ve ayrıca, sosyal, öğrenme ve yöntem becerilerinin geliştirilmesine odaklanacak "Temel Modüller" olacaktır. Bu temel modüller tematik modüllerle kolayca birleştirilebilecektir. Bu değişik bileşimler farklı ihtiyaç, ilgi, nitelik ve becerilere sahip farklı hedef gruplar için etkili bir uyuma imkân sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: temel beceriler, vatandaşlık eğitimi, probleme-dayalı öğrenme

**EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ DESTEKLİ İNGİLİZCE ÖĞRETİMİ
(ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ HİZMETİÇİ İNGİLİZCE ÖĞRETİMİ ÜZERİNE
BİR ÇALIŞMA)**

Okt. Tuğba ÖZBEK

tugbakarabiyik@yahoo.com

Hizmetiçi eğitimde bilgisayar destekli öğretimin etkililiği ve Abdullah Gül Üniversitesi'nde bilgisayar destekli etkileşimli çoklu ortamda yabancı dil öğretim üzerine beşli likert tip sorulardan oluşan İhtiyaç Analizi, teknoloji tutum anketi, İngilizce Dersine tutum anketi, web-tabanlı öğretim materyaline karşı algı anketi uygulanarak saptanan frekans ve yüzdeler sayesinde öğrencilerin görsel- işitsel çok boyutlu organizasyonu, müfredata uygunluğu, zaman ve mekandan bağımsızlığı, kendini güvende hissettirmek, öğrendiğini pekiştirmek, eğlenerek öğretmek, kolay kullanıma sahip ve öğretmen kontrolünü en aza indiren gibi niteliklere sahip animasyon, oyun ve konu anlatımıyla desteklenmiş web-tabanlı dijital kitap uygulamaları ve YÖK'ün(Yükseköğretim Kurumu) üniversite öğrencileri (yetişkinler) için hazırladığı dil öğrenme ve öğretme materyaline karşı tutumları belirlenmiş ve uygulama döneminde bu tutumların olumlu yönde değiştiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Eğitim Yazılımları, İletişim, Bireysel Öğrenme, Hayat Boyu Öğrenme

DERSHANESİZ EĞİTİM

Vesile DEĞERLİER

vesiletoprak@gmail.com

Mehmet ERAVCI

Ahmet ÜNAL

Bu çalışmada dershanesiz eğitim uygulamasının akademik başarıya ve SBS puan ortalamasına katkısı araştırılmıştır. Çalışma Nevşehir ilinde bulunan bir özel okulun 8.sınıf öğrencileri üzerinde yürütülmüştür. Çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen veli memnuniyet anketi kullanılmıştır. Ayrıca Dershanesiz Eğitim uygulaması öncesi ve sonrasında elde edilen SBS okul puan ortalamaları ve öğrenci sayıları kıyaslanmıştır. Sonuç olarak Dershanesiz Eğitim uygulamasının, öğrencilerin SBS puan ortalamalarına, sınavla öğrenci alan liselere yerleşme oranına, veli ve öğrenci memnuniyet oranına müspet yönde katkı sağladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dershanesiz Eğitim, Hafta Sonu Kursu, Okul Puan Ortalaması

DEVAMSIZLIĞA KARŞI SÜREKLİ BAŞARI İÇİN AİLE ZİYARETLERİ

Nusret BULUT

nusrettinankara@hotmail.com

Bu proje Okul Müdürümüz Nüsret BULUT 'un farklı okullarda yürüttüğü rehberlik, öğrenci kişilik hizmetleri ve aile eğitimi çalışmalarının bir sentezi olarak ortaya çıkmıştır. Çalışma örgün ortaöğretimde eğitimini sürdüren tüm öğrencileri, onların ailelerini ve eğitimcilerimizi ilgilendirecek derecede önemli ve etkili sonuçlar doğuran bir projedir.

Öncelikle proje direkt olarak eğitimin sacayaklarını buluşturduğu ve velileri doğrudan okuldaki eğitim etkinliklerinin içerisine çektiği için son derece işlevsel ve faydalı bir projedir. Proje çok az bir mali finansman ile yürütülebildiği için ekonomik olduğu gibi sonuçları gençlerimizi akademik ve sosyal hayatta daha başarılı ve daha etkin kıldığından verimlidir.

Okul başarısızlığının en önemli sebeplerinden birisi devamsızlık sorunudur. Okul ortamından çeşitli sebeplerle uzak kalan öğrencilerin ders başarılarının düştüğü, bunun yanında disiplinsizlik gösterdikleri ve olumsuz davranışlara daha çok yöneldikleri birçok çalışma ile kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rehberlik, devamsızlık, okul başarısı